

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

*“Slægt skal følge
slægters gang....”*

1

Nordsjællandske slægter i 400 år

*Slægt skal følge
slægters gang...*

*Melby sogn.
Evetofte*

" Slægt skal følge slægters gang"...
Nordsjællandske slægter i 400 år.

B.S.Ingemanns salme "Dejlig er jorden" har inspireret til bogens titel. Ingemann levede fra 1789 til 1862 og teksten med den schlesiske melodi udkom omkring 1840.

I bogen forsøges det at sætte nordsjællandske slægter i relation til den tid og det samfund de levede i. Samtidig er der gjort rede for tildragelser, der indvirkede i dagligdagen og var samtaleemner for vore forfædre, de almindelige slægter, oftest bondefolk, hvorfra vi næsten alle stammer.

Horns Herred og Strø-Holbo Herred med forgreninger til det ganske land danner udgangspunkt for slægtsforskningen, der her i bogen er baseret på kirkebøger, folketællinger, lægdsruller og andet tilgængeligt materiale.

Udover personer, der er ordnet i slægter, er der medtaget mennesker i stort tal, der eksempelvis er nævnt i arkiverne som forlovere, faddere, gudmødre, huepiger, sognefogeder, sognerådsmedlemmer, tællingskommisærer og tyende. Dette for at give læserne en mulig genvej for at opspore egne rødder.

Hillerød 17 maj 2002

Hans Carsten Larsen

2. oplag 2003

"Morgentoilette"
Ukendt tegner.

MELBY SOGN MANDTALSLISTE 1700

Nr	Navn	født	alder	hartkorn	stilling
Evetofte					
1	Olle Suendsen	1668	32	10.2.1.	gmd. sognefogit
	Peder Oelsen	1693	7		søn
	Christopher Oelsen	1698	2		søn
	NielsPedersen	1690	10		stifsøn
	Knud Knudsen Schoning	1674	26		tjenestekarl (skåning)
	Peder Suendsen	1685	15		tjenestedreng
	Suend Oelsen	1688	12		tjenestedreng
	Friderich Albretsen	1664	36		indsidder
	Albret Friderichsen	1697	3		søn
2	Hans Larsen	1660	40	4.6.0.	gårdmand
	Lars Hansen	1697	3		søn
3.	Olle Andersen	1668	32	2.0.0.	gårdmand
	Rasmus Pedersen	1680	20		stifsøn, tien hos Espensen Ølsted
	Christopher	1686	14		stifsøn, tien Hans Munch Melby
	Christen Nielsen				indsidder, soldat.
	Jens Oelsen				søn, tien Peder schoemager Melby
	Peder Oelsen	1690	10		søn
	Niels Oelsen	1697	3		søn
4	Arild Pedersen	1667	33	4.6.0.	gårdmand
	Hans Hansen	1687	13		stifsøn
	Lars Bentzen	1685	15		tjenestedreng
5	Lars Suendsen	1658	42	4.6.0.	gårdmand
	Rasmus Larsen	1687	13		søn
	Jens Larsen	1689	11		søn
	Peder Larsen	1691	9		søn
	Hans Larsen	1694	6		søn
	Olle Larsen	1697	3		søn
6	Niels Pedersen Jyde	1657	43	4.6.0.	gårdmand
	Peder Nielsen	1694	6		søn
	Mads Nielsen	1699	1		søn
	Claus Markusen	1687	13		tjenestedreng
7	Jørgen Jensen	1672	28	4.6.0.	gårdmand
	Peder Jensen	1685	15		hans broder

MELBY SOGN MANDTALSLISTE 1700

8	Rasmus Knudsen	1659	41	4-6.0.	gårdmand
	Peder Rasmussen	1687	13		søn
	Knud Rasmussen	1692	8		søn
	Jens Rasmussen	1695	5		søn
	Olle Rasmussen	1697	3		søn
9	Niels Pedersen	1660	40	4.6.0.	gårdmand
	Peder Nielsen	1697	3		søn
10	Jens Jensen	1646	54	4.6.0.	gårdmand
	Hans Jensen	1686	14		søn
	Lars Jensen	1692	8		søn
	Jens Jensen	1694	6		søn
11	Peder Larsen	1653	47	2.2.0.	gårdmand
12	Af nr 12 som er				
	Kirkegård, suaris			4.1.3.	
	Lars Pedersen	1687	13		søn
	Christopher Pedersen	1694	6		søn
	Rasmus Pedersen	1696	4		søn
	Niels Hansen på Kierkens	1654	46		indsidder
	Hans Merkelsen	1674	26		stifsøn, tien hos Jens Jensen Udlejre
	Rasmus Pedersen	1659	41		indsidder
	Peder Rasmussen	1697	3		søn
	En Quinde Bente				
	har 2 sønner:				
	Jens Nielsen	1690	10		søn
	Ifuer Nielsen				søn. tien hos Hans Knudsen,Hagendr.
13	Anders Pedersen	1615	85	1.7.2.	gårdmand
	Jørgen Michelsen				stifsøn, soldat
	Jens Michelsen	1680	20		stifsøn
14	Bruges af Niels Pedersen			2.1.1	
	i Nere Mølle.				
	Derpå indsidere:				
	Jens Jacobsen	1648	52		indsider
	Knud Jensen	1694	6		søn.

Mandtalslisten indeholder kun mænd og tjener til at registrere de mænd, der løbende er egnede til krigstjeneste. Vornedskabet ophæves d. 20/2 1702 ved kongelig forordning.

Udskiftningsprotokol for "Frederiksværk Gods Kongen" med navnene
på de første fæstere, der flyttede ud af byen.

Melby sogn Evetofte Bye

Lærerembedet Brugeren	Lærer Morsing	2		
	Lars Larsen	4	4.4.1.½	1 lod øst i byen
	Niels Pedersen	5		
	Ole Nielsen			
	Lars Ibsen	6		
	Ole Larsen	7		
	Lars Olsen			
	Christen Knudsen	8		
	Anders Larsen	9		
	Jørgen Nielsen	10		
	Rasmus Jørgensen	11		
	Jens Rasmussen			
	Jørgen Michelsen	12		
	Jacob Rasmussen			
	Lars Jensen	13		
	Jørgen Pedersen			
	Jens Jensen	14		
	Rasmus Jørgensen			
	Hans Jørgensen	17	Intet	Huusplads og
	Søren Jensen		hartkorn	haug sydøst i byen

Haagendrup Bye

Ole Mikkelsen	1	5-3--	
Lars Olsen			
Hans Jørgensen	2	5-3--	
Niels Morten Hansen			
Peder Christensen	3	5-3--	
Jens Pedersen			
Lars Sørensen	4	5-3--	
Lars Knudsen	5	5-3--	
Ole Larsen			
Jørgen Pedersen	6	5-3--	
Ole Jørgensen			
Niels Olsen	7	Intet hartkorn	
Jens Christiansen	8	anmeldt	

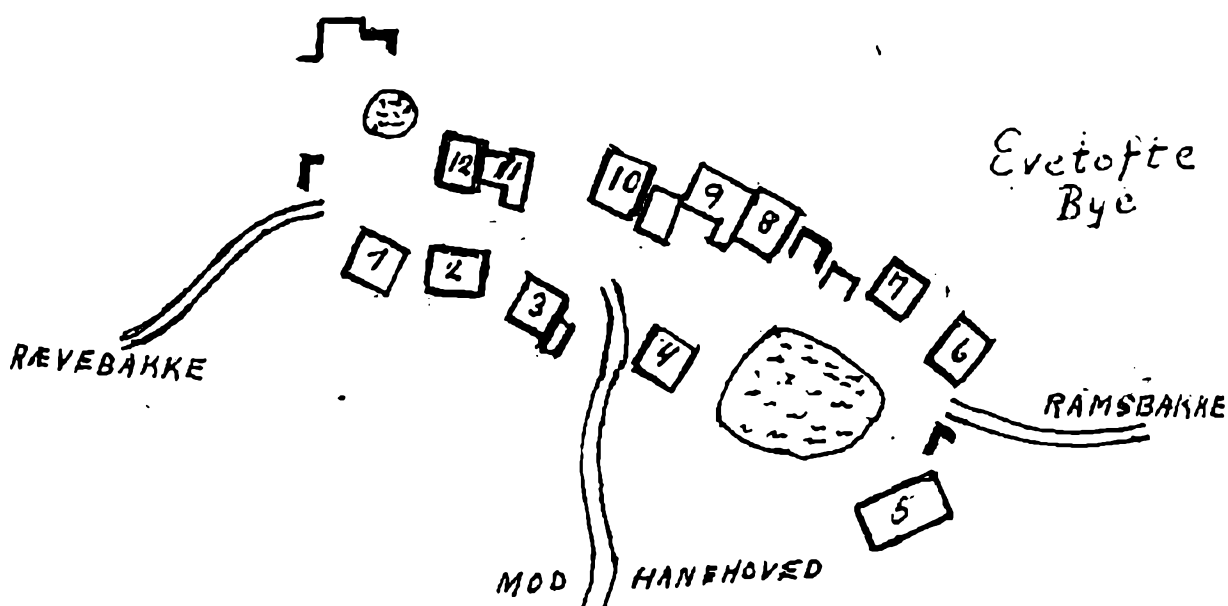
Udskriften i Godsprotokolen er ikke dateret, men ser vi på matr nr 2 Hågendrup kan vi se, at Hans Jørgensen er fæsteren endnu. Hans Jørgensen dør 1822 og afløses af Niels Morten Hansen, altså er listen udskrevet før 1822.

31/7 1792; Frihedsstøtten til minde om stavnsbåndets ophævelse rejses på Vesterbro.

16/10 1793: Eksdronning Marie Antoinette henrettes i Paris, hvor konventet har sagt at terror er et regeringsmiddel.

25/4 1792: Guillotinen afprøves for første gang, men bestemt ikke sidste. Delinkventen en ung lande-vejsrøver ved navn Pelletier kunne bagefter ikke konstatere at den virkede.

EVETOFTTE BYE 1795

Sammenligner vi ejendommernes påførte numre med udskiftningsprotokollen for Frederiksværk Gods, kan vi næsten med sikkerhed sætte navne på Evetoftes indvånere i 1795. Nr 1 hørte direkte under "Kronen", Frederiksværk Gods, der ejedes af kongen. Nr 2 husede Evetofte Skole, hvor lærer Morsing holdt skole for både Evetofte og Hågendrups børn. Nr 3 beboedes af Niels Olsen og Johanne Nielsdatter samt enken Ane Jørgensdatter, født 1727. Nr 4, Lars Larsen og Sidse Larsdatter. Til gården hørte møllen. Nr 5 Ole Nielsen og Birthe Jensdatter, 65 år og 20 år ældre end hendes mand. Nr 6 Lars Ibsen og Dorthe Rasmusdatter. Nr 7 Enken Margrethe Olsdatter født 1732 og hendes søn Ole Larsen. 8 Christen Knudsen og Maren Hendriksdatter. Nr 9 Anders Larsen og Johanne Olsdatter. Nr 10 Ole Christensen og Kirsten Olsdatter, Nr 11 Rasmus Jørgensen og Inger Jensdatter. Nr 12 Rasmus Pedersen og Mette Jakobsdatter.

Der levede i Evetofte by ved folketællingen i 1787 fire personer, der var over 60 år, nemlig i nr 3 Ane Jørgensdatter, 60 år, i nr 5, Birthe Jensdatter, 65 år, i nr 8 Knud Hansen, 77 år, og i nr 10, Rasmus Hansen, 78 år. Der var 16 børn fra 1 - 14 år. Den lille landsby må have været en ren tumbleplads for disse børn i opvæksten. Om sommeren har de sikkert plasket i den store dam, uagtet at den også blev brugt til at vande og vaske hestene i og til at stille vognene ud i, når hjulfælgene var ved at tørre ud. Den nærliggende Rævebakke har været naturens legeplads til børnene, Stedet har iøvrigt ligget uopdyrket hen i århundreder.

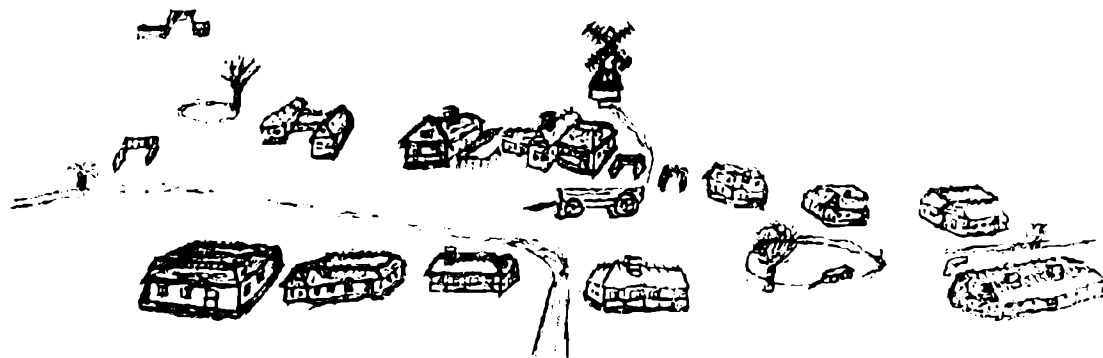
"Anno 1710 3. påskedag førte Jørgen Amossen, Evetofte en søn til daaben kaldet Jens. Faddere var Hans Jenssøn Larsen, Lars Pedersøn, Maren Jensdatter i Evetofte. Margrethe Rasmusdatter bar barnet."

Her er fem mennesker fra Evetofte, der alle er født i slutningen af 1600-tallet. Hvilke af Evetoftes familier de tilhører er ikke fastslået.

EVETOFTEN BY FØR UDSKIFTNINGEN.

Evetofte by, som man kan forestille sig den har set ud før udskiftningen. Hvis man sammenligner med kortet med matrikelnumre kan man se, at naboskabet er bevaret også efter udskiftningen.

Ved folketællingen i 1787 boede der i Evetofte 28 familier, i alt 149 personer. Uden for byen var der overhovedet ingen bebyggelse. Landsbyens første skole havde til huse i gården længst mod vest, ved Rævebakkevej, der alene var markvej til jorderne mod Torup og Haagendrup. Ramsbakkevej mod øst var også kun en markvej, der gik ud til Ramsbjerg. Skulle man til Frederiksværk måtte man køre mod syd ud til vejen, der gik fra Grønnesegård Hovedgård til Arresødal Hovedgård.

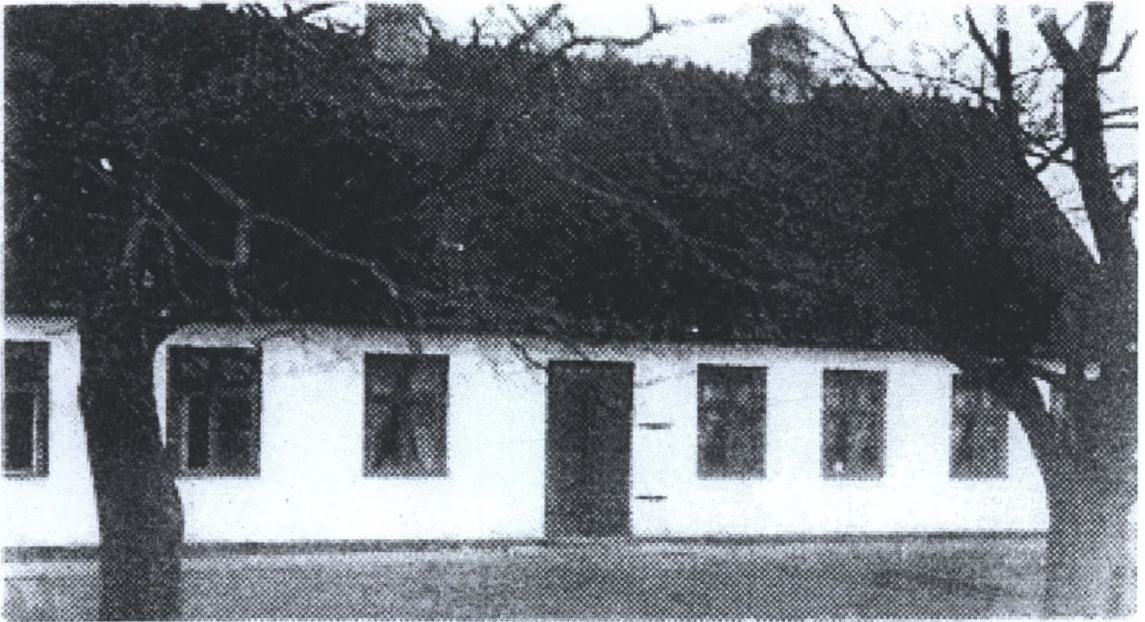
Evetofte skole havde, da den lå i byen, jordlod mellem matr. nr 3 og 10, der en tid bibeholdtes som kildeplads til Frederiksværk Gods. Efter udflytningen oprettedes skolen på Hanehoved, og dens jordlod matr nr 2 ses på kortet. Skolens placering skulle også tilgodese eleverne fra Haagendrup. Læreren var ved udskiftningen Christian Andreas Morsing, født 1764. Lærer Morsing flytter med skolen til Hanehoved, hvor han er ved folketællingen i 1801. I 1834 er lærer Morsing 70 år og afløses af lærer Sinding:

Folketællingen 1850 beretter "Summa: 58 familier, 301 personer, heraf fraværende som indkaldt til krigstjeneste, 2. Hanehoved skole d 8. februar 1850. A. Sinding.

I 1860 kan man læse om Evetofte skoledistrikt: Antallet af talte gårde og huse, 70. Optalte familier 88. Personer tilhørende familier 394. Som leve udenfor familie 3. I alt 397. Evetofte Skole, 3. febr 1860. A.Lundbye, skolelærer.

DEN STRÅTÆKTE

Evetofte Skole, opført og taget i brug 1859. Der blev holdt skole i Evetofte by før udflytningen. Skolen var i gård nr 2 ved Rævebakkevej Læreren var, Christian Andreas Morsing, født 1764, der flytter med skolen til Hanehoved, matr nr 2 a. Lærer Morsing afløses i 1834 i Hanehoved Skole af lærer A Sinding

Den første lærer ved den nyopførte skole hed A. Lundby. Han virkede ved skolen i 12 år fra 1859-1871

A Lundby

Lærer Lundby afløstes af Mathias Bruhn, der var lærer ved skolen i 30 år fra 1871-1901 Lærer Bruhn er fotograferet med klassen på det ældste bevarede klassebillede fra 1897.

Mathias Bruhn

Lærer P.R.Pedersen tiltræder i 1901 Han tager navneforandring til lærer Randskov og er lærer ved skolen i 40 år. Centralskolen i Melby tages da i brug I nogle år endnu fungerer skolen som forskole.

Den stråtækte æra forsvandt, da Kildegården brændte og satte ild til skolens stråtag i 1950 .

Randskov

FOLKETÆLLINGER

Matr nr 12 b
Evetofte skole

1890

Mathias Bruhn	50	gift	Hornsved Flensborg lærer
Oline Bruhn, f. Jacobsen	45	gift	Bogø Præstø Amt husmoder
Anna Olivia Rasmussen	15	ugift	Bogø Præstø Amt plejedatter
Cathrine Bruhn f. Weber	88	Enke	Hornsved sogn aftægtskone

1916

Peder Rasmus Pedersen	5/12	1871	lærer	2100	5000
Marie Elisabeth Pedersen	12/5	1879	husmoder		
Ellen Kristine Pedersen	26/1	1903	barn		
Johannes Richard Pedersen	17/8	1904	barn		
Edith Pedersen	6/2	1908	barn		
Karl Harald Pedersen	26/11	1909	barn		
Torkild Pedersen	24/12	1913	barn		

1921

Peder Rasmus Randskov	5/12	1871	gift	Ore s.	lærer
Marie Elisabeth Randskov	12/5	1879	gift	Thybjerg	hans hustru
Johannes Richard Randskov	17/8	1904		Evetofte	søn skoledicipel
Edith Karla Kirsten Randskov	6/2	1908		Evetofte	datter
Karl Harald Randskov	26/11	1909		Evetofte	søn
Torkild Bernhard Randskov	24/12	1913		Evetofte	søn
Gustav Viktor Randskov	26/2	1918		Evetofte	søn

Frederiksborg Amtstidende 21 marts 1934:

Skærtorsdag vies i Melby Kirke af Birthe Olsen, datter af fhv gårdejer Lars Olsen, Søgård Brederød til detailhandler Harald Randskov søn af lærer P.R.Randskov Evetofte. Vielsen foretages af brudgommens broder, pastor Richard Randskov, Grøndalskirken, København.

Familien Randskov faldt godt til i sit sogn. Som lærer havde Randskov nær tilknytning til Kirken hvor præsten var hans overordnede. Det kunne være noget af en balancegang i tiden. Indre Mission kunne i trediverne udfolde et vist pres på menigheden, når den viste sig i kirken ved jul og ved høstgudstjenesten eller ved familiehøjtider som bryllup, dåb konfirmation og begravelser. Ved dåb kunne man opleve, at nogle "udvandrede" fra Kirken inden dåbshandlingen og ved høstgudstjenesten savnedes hele "eliten", for, som man sagde: Der blev jo samlet ind til høstoffer. Ved min konfirmation i 1941, var vi til generalprøve på højtideligheden. Vi var fem konfirmander. Det væsentlige budskab vi fik ved den lejlighed var: I må ikke røre ved noget som helst her inde i Kirken heller ikke gavlen ved stolerækkerne. Jeg var nysgerrig efter at kende hvad der stod i indskriften på latin på prædikestolen, men - man sagde ikke noget uden man blev spurgt -. Jeg besad dog en vis forhåndsviden om Melby Kirke forinden, idet jeg havde fungeret som bælgetræder for lærer Randskovs vikar når han havde øvetimer på orglet. Lærer Randskov kunne omgås de fleste i sit sogn, fordi han kendte menneskets inderste og selv var rundet af en slægt, der havde rod i landbefolkningen.

EVETOFTE SKOLE

Familien Randskov fra Evetofte Skole. Atelier Foto, Hegnsgård Frederiksværk fra ca 1921-22. Bagest fra venstre: Johannes Richard, Edith, og Ellen. I midten: Marie Elisabeth Randskov, P.R Randskov og sønnen Karl Harald. Forrest - på skødet yngste søn Gustav Viktor, denæst Torkild Bernhard

Lærer Randskov var en højt agtet og vellidt lærer, der i sine yngre dage havde haft flere af vore forældre som elever. Familien Randskov kunne begå sig i det sogn. de blev kaldet til i 1901. Han kunne sætte sig i respekt fra sin tiltrædelse sagde man, og han kunne lære fra sig ved hjælp af fortællekunsten og brug af griflen og den sorte tavle, som de små elever sad med, og som måtte viskes ren, når der ikke kunne stå mere. ABC'en blev læst hver dag, men mange af eleverne kunne stave før de kom i skole. Det brugte man på den tid. Når han kom ind i klassen ad bagdøren fra boligen, rygende på sin lange pibe blev der øjeblikkelig ro. Piben blev stillet i vindueskarmen, og timen gik straks i gang. Bibelshistorien og Danmarkshistorien blev fortalt så levende, at vi såmænd ikke behøvede at læse i bogen til næste gang. Katekismus og salmevers, som skulle kunnes udenad, blev lært, så det sad fast helt op i alderdommen. Til sangtimen stemte lærer Randskov violinen og den var en god hjælp ved indlæringen af en ny melodi. Familien Randskov holdt "Selvejebil" før besættelsen i 1940, og der var ikke mange af den slags i sognet dengang. Og i den forbindelse oplevede vi - en enkelt gang - vores rolige lærer geråde i raseri. Bilen var stillet frem til vask. Det var den unge pige der skulle forestå den slags, Men "nogen" havde skrevet - SO - SVIN - i lakken. Og det kan nok være, der faldt brænde ned.

"Man kan aldrig komme til månen, for selv om der var lavet en fin lige vej derop kunne man aldrig nå frem, og ved I hvorfor? Fordi der er så langt, at man ikke kunne have madpakker nok med i bilen" sagde lærer Randskov.

EVETOFTE SKOLE

Evetofte Skole 1937, to år før udbruddet af 2. verdenskrig 1/9 1939. Lærer Randskov er her 66 år. Det er de tiårige, der starter i "ældste" klasse. Fra venstre ses Poul Aagesen Hanehoved, Ella Larsen, Evetofte, Anny Bendtsen Evetofte, Villy Larsen Evetofte og Erik Sørensen Evetofte. Endvidere ses Preben Jørgensen Hanehoved, Agnes Hansen, Evetofte, Elna Pedersen Hågendrup Christian Larsen, Gunner Hansen, Hans Larsen, (bogens forfatter) og endelig min kusine Ruth Hansen, hvis familie fra Sønderjylland boede hos os.

Danmarks besættelse 9 april 1940 oplevede vi på den grusbelagte legeplads og omgivelserne bag ved skolen den dag. Alt var anderledes den morgen. Tyskerne har taget Danmark fortalte Randskov. Han havde hørt det i radioen tidligt om morgenen. Ikke alle havde det nymodens apparat hjemme. Vi fik lov at blive ude i den dejlige forårssol den morgen. En mand fra kommunen var den dag sat i arbejde med at kløve brænde for skolen. Pludselig var de der, en halv snes flyvemaskiner, der fløj lavt hen over os. Vi havde aldrig set noget lignende, eller hørt sådan en larm, måske lige undtagen når tærskemaskinen var blevet startet hjemme i laden. Der blev fuldstændig stille, da flyverne var forsvundet mod Liseleje. Var det tyskerne? Vi kendte ikke de mærker, et gult og blåt kryds, maskinerne havde. "Det var svenskerne, der kommer for at hjælpe os" sagde brænde huggeren mens han genoptog sin dont, og vi andre gik ind i klassen. Her fortalte Randskov at der skulle mørklægges i aften, der måtte ikke skinne lys ud af vinduerne. Men I kan bare hænge et tæppe eller noget andet op, sig det til jeres forældre. Allerede næste morgen marcherede en tysk soldaterkollone forbi skolen mod Melbylejren.

EVETOFTE SKOLE

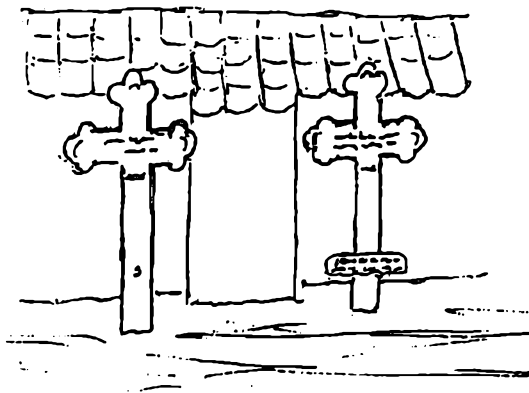

Klassebillede fra 1897 optaget af N.Madsen, H.C Andersensgade Kjøbenhavn. Læreren i midten af billedet er Mathias Bruhn, 57 år. Hans kone, Oline Bruhn, 52 år, stående på anden bageste række yderst til venstre. På samme række nr 4 fra venstre, Hans Jørgen Hansen, 14 år, fra Vangledgård i Evetofte. På forreste række fra venstre, Marie Kirstine Jørgensen, 10 år, fra Holmegård i Hågendrup. Nr 4 fra venstre, lærerparrets datter Anna Bruhn, 15 år. Nr 7 og 8 søskendeparret Karen Hansen, 8 år og Peter Hansen, 7 år fra Kildegården i Evetofte. Endvidere fra Evetofte, Lars Nielsen 15 år og søsteren Marie Nielsen fra gården matr nr 7 a i Evetofte.

Elever fra Hanehoved: Wilhelmine Margrethe Jacobsen 10 år, fra matr nr 5 d. Oline Hansine Petrea Olsen 10 år og broderen Hans Christian Olsen 7 år, matr nr 2. Hans Olsen 12 år. matr nr 16, samt Mathilde Jensen 12 år, matr nr 5 d.

Billedet er efterladt af sidstnævnte Mathilde Jensens datter, Lili Jensen, født 10/12 1909.

Identificationen af det gamle billede blev alene muliggjort ved offentliggørelse i Frederiksværk Ugeblad, og ved hjælp af Holger Hansen, forstander for Elbæk Efterskole ved Horsens.. Holger Hansen er født på Vangledgård i Evetofte 18/2 1934, og hans far Hans Jørgen Hansen og lærerfamilien, Bruhn blev først udpeget. Det kan lade sig gøre mere end 100 år efter at billedet er taget, men det viser vigtigheden af, at billeder, der ønskes bevaret for eftertiden bør dateres og beskrives på bagsiden.

KAREN
RASMUSDATTER
EN GÅRDMANDSKONE
FRA HALSNÆS

På Melby kirkegård står i hjørnet lige inden for låger to store jernkors. Korset til venstre bærer indskriften:

Gårdmand og sognefoged
xxxxxxxx af Haagendrup
født 17 juli 1798
1865

Ved foden af korset, har der været fastskruet en mindetavle, der er forsvundet. Kun bolthullet vidner derom. Korset er rejst til minde om gårdmand og sognefoged Niels Morten Hansen af Hågendrup

Korset til højre bærer indskriften: "Niels Morten Hansens hustru, Karen Rasmusdatter af Haagendrup, født 11 november 1784, død 26 juli 1861" Ved foden af dette kors er der ligeledes en mindetavle, der imidlertid er slået over.

Tavlen bærer indskriften. "Hun var tre gange gift, 1.gang med gårdmand....

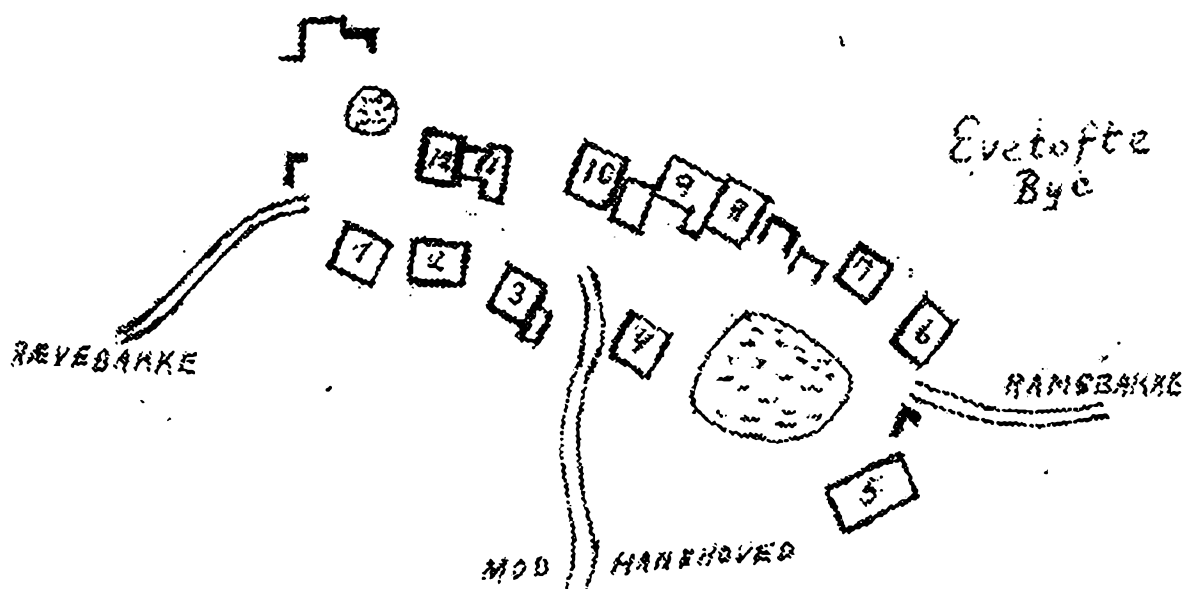
Kirkebogen kan dog give os fortsættelsen. ....Lars Pedersen af Haagendrup. 2.gang med gårdmand Hans Jørgensen i Haagendrup, 3.gang med gårdmand Niels Morten Hansen i Haagendrup. Indskriften har sikkert også nævnt hendes børn i de tre ægtrskaber, som det dengang var skik og brug på gravmæler

Der er vel næppe nogen nulevende, der husker de to tavler med indskrift, og vel heller ingen, der kan forklare om stumperne findes, og hvilken form for overlast de har været udsat for.

Korsene er flyttet fra familiegravstedet fra gården i Hågendrup, matr nr 2 a, som nu hedder Kastanielund, men hvornår vides ikke. Man må antage at "hærværket" har fundet sted efter flytningen. Hvis korsene ikke var intakte ved flytningen var de vel ikke fundet værdige til genopstilling..

Karen Rasmusdatter var den mellemste af tre søstre, døtre af gårdmand i Evetofte, eller rettere fæster under Frederiksværk Gods af den gård, der i dag hedder Vangledgård, matr nr 11 a. Rasmus Jørgensen var den første fæster efter udflytningen fra Evetofte by.

På kortet over Evetofte by fra før udflytningen, ser man gårdenes placering. Udflytningsnumrene er påført gårdene, men disse numre er ikke altid identiske med de senere matrikelnumre. For Evetofte bys vedkommende ser det dog ud til, at dette er tilfældet. Bemærk at der på kortet ikke er tegnet nogen vej mod Melby.

Fra kirkebogen:

"Dom 3 p. Advent 1751 blev Jørgen Larsens søn i Evetofte døbt og kaldet Rasmus. Faddere: Jørgen Oelsen, Lars Pedersen, Lars Larsens hustru i Evetofte."

Af de indskrevne navne i kirkebogen kan vi udlede, at gudmoderen, Lars Larsens hustru var farmor til Rasmus. Hendes mand, der ikke er nævnt ved dåben var fæster på gård nr 4, hvortil der hørte en mølle. Gården matr nr 4 forblev i byen. Evetofte mølle lå på bakken nordøst for byen. Evetofte skole havde til huse i gård nr 2 ved Rævebakkevej og blev ved udskiftningen flyttet til matr. nr 2 på Hanehoved.

Rasmus Jørgensen var fem år gammel da godsejer J.F Classen (1725- 1792) oprettede kanonstøberi på Frederiksværk i 1756. Fæstebønderne var det solide skattegrundlag. Selvejet for bønderne indtrådte omkring 1850, da man kunne købe sig fri.

Rasmus Jørgensen blev gårdmand i Evetofte og gift med Inger Jensdatter. I ægteskabet var der 3 døtre og en søn: Sidse, født 1780, Karen født 1784, Jens født 1790 og Bodil, født 1795.

"Dom 24 e. Trinitatis, 11 nov. 1784: Gårdmand Rasmus Jørgensen og hustru, Inger Jensdatter har en datter til dåben kaldet Karen.

Rasmus Jørgensens hustru, Inger Jensdatter, mor til Karen, dør i 1805, 59 år gammel. Men fæstebonden fra Evetofte ligger ikke på den lade side. Samtidig er Rasmus Jørgensen en omsorgsfuld fader, der forstår at afsætte pigebørnene, når tiden er inde.

"Den 31 december 1805 mødte i Melby Præstegård, Enkemand Lars Pedersen, gårdmand i Haagendrup med forlover. For fæstemøen faderen Rasmus af Evetofte, og på fæstemandens vegne Jeppe Hejesen i Ellinge, Torup sogn for at ville ægte pigen Karen Rasmusdatter efter kgl bevilling af 4. januar 1799, som ophæver trolovelsen.

Copulerede 31. januari 1806.

Rasmus RIS Jørgensen

Jeppe JHS Hejesen

Karen Rasmusdatter var ved giftermålet lige fyldt 21 år. Lars Pedersen var 75 år. Karen og Lars får en søn, 31 maj 1807, kaldet Lars. Lars Pedersen dør 22. april 1807 en måned før sønnens fødsel

"Men en må vel også tænke lidt på sig selv, når man bortgifter sin unge datter" må Rasmus Jørgensen have tænkt. Enkemand Rasmus Jørgensen, 57 år gifter sig med Kirsten Larsdatter, 21 år som er datter af afdøde gårdmand Lars Larsen og hustru (gudmoder til Rasmus) d. 17 januar, altså 14 dage før datteren Karens bryllup.

" Den 10 september 1808 mødte i Melby Præstegaard Hans Jørgensen fra Hald i Torup sogn. For fæstemøen Rasmus Jørgensen , Gaardmand af Evetofte, fæstemøens fader og Søren Hansen fra Uglerup og meddelte at ville ægte Lars Pedersens enke, Karen Rasmusdatter efter kgl bevilling af 4. januar, som ophæver trolovelsen.

Copulerede 9 oktober 1808.

Rasmus RIS Jørgensen

Søren SHS Hansen

De to forlovere her Rasmus Jørgensen og Søren Hansen har med sirlig skrift noteret deres navne i kirkebogen. Det sidste bogstav i initialerne står for -sen. Underskrift med initialer alene, - ofte med ubehjælpssom skrift, går helt tilbage til de ældste kirkebøger. Det var i realiteten en retsgyldig handel, der fandt sted ved vielsen. De to gårdmænd her har sikkert tillært sig nogen skolelærdom i fritiden. Det blev almindeligt at voksne frekventerede skolen, så snart der kom en kvalificeret lærer.

I Evetofte skole sad lærer Morsing i embedet og i Torpmagle var det skolelærer Brønneke, der kort efter afløstes af lærer Frederik Bendtsen Hørup, der var far til den navnkundige politiker Viggo Hørup, som her fødtes 21 maj 1841.

(DOM: lat. Forkortelse af Dominica = søndag. Copulerede = viede)

Hans Jørgensen, gårdmand i Hågendrup døde 26 februar 1822 og blev begravet 6. marts, 48 år gammel, kun et halvt år efter, at datteren Dorthe Hansdatter var født. Efter mundtlig overlevering blev Hans Jørgensen sparket ihjel af en hingst

Året efter, den 12 december bliver Karen Rasmusdatter gift med ungkarl Niels Morten Hansen af Tømmerup, 26 år, i Melby Kirke. Niels Morten Hansen benævnes sognefoged i 1846, da han er forlover ved steddatteren, Dorthe Hansdatters bryllup.

Niels Morten Hansen og Karen Rasmusdatter, 39 år, fik en datter, Maren Nielsdatter, født 30 maj 1824. Hun blev gift med Peder Frederiksen, gmd. i Hågendrup, matr nr 5 a, Halsnæsholm.

" 11. november 1807: Gårdmand Rasmus Jørgensen af Evetofte med hustru, Kirsten Larsdatter en datter til dåben kaldet Sophie Marie. Jens Nielsens hustru fra Uglerup bar barnet. Faddere: Hans Jørgensen i Tollerup, Jens Nielsen i Uglerup, Lars Pedersen i Hågendrup, Anders Jørgensen i Torpmagle. Moderen introduceret samme dag.

Sophie Marie dør 24 januar 1808, 7 uger gammel.

Rasmus Jørgensen, aftægtsmand i Evetofte dør 11 december 1825, 74 år gammel. Enken, i kirkebogen kaldet "Kirsten Rasmus Jørgen" er gudmoder ved dåben for Peder Larsen d. 13 juni 1830, søn af gmd. Lars Nielsen og hustru Maren Pedersdatter, begge af Evetofte.

Dorthe Hansdatter, datter af Hans Jørgensen og Karen Rasmusdatter, blev gift med Hans Hansen, ejer af Langekærgård. Deres søn Hans From Hansen, gift med Karen Kirstine Larsen ejede også denne gård. Da Hans From Hansen døde, kun 32 år gammel, blev Karen Kirstine gift med Lars Christen Larsen Lind, der er oldefader tilden nuværende ejer af Langekærgård, Lars Langekær.

Nørregade i Frederiks værks Egnen omkring 1903. Husene til venstre er Nørregade 26 - 22. Foto fra "Frederikværk Egnen omkring århundredskiftet Fortovene er brolagt Herfra fører et trinud på kørebanen. Billedet illustrerer den rivende udvikling i det 20. århundrede.

OM DE TO JERNKORS PÅ MELBY KIRKEGÅRD.

Som dreng spurgte jeg flere om, hvem de to jernkors var sat for, men ingen, heller ikke min far, kunne oplyse derom, - selv om Dorthe Hansdatter, en datter af Karen Rasmusdatter levede på aftægt på Langekærgård til min far var 14 år. Det er i hvert fald ikke vores familie, sagde han.- Nej, sagen var nok snarere, at emnet var ikke noget at indvie et barn i. Min interesse for slægtsforskning har åbenbart været vakt dengang jeg som 6 -7 årig stillede spørgsmål om de to jernkors.

TROLOVELSE OG GIFTERMÅL.

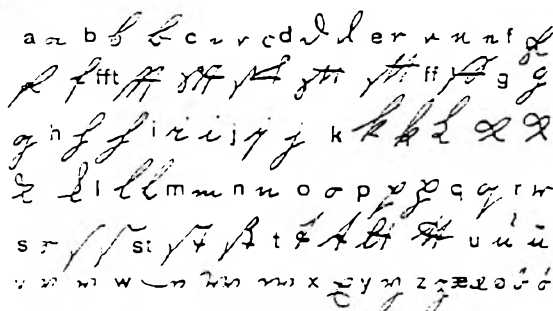
Når en pige var giftefærdig, det vil sige omkring 18- 20 års alderen, ofte tidligere, begyndte fædrene at se sig om efter et passende parti, sædvanligvis indenfor sognets eller nabosognets grænser. Når en aftale var sluttet i al fortrolighed, blev der gjort klar i fæstemændens gård. Seletøjet blev pudset og stadsvognen blev vasket og poleret, og på den aftalte dag drog fæstemanden og hans fader af sted til den udkårnes gård. Kun fæstemøens fader var forud gjort bekendt med besøget. Når gæsterne var bænket og blevet beværtet, blev der taget hul på betingelserne for det kommende ægteskab, ikke mindst de økonomiske med hensyn til fæstemøens medgift, - brudekiste, husgeråd, linned og meget mere, men også fæstemændens formåen til at forsørge sin brud rent økonomisk. Der blev aftalt møde i præstegården. - Fæstemøen stod bag døren på klem og lyttede sammen med sin mor, det var, hvad de fik ud af det møde i første omgang.

OM SKOLEKUNDSKABER.

Karen Rasmusdatter har sandsynligvis ikke kunnet læse og skrive til gavns. Godt nok var der i 1721 under Frederik IV oprettet rytterskoler i Strø Holbo Herred og Lyngø Kronborg Herred, men ordningen slog aldrig igennem. Lærerne var for dårligt skikkede til lærergerningen, mange af dem kunne ikke selv læse og skrive, kun lære børnene indenad og oftest kun i katekismus og bibelhistorie. Doktor C.F. Wegner skriver i sin digre bog, "Liden Krønike om Kong Frederik VI og Den Danske Bonde" i 1843, at børnene omkring 1750 havde glemt alt om deres skolegang allerede et par år efter konfirmationen. I 1789 nedsættes en kgl. kommission, der udkaster en plan, om bygning af et skolelærerseminarium, og det første oprettes på Blaagaard i København.

Ikke alle sogne var lige oplyste med hensyn til landbefolkningens skolegang, På Halsnæs har general Classen på Frederiksværk sikkert haft uvurderlig betydning, også for den almene oplysning på landet.

Det skrevne ord var heller ikke så ligetil at sætte sig ind i for små barnehoveder. Som man kan se i de gengivne skriftprøver var der valgmuligheder i bogstaveringen, og der må have været krævet en vis tegnefærdighed under indlæringen.

Bogstavtyper fra 17. og 18. Aarh. Små Bogstaver.

Den trykte gotiske skrift som ses på næste side har heller ikke været nem at kapere for børn.

I første halvdel af 1800- tallet begyndte der for alvor en organisering af skolevæsenet, Hvor skralt det stod til, eksempelvis med udvælgelsen af en lærer omkring år 1800, giver forfatteren Marius Hansen et godt bud på i en fortælling om "Tumbe Lorents" gengivet i en almanak fra 1899:

"Det var en vinteraften i århundredets begyndelse, at nogle unge karle kom trillende med en døddrukken mand på en hjulbør. Det var skolemesteren i Haskær på Fyn. Han hed Lorents Jørgensen, men gik i reglen under Navnet Tumbe Lorents.

Han havde i mange år været kusk på Sparresholm, og da han ikke længere duede til den bestilling gav herremanden ham det ledige degneembede i Haskær." ...

Fortællingen er vel nok skevet til morskab og er mildt overdrevet og ikke autentisk, men søger man realiteterne i de tilgængelige kilder, får man et godt billede af skolevæsenets tilstand.

I december 1826 skriver sognepræst Wedel fra Torup sogn til major L.J.H. Abrahamsen, Strø Herred en indberetning om skolerne i sognet:

*Sognet har følgende skoler:
1/ Kikhavn, indført april 1825.
2/ Carlsminde, indført april 1826.
3/ Torpmagle, indført april 1826.
Embedet i Torup er vaccant.*

I 1818 er der på gården matr, nr 11 a Melby, oprettet skole med gårdmand Niels Christiansen som skoleforstander, Han bliver gift med Ane Jørgensdatter fra Evetofte det år. Niels og Ane får selv seks børn, så grundlaget for en skole er til stede.

*1801: Tilsammen i Melby sogn 651 personer.
18. maj 1801. A.Erickson.*

Karen Rasmusdatter døde 26. juli 1861, 77 år gammel. Var hun lykkelig i sine tre ægteskaber? Det gamle mundheld: " Hvis du ikke får den du elsker, må du elske den du får", har sikkert strejft hende. Men efter datidens forhold, har hun levet et liv i tryghed og omsorg og opnået en betydelig personlig anseelse. Hun har haft et godt forhold til kirke, præst og øvrighed, hendes mand var sognefoged, en høj post på de tider.

Tumbe Lorents.

Fortælling af Marius Hansen.

Det var en Vinteraften i Aarhundredets Begyndelse, at nogle unge Karle kom trillende med en døddrukken Mand paa en Hjulbør. Det var Skolemesteren i Haskær paa Fyn. Han hed Lorents Jørgensen, men gik i Reglen under Navnet Tumbe Lorents. Han havde i mange Aar været Kusk paa Sparresholm, og da han ikke længere duede til den Bestilling, gav Herremanden ham det ledige Degneembede i Haskær.

Naar han kom ud til Bønderne, plejede han at drille sig en margtig Kus, og det havde han da heller ikke forsonet ved denne Lejlighed. Noget Skolen laa en pløjet Praumark, og for at have lidt Pøjer med Truffentolden trillede Karlene ham hen over denne. Det gav

NIELS MORTEN HANSEN

Korset til venstre er et minde over Karen Rasmusdatters mand i hendes tredje ægteskab Niels Morten Hansen var født i Tømmerup som søn af gårdmand Hans From Jacobsen, der var første fæster på gården matr nr 5 a i Tømmerup ved Udskiftningen.

Kirkebogen:

" Dom 14 p Trin. 9 september 1798. Hans From i Tømmerup en søn, hjemmedøbt 17 juli kaldet Niels Morten Faddere. Jørgen Jacobsen, Jeppe Hejesen i Ellinge, Folmer Jacobsen, Peder Larsen og Lars Larsen i Torup."

" Dom 6 p Trin 17. juli 1803. Hans From Jacobsen, gårdmand i Tømmerup en søn hjemmedøbt 15. juni, som blev kaldt Jørgen. Jacob Jørgens hustru på Kongsgården bar ham. Jeppe Hejesen i Ellinge, Jørgen Jacobsen i Torup, Folmer Jacobsen og Jacob Jørgen i Torplille og Peder Pedersen som som faddere."

Da Niels Morten Hansen bliver gift med Karen Rasmusdatter i Melby kirke i december er han ungkarl og 26 år gammel. Han fæster gården Kastanielund matr nr 2 a i Hågendrup efter Hans Jørgensen. Karen Rasmusdatter er 39 ved giftermålet.

Deres eneste barn Maren Nielsdatter blev gift med gårdmand Peder Frederiksen i Hågendrup, der ejede Halsnæsholm, den gård, hvor nu de fire vindmøller er bygget. Gården videreførtes i slægtens eje indtil den solgtes omkring 1950.

Dorthe Hansdatter født 2. april 1821, datter af Hans Jørgensen og Karen Rasmusdatter blev gift med Hans Hansen, der som fæster frikøbte Langekærgård i Evetofte til selveje i 1856.

Dorthe Hansdatter og Maren Nielsdatter, døtre af Karen Rasmusdatter var således halvsøstre.

Niels Morten Hansen og Hans Hansen, sønner af Hans From Jacobsen var halvbrødre.

I brandtaxations-protokollen for Frederiksværk Gods findes oplysninger om gårdenes beskaffenhed. Ejendommene blev jævnlige værdisat af en dertil nedsat kommission, der drog ud og besigtigede gårdene, målte bygningerne op og førte til protokol, hvilke materialer, der var anvendt, størrelsesforhold, antal skorstene og ildsteder m.m. Der er ikke anført matr,nr i protokollen, men ved at sammenholde fæsterens navn med udskiftningsprotokollen fra Frederiksværk Gods, kan fæsteren findes, og man ved hvilken ejendom, der beskrives.

Et par eksempler fra 1854 fortæller, hvilken beskeden standard disse ejendomme var i ved overgang fra fæstemål til ejerskab og dermed den udvikling, der skete med bygninger på landet i de næste halvt hundrede år, da fotografiet kan fastholde billedet af en genopbygning uden sidestykke.

Kongsgården i Torplille, der var sat i hartkorn til 9.5.0.½, havde stuehus i øst 24 fag. Ejeren var da Peder Pedersen.

Tøpholm i Ullerup, Torup sogn, sat i hartkorn til 5.2.0.1½. havde også stuehus i øst og 26 fag, Ejeren var Morten Larsen.

Matr nr 12 i Evetofte, Melby sogn, Bondekærgård, havde i hartkorn under det halve, og bygningerne beskrives således:

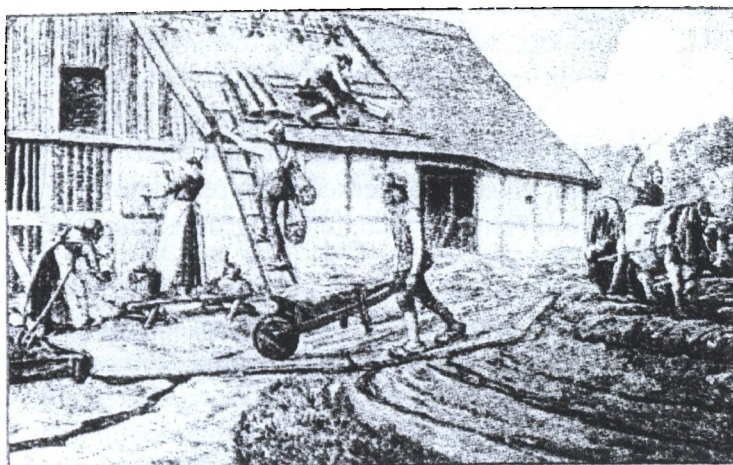
Stuehus i nord	14 fag, 8 alen (bredde 5,04 m.)
Det østre hus	14 fag, 8 alen
Det søndre hus	16 fag, 8 alen
Det vestre hus	14 fag, 8 alen

Langekærgård i Evetofte, Melby sogn. Fæster Hans Hansen, der iøvrigt frikøber gården 2 år senere. Stuehuset er brændt samme år og er slet ikke nævnt.

Det vestre hus 11 fag, 9½ alen (ca 6 m.) bindingsværk.

Det nordre hus 12 fag, 9½ alen, bygget af tømmer.

Det østre hus 11 fag, 9½ alen, opført af tømmer.

Husbygning var en kompliceret affære. Her arbejder hele familien sammen om arbejdet. Og tækkemanden er tilkaldt. Den bedste mand i omegnen til det stykke arbejde. Man ser leret blive æltet ved hjælp af en okse, der vader rundt og rundt. Det er kvindearbejde at kline leret på murens felter, der i forvejen er beklædt med rørvæv. Men byggemetoden krævede idelig vedligeholdelse år efter år, især hvis taget var lidt utæt.

HANS FROM HANSEN - SLÆGTEN

Hans Hansen, født 12. april 1808 i Tømmerup, Torup sogn, viedes i Melby Kirke 13. december 1846 35 år gammel til Dorthe Hansdatter født 2 september 1821, døbt 14 oktober samme år 24 år gammel, datter af gårdmand Hans Jørgensen og hustru Karen Rasmusdatter. Forlovere ved giftermålet, gårdmand og sognefoged Niels Morten Hansen Hågendrup og gårdmand Peder Nielsen Sverkildstrup.

Hans Hansen og Dorthe fæstede matr nr 10 a Evetofte og frikøbte gården 10 år senere til selveje af Krongodset Frederiksværk Gods.

Børn i Hans Hansens og Dorthes ægteskab:

1/ Hans From Hansen, født 12 januar 1849, døbt 25 marts i Melby Kirke. Konfirmeret i 1663 Dom angående kundskab og opførsel mg - mg +

2/ Bodil Kirstine Hansen, født 14 september 1853, hjemmedøbt 15 september . Ved fremstillingen i Kirken blev Bodil båret af gårdmand O Pedersens hustru Birthe Larsen født Hansdatter af Tømmerup. Gårdmand P Frederiksen og hustru Maren født Hansdatter af Hågendrup. Gårdmand Hans Jensen af Evetofte. Moderen introduceret 27 november.

Dorthe Hansdatter var mor til Hans From Hansen. From- navnet kommer fra Niels Morten Hansens far, Hans From Jacobsen matr nr 3 a Tømmerup og videre til Hans From Ditlevsen, Kongsgården i 1600-tallet.

Bodil døde d. 27 marts, 1857 kun 3½ år gammel

Året efter, i 1854 brændte stuehuset til gården matr 10 a i Evetofte

Efter mundtlig overlevering blev ilden påsat af tjenestepigen. Efter genopbygningen hentede Dorthe Hansdatter alene med hestevogn og tospand et nyt bornholmerur ved Toldboden i København. Uret er i familieejede. Et messing-strygejern mærket DHD, 1842 (Dorthe Hansdatter) der bærer spor efter branden, samt en stor kobberkedel, en regimentspibe fra Hans From Hansens soldatertid og flere andre ting er også bevaret.

Femte og sjette generation efter Dorthe Hansdatter foran bornholmeruret, som hun hentede i 1854. Billedet: Berit Aagaard og datteren Fiona Teodora

Billedet af Langekærgård fra 1897 er identisk med billedet på side 35, der her ved hjælp af moderne teknik er gjort tydeligere. Ved genopførelsen af stuehuset 40 år tidligere har man taget ny teknik i anvendelse. Under tagskægget af strå, er der lagt en række tegl på muren og teglrækken er ført helt op ad gavlmuren. Teglstenene er nok fra det nærliggende teglværk i Ellinge eller måske fra nabo-gården Vangledgårds nyoprettede teglværk. Metoden er ikke anvendt ved opførelsen af Evetofte skole fem år senere, så måske har det været et eksperiment til afprøvning.

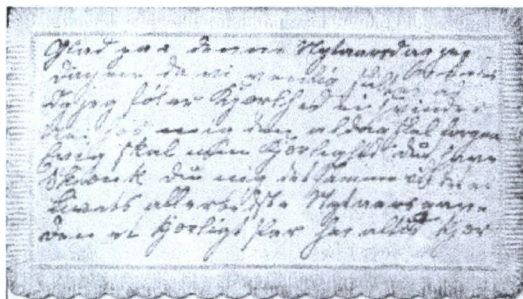
Ploven, som Lars Chresten Larsen står med er den moderne svingplov kaldet "Frederik Jørns' ploven" Svingploven med de hvælvede muldfjæl blev opfundet i begyndelsen af 1800-tallet. Forploven har erstattet langjernet, men der er endnu intet støttehjul på ploven.

Lars Chresten Larsen er her på billedet 43 år, og det er elleve år siden han overtog gården efter Hans From Hansen, der kun opnåede otte år som ejer af gården. Han var sognerådsformand i perioden 1/1 1878 - 1/1 1881 og var, da han blev indvalgt som 29-årig, den yngste, som har beklædt denne post. I de 30 år, der var forløbet siden sogneforstanderskabets oprettelse i 1842, havde embedet været beklædt af præster og lærere. Den første lægmand var sognefoged Peder Jensen, Sturegården i Hågendrup fra 1871 til 1875. Dernæst gårdejer Morten Olsen, Hågendrup 1875 - 1878. Nu beherskede lægmand skrivning og læsning. Alle tre har utvivlsomt frekventeret Den Classenske Skole på Arresødal, som var oprettet for voksne mænd fra landbostanden. Skolen var indrettet i bygningerne overfor Arresødal Slot, hvor der i nyere tid var kommunekontor for Kregme-Vinderød. Hans From Hansen havde lært sig den gamle gotiske skrift, som illustreres på de følgende sider og der skulle gå flere årtier endnu før skrivning og læsning blev almindelig på landet. Begrebet, skriverkarle, unge mennesker fra landet, der har tilegnet sig kunsten at skrive, finder man på godskontorer og hos birkedommere og ved alle militære enheder. Ikke sjældent træffes karle fra Halsnæs, der er blevet skriverkarle i København.

HANS FROM HANSEN - SLÆGTEN

Hans From Hansen havde utvivlsomt tilegnet sig særdeles gode skolekundskaber og viste sig som 21 årig i besiddelse af evnen til at udtrykke sig skriftligt i et digt til udkårne Karen Kirstine på hendes 16 års fødselsdag d. 3. april 1871. Kortet er skrevet på glittet papir med gotisk skrift, der fint står mål med skriften i datidens kirkebøger. På den tid ønskede man ikke "til lykke" på fødselsdagen, men "godt nytår",

"Glad på denne nytårsdag jeg mindes
dagen da vi venlig skiltes ad
og jeg føler kærlighed ei svinder.
Nei, hos mig den aldrig skal forgå.
Evig skal min kærlighed du have.
Skjænk du mig det samme, vid det er
livets allerbedste nytårgave,
den et kjærligt par har altid kjær."

Dette var kort før han blev indkaldt til Gardehusarregimentet, hvor han gjorde tjeneste 1872-73. Efter hjemsendelsen d. 28. september 1873 blev der lyst til ægteskab for Hans From og Karen Kirstine og samme år overtog de Langekærgård i Evetofte.

Torup Kirke: "12 november 1873. Ungkarl Hans From Hansen, 24 år gammel viedes til pigen Karen Kirstine Larsen af Sverkildstrup, 18 år gammel. Forlovere, gårdmand Hans Hansen og gårdmand Peder Nielsen, Sverkildstrup."

Kort efter de unges bryllup døde Hans Hansen, 62 år gammel.

Børn i ægteskabet:

- 1/ Ellen Kirstine Laura Hansen f. 7. oktober 1874.
- 2/ Hansine Dorthea Hansen f. 7. oktober 1874.

Begge piger blev hjemmedøbt d. 14 oktober og fremstillet i Melby kirke d. 23 marts 1875. Ved tvillingernes fremstilling i kirken blev Ellen Kirstine båret af Ane Hansen af Evetofte. Hansine blev båret af pigen Birthe Margrethe Olsen af Tømmerup. Faddere var gårdmand Hans Jensen af Evetofte, gårdmand Peder Frederiksen af Hågendrup og gårdmand Ole Pedersen af Tømmerup.

Mens Karen Kirstine ventede børnene var Hans From Hansen genindkaldt fra 13/3 - 28/9 1874. Han blev hjemsendt en uge før fødslen.

- 3/ Inger Petrea Hansen, født 12. september 1878, døbt 7. november 1878 i Melby Kirke.

Hans From Hansen var forlover for "Lærer Rasmus Larsen og jomfru Dorthea Nielsen" ved deres bryllup i Melby Kirke d. 4. oktober 1878. Ved barnedåb for parrets barn i september 1880 nævnes som fadder sognerådsformand Hans From Hansen.

Den lille dreng, Svend Jørgen Teglbjerg Larsen dør 1. juni 1881, 9 måneder gammel.

HANS FROM HANSEN - SLÆGTEN

Men Hans From Hansen var syg af tuberkulose, en sygdom som lægerne stod magtesløse overfor. Det fortælles at lægen tilrådede ham et længere tids ophold i Italien som eneste middel mod sygdommen

Skønt pengene ikke var et problem for familien, spurgte Hans From, om lægen kunne garantere for helbredelse, hvis han rejste. Det kunne lægen ikke, og derved blev det.

I Frederiksborg Amtstidende læser vi i 1881:

Tirsdagen den 16de august døde min inderlig Elskede mand, gårdejer Hans From Hansen af Evetofte efter ca 2 års tiltagende brystlidelse i en alder af 32½ år, hvilket sørgebudskab herved meddeles fraværende slægt og venner...

† † †
Tirsdagen den 16de August døde min inderlig elskede Mand, Gaarddejer Hans From Hansen af Evetofte, efter ca. 2 Aars tiltagende Sygthedsbej, i en Alder af 32½ Aar, hvilket Sørgebudskab herved meddeles fraværende Slægt og Venner. 3 Børn tilligemed med min Svigermoder begravde med mig Tabet af en alltopoffrende Gæder, en høje Hørlig Søn og en søn Uglefælle. Evetofte, den 17de August 1881.
Karen Kirstine, f. Larsen.
Begravelsen finder Sted fra Hjemmet Mandbogen den 22de August, Etem. Nl. 1.

Skifteprotokol for Halsnæs Birk:

"1881 d 24 august mødte på Skiftekontoret Karen Kirstine Larsen og fremlagde et mellem hende og hendes d 16 d.m. afdøde mand, gårdmand Hans From Hansen af Evetofte for Notarius Publicus d 13 april 1874 oprettet gensidigt testamente, hvori der tillige er tillagt ret til at sidde i uskiftet bo med deres fælles forventninger om, hvad der måtte komme, I denne henseende ville hun blive hensiddende i uskiftet bo med deres tre mindreårige børn:

Ellen Kirstine Laura Hansen, født 7. oktober 1874

Hansine Dorthea Hansen, født 7. Oktober 1874

Inger Petrea Hansen, født 12 oktober 1878

Gårdmand Niels Olsen af Evetofte var tillige mødt og bekræftede at der fandtes de anførte børn og ikke flere.

Karen K. Larsen   Niels Olsen *

Niels Olsen * var gårdmand på nabogården Bakkelygård.

Karen Kirstine drev gården videre indtil der i 1886 kom en bestyrer fra Hornsherred, Lars Chresten Larsen Lind fra Sexgårdene i Jægerspris. I forvejen havde han to ældre søskende på Halsnæs nemlig Ole Larsen, født 26 oktober 1839 og Dorthe Larsen født 2 marts 1846. Begge kom til Halsnæs i 1870. (Se Knabe Slægten fra Hornshered)

Lars Chresten Larsen Lind født 10 januar 1854 I Sexgårdene Dråby sogn i Hornsherred, søn af Lars Andersen Lind og hustru Ane Cathrine Sophie, født Larsdatter.

Kirkebogen:

"22 oktober 1886, blev ugift gårdbestyrer Lars Chresten Larsen af Evetofte, 32 år viet til gårdmand Hans From Hansens enke, Karen Kirstine Larsen af Evetofte, 31 år.

KAREN KIRSTINE LARSEN - SLÆGTEN

Lars Christen Larsen Lind

Lars Christen Larsen var 32 år, da han i 1886 kom til Melby sogn. Samme år blev han gift med Karen Kirstine og fik ved adkomst, læst 2. februar 1887 skøde på gården, som var frikøbt fra Krongodset i 1856.

Lars Christen Larsens bror, Peder Nielsen Larsen Lind havde overtaget fødegården Sexgården i Jægerspris efter faderen Lars Andersen Lind. Denne slægt er ført tilbage til Knabe-slægten til omkring 1610. Peder Lind omkom ved branden i Sexgårdene i 1902, da begge de sammenbyggede gårde nedbrændte. Læs derom i Lind-slægten.

KAREN KIRSTINE LARSEN - SLÆGTEN

Karen Kirstine Larsen

Karen Kirstine var et år yngre end Lars Christen Larsen. Billederne her er samtidige og taget kort efter deres giftermål. Det er billedet af en stærk kvinde, der for fem år siden havde mistet sin første mand, og som siden da havde stået for gårdens drift. Men den kommende tid skulle også blive barsk for Karen Kirstine

Karen Kirstine havde ved giftermålet tre børn, tvillingerne Ellen Kirstine og Hansine, 12 år. og Inger som var 8 år. Endvidere boede Karen Kirstines svigermoder, Dorthe Hansdatter på aftægt på gården. Hun var da 65 år. .

KAREN KIRSTINE LARSEN - SLÆGTEN

Til forskel for Dråby kirkebog er navnet i Melby kirkebog ændret til Kresten med K. Lind- navnet, der ikke er et døbenavn, men et tilnavn er bortfaldet. Senere benævnes han Christian eller Christensen. Hans søn døbes Lars Andersen Larsen. Andersen er fra bedstefaderens fornavn, Larsen er nu familienavnet.

Alt sammen som en følge af navneloven, der sletter brugen af faderens fornavn til sønnens efternavn og pigens navneendelse, -datter.

30/5 1828 kom en forordning, der pålægger pligt til anmeldelse og dåb af småbørn, som slutter med følgende forskrift: " I øvrigt bør ethvert barn benævnes ei alene med fornavn, men og med det familie- eller stamnavn, som det i fremtiden bør bære."

Dette Kancelli-cirkulære skabte vild forvirring i landbefolkningen. Man talte om en ny lov og om påståelige præster, der ville have børnene døbt som sønner og døtre af deres farfader i stedet for deres fader. Bøndernes gamle arvede tilnavne der udgjorde et langt bedre navnestof, var blevet udelukkede fra videreførelse i kirkebogen, men vel også med billigelse fra slægten, der lod navnet bortfalde. Slægterne Lind og Vest i Hornsherred beholdt navnene.

Børn af Lars Chresten Larsen og hustru Karen Kirstine:

- 1/ Hans From Larsen, født 26 juli 1887, døbt d 12 august i Melby Kirke.
Død d. 21 august samme år 4½ uge gammel.
- 2/ Laura Ingeborg Larsen, født 18 august 1888, døbt 30 september i Melby Kirke.
Lars Frederiksen og hustru Torupmagle og Ole Larsen, Tømmerup var faddere.
Laura døde g. 9. maj 1893, 4 år gammel.
- 3/ Hans From Larsen, født 30 marts 1890, døbt 1 juni i Melby kirke.
Død d. 3 maj 1893, 3 år gammel.
- 4/ Lars Andersen Larsen, født 18 februar 1892, døbt i hjemmet 22 februar af lærer Bruhn i Evetofte. Fremstillet i kirken 22. maj, søn af gårdmand Lars Christensen Larsen og hustru Karen Kirstine Larsen af Evetofte, 36 år.
Faddere. Gårdmand Lars Frederiksen og hustru Dorthe Laesen, Torupmagle, Gårdmand Ole Larsen, Tømmerup, gårdmand Niels Morten Hansen, Evetofte.
- 5/ Laura Ingeborg Larsen, født 16. maj 1894.
- 6/ Hans Chresten Larsen, født 9. juli 1896.

Nej, sygdommen havde ikke mistet sit greb i familien på gården i Evetofte med Hans From Hansens død i 1881. Ifølge mundtlig overlevering var det "Den Spanske Syge" eller Difteritis, der bortrev børnene på striben.

26 juli 1887 døde den nyfødte Hans From Larsen, 4½ uge gammel.

8. august 1887 døde steddatteren Ellen Kirstine, 12½ år gammel.

3. maj 1893 døde Hans From Larsen, 3 år gammel.

9. maj 1893 døde Laura Ingeborg Larsen 4 år gammel.

Det er fortalt, at lægen som sidste udvej brændte de to små i svælget. Det kan være forklaringen på, at de døde med 6 dages mellemrum.

KAREN KIRSTINE LARSEN - SLÆGTEN

Inger Petrea Hansen har fortalt, at hun i den tid sygdommen hærgede var sat i pleje hos familien i Hågendrup, og at hun ikke måtte vise sig hjemme. I nogle måneder opholdt Inger sig hos Peder Frederiksen og Maren Nielsdatter, der ejede gården matr. nr 5 i Hågendrup, (Halsnæsholm). Maren Nielsdatter var søster til Dorthe Hansdatter og var begge døtre af Karen Rasmusdatter i hendes ægteskab med henholdsvis Hans Jørgensen og Niels Morten Hansen.

Inger beretter videre om, da hun som 15 årig står på bakken syd for gården og ser vognen med to små, hvide kister køre fra gården mod Melby Kirke. Et syn hun aldrig glemte.

Hansine Dorthea Hansen, tvillingesøster til Ellen Kirstine blev Konfirmeret 18. søndag efter Trinitatis 1888.

Kirkebogen: " Ungkarl, gårdejer Jørgen Pedersen, 30 år, søn af gårdejer Jeppe Heje Pedersen på Kongsgården og hustru Karen Olsen viedes 25 maj 1897 i Melby Kirke til pigen Hansine Dorthea Hansen, 23 år født 7 okt. 1874 i Evetofte, datter af gårdejer Hans From Hansen og hustru Karen Kirstine Larsen i Evetofte.

*Jørgen Pedersen var ved giftermålet gårdejer i Sverkildstrup på matr nr 3 a.

Hansine Dorthea døde året efter d 16 oktober 1898 og blev begravet 22 okt, 24 år gammel. Kirkebogen melder nu ikke mere om dødsårsagen, som det tidligere var skik og brug. Overleveringen fortæller, at hun døde uforløst i barselsseng.

Endvidere fortælles, at samme nat kom hendes mand ridende i fuldt firspring fra Sverkildstrup til Hansines fødegård i Evetofte og gjorde krav på hendes fædrene arv. - Og Jørgen Pedersen fik straks betaling i klingende mønt, svang sig i sadlen på den skumvåde hest og forsvandt igen markløs over til Sverkildstrup.

Inger Petrea Hansen var således den eneste overlevende i Karen Kirstines ægteskab med Hans From Hansen. Inger blev d 17/2 1905 gift med Rasmus Jørgen Olsen, født 3 april 1877, søn af gårdejer, Birthe Olsen, Evetofte, født i Vinderød 9. juni 1853, (nu enke efter gårdmand Chr Olsen) " Rasmus Jørgen" som han kaldtes i daglig tale overtog fødegården matr nr 14 a, Bøgebjerggård i Evetofte.

*Jørgen Pedersen fra Kongsgården i Torplille havde familiebånd til Langekærgård i Evetofte. Hans From Hansens far, Hans Hansen, ejer af Langekærgård var født i Tømmerup som søn af Hans From Jacobsen (Matr nr 5 a Tømmerup) Hans From Jacobsen var født på Kongsgården, søn af Jacob Jørgensen og hustru Birthe Hansdatter. From-navnet, der stammer fra ejer af Kongsgården, Hans From Ditlevsen i begyndelsen af 1600-tallet føres videre i slægten From på Langekærgård. Endvidere var Niels Morten Hansen, sognefoged i Hågendrup, der er nævnt i artiklen "En gårdmandskone fra Halsnæs" på side 14, efterkommer af familien, der stammer fra Kongsgården.

KAREN KIRSTINE LARSEN - SLÆGTEN

Lars Kresten Larsen renoverede gårdens udlænger betydeligt omkring 1906 - 1908. De lave længer blev nedrevet, og nye, bredere og højere længer blev bygget på støbt grundmur og muret op i hulmur. Taget blev tækket med strå, men nu med tagrør. Gamle tiders tækning med langhalm af egen avl krævede hyppige vedligeholdelser, og det samme gjorde de lerklinede vægge og bindingsværket. Men gårdene, der var opført på den bare mark ved udflytningen, havde også stået i over hundrede år. Stuehuset var opført i 1854 efter branden. I begyndelsen af 1900-tallet blev mange stuehuse på egnen nyopført.

En vis mekanisering fandt også sted. Selvbinderen, der afløste aflæggeren, so tidligere havde afløst mejningen med le, holdt sit indtog på gården i 1918.

Lars Chresten Larsens hustru, Karen Kirstine døde d. 27. maj 1915, 59 år gammel og blev begravet under stor deltagelse. Det fortælles, at den sidste vogn i følget ikke var kørt fra gården, da rustvognen for længst var kørt ind i skoven mod Melby Kirke. Karen Kirstine, der havde mødt så megen sorg og modgang, var en stærk personlighed og var elsket og respekteret til det sidste.

Karen Kirstines datter, Inger var blevet gift i 1905 og søsteren, Laura blev efterhånden alene om husholdningen på gården. Om aftenen den 2. december 1922 gik Laura til hånd ved et selskab i Evetofte hos søster Inger. Laura føler sig sløj og går straks til sengs, da hun kommer hjem. Lægen bliver hentet, - det er ikke noget alvorligt, - Laura skal have barn.

Kirkebogen: 3 december 1922. Karl Johannes Olsen, søn af ugift, Laura Ingeborg Larsen, 28 år, født 16. maj 1894 i Evetofte. Udlagt barnefader Laurits Olsen af Hald, Torup sogn, 22 år. (SE ANM.)

(Anm. Moderen opholdt sig timånedersdagen før fødslen hos sin fader, gdr Lars Chr Larsen af Evetofte.)

Lauras far, der end ikke havde anet uråd, blev rasende, og den unge tjenestekarl blev straks jaget af pladsen. Han blev dog taget til nåde igen efter nøjere overvejelse.

Kirkebogen: Viede 24 marts 1923, ungkarl, tjenestekarl Laurits Sylvest Olsen af Hald, Torup sogn født 15 januar 1900, søn af husmand Christen Olsen og hustru Ellen Christine, f. Hansen af Torup sogn, 23 år, til pigen Laura Ingeborg Larsen af Evetofte, 28 år. Forlovere: Husmand Christen Olsen af Torup sogn. Gdr Lars Christensen Larsen af Evetofte.

Sognepræst Holme.

Samme dag bliver sønnen Karl døbt.

AMOSSEN - SLÆGTEN

Karen Kirstine Larsen, som er beskrevet på de foregående sider i hendes ægteskaber med henholdsvis Hans From Hansen og Lars Christen Larsen Lind, er af Amossen-slægten. Denne slægt er her på siden ført tilbage i lige linie til 1710:

Niels Amossen, født omkring 1710 i Sverkildstrup var den første fæster og gårdmand, som er nævnt i Frederiksværk Godsprotokol på matr nr 1 a, Sverkildstrup, Torup sogn.

Amos Nielsen født omkr 1750, søn af Niels Amossen, overtager fæstet af samme ejendom efter sin fader.

Torup Kirke: " 11. maj 1783, Gårdmand Amos Nielsen, Sverkildstrup har en søn til dåben kaldet Jens (Amossen)

Jens Amossen, født 1783, er den første fæster, der er nævnt i Frederiksværk Godsprotokol på matrikel nr 2 a i Ullerup Bye, Torup sogn. Jens Amossen bliver gift med Ane Larsdatter, datter af gårdmand Lars Nielsen i Uglerup.

Lars Jensen, født 24/7 1816 i Torup, søn af Jens Amossen, bliver gift d. 29. marts 1852 med Ellen Kirstine Nielsdatter født 13 oktober 1836. Hun er datter af Niels Morten Pedersen.

Torup Kirke: " Fasten 1852, 29 marts. Ungkarl Lars Jensen af Uglerup, 36 år, født 24. juli 1817 og pigen Ellen Kirstine Nielsdatter af Torup, 18 år, født 13. oktober 1836, gift 29 marts i Torup Kirke. (Bemærk: Lars Jensen er gjort et år yngre. Ellen Kirstine er kun 16 år.) Forlovere: Gårdmand Jens Amossen i Uglerup, gårdmand Lars Pedersen, Torup.

Karen Kirstine Larsen, født 3. april 1855, datter af Lars Jensen og Ellen Kirstine Nielsdatter.

Torup Kirke: "3. juni 1855. Karen Kirstine Larsen, født 3. april 1855, datter af gårdmand Lars Jensen og hustru Ellen Kirstine Nielsdatter af Torup Sverkildstrup til dåben. Faddere: Jens Mortensen, Uglerup og Amos Jensen, Vinderød."

Torup Kirke: "2. søndag efter påske, 18 april 1869, Karen Kirstine Larsen konfirmeret. Dom angående Kundskab og opførelse: mg - mg

Torup Kirke: " 12 november 1873. Ungkarl Hans From Hansen, 24 år viedes til pigen Karen Kirstine Larsen af Sverkildstrup, 18 år gammel. Forlovere: gårdmand Hans Hansen, Evetofte og gårdmand Peder Nielsen, Sverkildstrup.

Mellemlavnavnet From, som Hans From Hansen bærer, efter faderen Hans From Jacobsen, Tømmerup er endvidere fundet fra slutningen af 1600-tallet, da Hans From Ditlevsen der fæster Kongsgården i Torpille bliver gift med enken Karen Mortensdatter, hvis mand Peder døde i 1714.

Men en gård kan ikke drives uden en kvinde i husførelsen. Helst skal hun kunne gå med i mark og stald. Laura var blevet gift, havde fået barn og mand, og de købte en mindre ejendom i Strø og flyttede fra Evetofte.

Lars Larsen søgte straks en husbestyrerinde og i maj kom en pige fra Bov i Sønderjylland. Hun var 22 år og havde været tysk statsborger i hele sin opvækst indtil genforeningen tre år tidligere; havde gået i tysk skole, men talte derforuden et klingende sønderjysk sprog,

En kone i en gård kunne vende op og ned på mange vaner, og vel særligt når hun ikke var her fra egnen, - "når hun ikke var en af vore," som man sagde. Det havde været almindeligt i århundreder, at man blev i sognet, eller i hvert fald i Strø Herred, når en så vigtig post som at finde en der kunne stå for husførelsen skulle besættes. Tjenestefolkene holdt sig altid godt orienteret om den daglige kost og dens beskaffenhed, før de lod sig fæste.

Og som bønderne sagde når de mødtes i skellet:
"En dårlig kone kan bære mere ud i forklædet, end manden kan køre hjem i en høstvogn."

Men pigen blev i pladsen året ud og drog så tilbage til hovedlandet. Der er sikkert blevet tomt på gården den dag. Lars Larsen skrev til hende kort efter og bad hende om at komme tilbage. Hans far, Lars Chr, Larsen, der var næsten 70 år har også tænkt på at trække sig tilbage. I maj 1923 overdrager han gården til sønnen, Lars Andersen Larsen.

Langekærgaard 1923

Maria Sievertsen

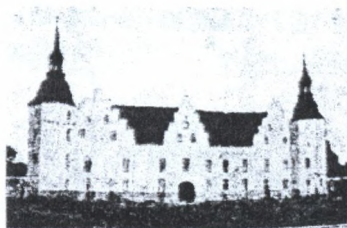

ET GENERATIONSSKIFTE

Ejendomsoverdragelsen kunne være et vanskeligt punkt i begyndelsen af dette århundrede. Til døtrene gjaldt det om at finde et godt parti, men hvis drengene var mange i børneflokk, skulle der en god kapital til at betale brødrene ud ved overtagelsen. På større gårde og godser løstes problemet undertiden ved at indsætte en "universalarving". -Digteren Ludvig Holstein, grevesøn fra Holsteinborg i Sydsjælland beskriver i sangen, "Det lysner over agres felt" i 1920 i stille resignation denne ulighed således:

Og bag mig sol og blød mig regn
jeg plukker mine nødder
og trasker bag et brombærhegn
med plovmuld under fødder.

Og det er al den jord jeg har
og alt, hvad jeg begærer.
Jeg håber det går an jeg ta'r,
hvad mine såler bærer.

Holsteinborg.

Ludvig Holstein.

Aftægtsydelsen der blev nedfældet i skødet kunne godt være byrdefuld, hvis den skulle opfyldes til punkt og prikke. Alle fornødenheder i det daglige var opsummerede. Forspændt køretøj skulle stilles til rådighed, undertiden med kusk. Bohave blev udtaget til møblering af de stuer som aftægtsfolkene skulle bebo. Gården måtte ikke afhændes så længe overdrageren levede. Som oftest enedes man i fordragelighed, men det modsatte kunne være tilfældet. Der blev skrevet og opført mange dilettantkomedier om det emne i den tid.

SKØDE

Jeg undertegnede gårdejer Lars Christian Larsen af Evetofte og aldeles overdrager herved fra mig og arvinger til min søn landmand Lars Andersen Larsen den mig ifølge adkomst læs 2. februar 1887 tilhørende ejendom matr, nr 10 a af Evetofte by, Melby sogn Frederiksborg amt af hartkorn: 3 Tdr, 2 Skp, 3 Fdk, 1 Alb.
Matr nr 1 sammesteds 0 0 3 ½

og den mig ifølge adkomst læst
12. april 1897 tilhørende tørvelod, matr nr 1 f, af Tibirke by
og sogn af hartkorn:
på følgende nærmere betingelser:

Ejendommen tiltrædes 15. maj 1923 og står fra denne dag for køberens regning og risiko, hvorfor han i tilfælde af ildsvåde oppebærer assurancesummen for bygninger med samme lovlige anvendelse. Ejendommen overdrages i den stand, hvori den forefindes ved tiltrædelsen med samtlige bygninger, disses grund mur og nagel-faste tilbehør herunder brandredskaber, komfurindretninger og indmurede kedler og iøvrigt med de samme rettigheder, byrder og forpligtelser, den har tilhørt mig og forgængere, hvorved der bemærkes, at der påhviler ejendommen præstetiende, 334 parter i digelags udgifter, og er læst deklaration angående fredning og fredskovsforpligtelse.

Billedet: 1927
Lars Chresten Larsen Lind
med sønnesøn Christian.

ET GENERATIONSKIFTE

2.

I handelen medfølger, som det nu forefindes, alt på ejendommen værende og til samme hørende løsøre, af hvad navn nævnes kan, besætning, inventarium, avls og mejeriredskaber, sæd, avl, afgrøde, gødning, indbo og bohaver, dog at sælgeren sig til brug i nedennævnte aftægtslejlighed, eller hvor han måtte bestemme sig til at indtage, hvad af nævnte indbo han selv måtte mene at have brug for, således at dette brugsforhold ophører ved hans død.

3.

Alle skatter og afgifter vedrørende ejendommen, der efter tiltrædelsen skulle udredes betales af køberen medens sælgeren udreder alle udgifter, der er forbundne med adkomstens berigtigelse, prioritetsforholdenes orden og handelens fuldbyrdelse i det hele.

4

Købesummen berigtiges derved, at køberen:

1/ Overtager eller indfrier den til statskassen skyldige gæld stor	1000 kr
2/ Udbetaler til søsteren Laura Ingeborg Larsen	10000kr
3/ Udbetaler til broderen Hans Chr Larsen af Ølstykke	10000 kr
4/ Overtager eller indfrier det i ejendommen indestående lån oprindeligt stort	5000 kr
	<hr/> <hr/>
	26000 kr

Udenfor købesummen og uden afdrag i samme tilsvarende tilsvarende køberen sælgeren en aftægt bestående af fri bolig i 2 stuer i stuehuset, nemlig det nuværende sovekammer og et tilstødende værelse mod syd ud mod haven frit ophold bestående af mad og drikke af samme gode beskaffenhed, som køberen og familien nyder og enten sammen med køberen eller efter sælgerens ønske indbragt og anrettet i en af hans opholdsstuer. Vask og renlighed og opvartning og i sygdomstilfælde pleje og pasning. Ret til at benytte et køretøj med forspand, når sælgeren måtte ønske det, samt en kontant udbetaling af 500 kr årligt, der erlægges halvårsvis med 250 kr og første gang 11. december termin 1923.

Såfremt sælgeren måtte ønske at få kapitaliseret den førnævnte kontante pengeydelse skal han være berettiget hertil, og skal køberen i så fald betale sælgeren en sum på 13000 kr at udrede med et halvt års varsel til en af de sædvanlige halvårslige terminer.

Til sikkerhed for den førnævnte aftægt herunder indbefattet den kontante årlige udbetaling eller de ovenfor angivne 13000 kr hvortil denne eventuelt kapitaliseres, skal sælgeren have oprykkende prioritet og panteret i ejendommen næst efter gælden til staten 1000 kr og 24000 kr a 5 % rente til Sparekassen for Frederiksværk og Omegn, og skal skødet læses som sikkerhed i så henseende.

5

Køberen skal være uberettiget til at afhænde ejendommen så længe sælgeren er i live og skal nærværende skøde i så henseende læses som servitutstiftende.

Ejendommens værdi ansættes på tro og love således:

Købesummen andrager	26.000 kr
Undertaget kapitaliseres for den kontante udbetalings vedkommende	13.000 kr
og for den øvrige del 600 kr årlig kapitaliseres til	6.000 kr
	<hr/> <hr/>
	45.000 kr
hvoraf den faste ejendom udgør	15.000 kr
og løsøret	10.000 kr

Evetofte d. 17 marts 1923

Som sælger
Lars Christensen Larsen.

Som køber
Lars Andersen Larsen.

28 marts tinglyses panteobligation 24000 for kontantlån mellem Lars Andersen Larsen og Frederiksværk og omegns Sparekasse at afdrage med 300 kr hver termin til 5 % rente.

6. juni aflyses panteobligation til statskassen 1000 kr.

Lars Chresten Larsen levede i 6 år på aftægt. Ofte gik han op på bakken ved skellet sønden for gården. Herfra kunne han se over til Hornsherred, hvor han kom fra 40 år tidligere. Det var også den bakke, hvorfra hans datter Inger stod og så to små, hvide kister blive kørt fra gården mod Melby Kirke.

Bakken blev i mange år derefter i familien kaldt Bedstefars Bakke.

Roskilde Domkirke:

“ Ungkarl, gårdejer Lars Andersen Larsen af Melby sogn, født i Evetofte, Melby sog d. 18. februar 1892, søn af gårdmand Lars Chr.

Larsen og hustru Karen Kirstine Larsen

viedes 17. december 1924 til pige, husbestyrerinde Maria Chatrina

Sievertsen af Bov sogn, født i Gårdeby, Tinglev sogn, Tønder amt d.

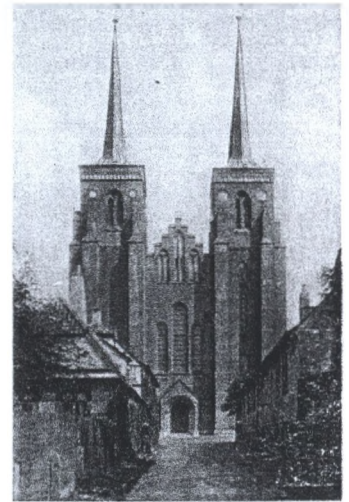
16 oktober 1901, datter af landmand Carsten Christian Sievertsen og

hustru Maria Margretha Iversen. Forlovere: frk Petrine Sievertsen, Bov

og brudgommens fader. Lysning fandt sted 30 november i Bov

Sognekirke.

Pastor Wiese

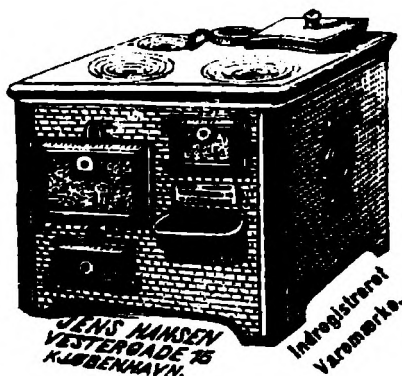

Roskilde Domkirke

Brylluppet fejredes i en snæver kreds med spisning ude. Lars Chr. Larsen havde flottet sig med en lejet lillebil til og fra Roskilde. Den nye tids standsmæssige transport for et brudepar var indledt. Før brylluppet var der sket omfattende ændringer i gårdens stuehus. De gamle bjælkelofter var erstattet med gipslofter. Flisegulv var lagt i entre og køkken. To fag af stuehuset og dermed den ene af de tre skorstene blev revet ned og dermed forsvandt den gamle aftægtsbolig. Allerede i 1925 holdt elektriciteten sit indtog. Egen vandboring med automatisk trykpumpe muliggjorde vandforsyning i staldene og i stuehuset. I 1932 blev den nymodens malkemaskine indført.

Annonce i

Almanak 1899

Største Omsætning i Danmark og derfor de billigste Priser. Forlang min nyeste Prislister over nye Komfurer, Kakkelofter, Pumper og nye Vandror, tilsendt. Den giver enhver nærmere Oplysning.

Komfur 17 Kr.,

støbt Stegeovn som Tegningen, Messingelænder til Forside og Endeplade 2 Kr. 25 Øre.

Overalt fragtfrit leveret.

En-Udsalg i Danmark.

Petroleumkakkelofter i stort Udvalg.

LANGEKÆRGÅRD EVETOFTTE

Langekærgård Evetofte Billedet er taget i 1897. Stuehuset er genopført efter brand i 1854. Den østre længe med porten står som den blev opført ved udflytningen fra Evetofte by. Familiens medlemmer er fra venstre: Laura Larsen, 3 år, Inger Hansen 19 år, Dorthe Hansdatter 76 år. Halvt skjult bag hende, Lars Larsen 5 år. Derefter Karen Kirstine Larsen 42 år med den yngste søn Hans Larsen 1 år på armen.

Lars Christen Larsen Lind, hendes mand 43 år, har spændt for ploven i anledning af fotooptagelsen. Fotografering var en stor begivenhed på den tid og skulle også give et indtryk af velstand. Fotografiet er utydeligt på grund af datidens lange eksponeringstid.

De nærmeste 4 fag af stuehuset blev nedrevet i 1923. Her var aftægtsbolig for Dorthe Hansdatter. Den østre længe er nedrevet og genopbygget omkring 1912. Det fritliggende fårehus, som lå vinkelret på, genopførtes ikke, og her blev gjort plads til hesteomgangen, der trak hakkelsesmaskinen, som stod i skæreløen foran hestene. Det har været en epokegørende opfindelse.

Med en sådan reovering af en gård, der havde stået siden udflytningen, altså mere end 100 år slap man for den idelige vedligeholdelse af de lerklinede vægge, udskiftning af tømmer, og man kunne gå oprejst i stalden, der oftest kun var bygget i godt og vel kohøjde. På hver en gård indrettede man et huggehus, datidens værksted og her kunne man hugge tøjrepæle, lave hegnspæle, sætte tænder i træriveren, file brændesaven, sætte skaft på værktøjet og meget mere

LANGEKÆRGÅRD EVETOFTTE

Melby sogn, Evetofte

Matr. nr. 10 a

Langekærgård.

Ole Christensen fæstede gård nr 10 i Evetofte by. Ole Christensen var født i 1751.

Jørgen Nielsen født 1764 var første fæster ved udskiftningen ifølge Frederiksværk Godsprotokol.

I folketællingen 1834 kan man læse, at Jørgen Nielsen var gift anden gang med Bodil Pedersdatter og at han var 46 år ældre end Bodil. Han har en søn, Peder på 33 år, som er 9 år ældre end hans kone, Bodil. Endvidere har han en søn, Lars på 4 år sammen med Bodil.

Om Bodil Pedersdatters ophav, kan vi læse i Melby Kirkebog:

" 26. december 1811. Gårdmand Peder Jacobsen og hustru Maren Jørgensdatter, hjemmedøbt datter til dåben, confirmeret (kaldet) Bodild. Gårdmand Ole Nielsens kone af Evetofte bar barnet. Festere: Peder Hendriksen fra Torup, Peder Jensen Melby, Lars Jensen Evetofte, Inger Jørgensdatter.

I folketællingen 1850, kun 16 år efter, er sammensætningen af familien tilsyneladende helt ændret.

Kirkebogen i Melby giver forklaringen:

" 2. juli 1840. Copulerede: Ungkarl Hans Hansen, 32 år af Evetofte til enken Bodil Pedersdatter af Evetofte 28 år. Forlovere, Hans From Jacobsen af Tourup, gårdmand Peder Jacobsen af Hanehoved."

" 15 februar 1841. Maren Kirstine Hansen, datter af gårdmand Hans Hansen og hustru Bodil Pedersdatter af Evetofte til dåben. Båret af Hans From Larsens hustru af Torup. Faddere: Gårdmand Ole Nielsen, Ole Pedersen og Jacob Rasmussen alle af Evetofte, samt Lars Jens Hansens hustru på Hanehoved."

Faddere ved dåb i Melby Kirke:

"22 november 1925 Christian Sievert Larsen, født 22/9 1925. Moderen, gdr Hans Jørgen Hansens hustru Johanne af Evetofte, gdr Rasmus Jørgen Olsen af Evetofte, parcellist Sylvest Olsen af Strø, tjenestekarl Hans Chresten Larsen af Torup by og sogn. (Ifølge ansøgning af 3/9 1973. Frb Amt er det fulde navn: Christian Sievert Larsen Langekær.) Sognepræst Holme.

"20 november 1927. Hans Carsten Larsen, født 15/9 1927. Gdr Rasmus Jørgen Olsens hustru, Inger af Evetofte, parcellist Sylvest Olsens hustru Laura af Strø, gdr Rasmus Jørgen Olsen, gdr Hans Jørgen Hansen begge af Evetofte. pcl. Sylvest Olsen af Strø Sognepræst Holme.

Pastor Holme og hustru

"20 juli 1930. Karen Kirstine Larsen, født 6 maj 1930. Moderen. Gdr Hans P. Jacobsens hustru Helga af Vinderød. Gdr Rasmus Jørgen Olsen af Evetofte. Parc. Hans Christian Larsen af Lavø.

"26 april 1936. Inger Margrethe Larsen, født 8 marts 1936. Gdr Rasmus Jørgen, Olsen Evetofte, gdr Olaf Larsens hustru Hansine af Ølsted. Forældrene."

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn, Evetofte

Matr.nr. 10 a.

Langekærgård

1787

Ole Christensen	36 år 1 ste gang gift	husbond, gårdmand
Kirsten Olsdatter	33 år ligeledes	madmoder
Maren Olsdatter	5 år	datter

1834

Jørgen Nielsen	70 år gift	gårdmand
Bodil Pedersdatter	24 år gift	hans kone
Peder Jørgensen	33 år ugift	hans søn 1.ægteskab
Lars Jørgensen	4 år	deres søn

1850

Hans Hansen	42 år, gift Torup sogn	gårdmand,husfader
Dorthe Hansdatter	29 år, fra sognet	hans kone
Maren Kirstine Hansd.	9 år, fra sognet	hans datter
Hans From Hansen	2 år, fra sognet	deres søn
Ane Johanne Nielsd.	18 år, ugift, fra sognet	tyende
Inger Laurine Johansd.	20 år, ugift, Vejby s.	tyende

1870

Hans Hansen	61 år, gift	gårdmand
Dorthe Hansdatter	48 år, gift	husmoder
Hans From Hansen	21 år, ugift	barn
Jens P.Petersen	16 år, ugift	tyende
Mari Mortensen	23 år, ugift	tyende
Jørgen Jensen	54 år, gift	logerende

1880

Hans From Hansen	31 år gift, fra sognet	husfader gdr
Karen Kirstine Larsen	24 år gift, Torup	hans kone
Ellen Kirstine Laura H.	5 år fra sognet	datter
Hansine Dorthea Hansen	5 år fra sognet	datter
Inger Petrea Hansen	1 år fra sognet	datter
Dorthe Hansen	58 år fra sognet	husfaders moder
Julius Laurits Olsen	19 år ug. Nødebo s.	tjenestekarl
Jørgen Jensen Jørgensen	16 år ug. fra sognet	tjenestekarl
Maren Kirstine Olsen	25 år ug. Tibirke s.	tjenestepige
Ane Marie Jensen	15 år ug. Thorup s.	tjenestepige

FOLKETÆLLINGER

1890

Lars Chr Larsen	36 år,	gift, Dråby s.	husfader	gårdmand
Karen Kirstine Larsen	34 år.	gift, Torup s.	husmoder	
Hansine Hansen	15 år,	ugift Melby s	barn	
Inger Hansen	11 år,	ugift, Melby s	barn	
Laura Ingeborg Larsen	1 år,	ugift, Melby s	barn	
Dorthe Hansdatter	68 år,	Enke, Melby s	bedstemoder	
Jake Rasmussen	19 år,	? ?	barn uden forstands-	evner (idioter)

1901

Lars Christen Larsen	10/1	1854, gift Dråby	husfader	
Karen Kirstine Larsen	3/4	1855, gift Torup	husmoder	
Lars Andersen Larsen	18/2	1892, Melby	barn	
Hans C Larsen	2/7	1896, Melby	barn	
Inger Petrea Hansen	12/2	1878, Melby	barn	
Laura Ingeborg Larsen	16/5	1894, Melby	barn	
Lars Andersen Larsen	21/9	1879, ugift Torup	tyende	
Anna Maria Pedersen	10/4	1886, Torup	tyende	
Dorthe Hansdatter	2/9	1821, Enke, Melby	aftægt	

1916

Lars Kristian Larsen	10/1	1854, Jægerspris, enkem.	2000	34000
Hans Christen Larsen	9/6	1896, Melby, søn	400	0
Maren Frederiksen	6/1	1880, tyende	300	0
Oline Larsen	13/11	1899, tyende	300	0
Knud Jensen				

1921

Lars Chr Larsen	10/1	1854, Dråby s	landmand, enkem.	
Laura Ingeborg Larsen	16/5	1894, Evetofte	datter	ugift
Lars A. Larsen	18/2	1892, Evetofte	søn	ugift
Hans Chr Larsen	9/7	1896, Evetofte	søn	ugift
Anna Petrea Olsen	29/12	1903, Hanehoved	tyende	ugift

1925

Lars Chresten Larsen	10/1	1854, Dråby	Enkemand	
Lars Andersen Larsen	18/2	1892, Melby	gift, gårdejer	
Marie Katrine Larsen	17/10	1901, Gaardeby	gift, hans kone	
Dreng, udøbt	22/9	1925, Melby	søn	
Helga Marie Jørgensen	23/3	1908, Melby	tjenestepige	
Peder Oluf Poulsen	31/1	1891, Annisse	tjenestekarl	

Lillebilen som Misse og Lars kørte brudekørsel i fra Roskilde Domkirke til Evetofte 17 dec 1924

FOLKETÆLLINGER

1930

Lars Andersen Larsen	18/2	1892, Melby
Marie Kathrine Larsen	17/10	1901, Tinglev
Christian Sievert Larsen	22/9	1925, Melby
Hans Carsten Larsen	15/9	1927, Melby
Karen Kirstine Larsen	6/5	1930, Melby
Valdemar Viggo Rasmussen	22/1	1908, Østrup
Bodil Rosa Petersen	22/11	1913, Melby

I ægteskabet er der 4 børn. Foruden de tre nævnte i Folketælling 1930: Inger Margrethe Larsen, født 8 marts 1936. Atelierfoto 1950. Gift med gdr Erik Hansen, Stignæs. Skelskør.

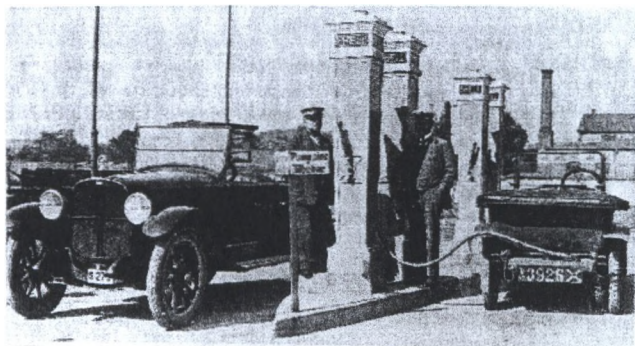

Marie Catharina Larsen, kaldet "Misse"

Lars Andersen Larsen

Disse billeder af Marie Catharina og Lars A Larsen er taget ved den tid da Langekærgård blev overdraget til den ældste søn, Christian, der kort tid efter tog navneforandring til Christian Larsen Langekær

*En af de første tankstationer i Danmark
Den store vogn til venstre er en Chandler
Six 1920-21. Den lille er et fransk mærke
og tilhørte fotograf Th. Larsen på
Frederiksberg. Billedet er taget med
selvudløser, og det er ham selv der
står ved pumpen..*

DEN NÆSTE GENERATION

Hans Chresten Larsen, søn af Lars Chresten Larsen og hustru Karen Kirstine. Billedet er fra Hans Larsens konfirmation i 1910. Atelierbillede fra S. Johansen Frederiksværk. Bemærk konfirmandens ulastelige påklædning. Høj flip og sløjfe er gået af mode siden halvfemserne, Og fotografens stol vidner om at vi er i klunketiden

Inger Olsen, født Hansen med sin mand gdr Rasmus Jørgen Olsen, Bøgebjerggård Evetofte. Inger er datter af Hans From Hansen og Karen Kirstine. Billedet er taget i 1954 ved bryllup i Melby Kirke for næste generations Karen Kirstine, datter af Misse og Lars A Larsen fra Langekærgård.

Hans Chresten Larsen, født 1896, havde i sine pladser som tjenestekarl et usædvanligt godt ry.. Hans fire år ældre broder Lars var under 1. verdenskrig indkaldt i to år som fæstningsartillerist ved Københavns befæstning i Husum. Desuden var han en vinter på Lyngby Landbrugsskole. I folketællingen 1916, kan vi se at Hans oppebærer en årsløn på 400 kr. Der skal 10 år til at opspare 4000 kr på den måde. Ved gårdens overdragelse i 1923 til broderen Lars, får Hans og søsteren Laura hver 10.000 kr. Ved faderens død arver Hans 3670 kr, mens Laura arver 500 kr.

Da Laura bliver gift med Sylvest Olsen i 1923, køber de ejendom i Strø, et mindre parcelliststed. Men det er svært at få det til at forrente sig, og det går ikke uden lønarbejde ved siden af. Efter få år afhænder de ejendommen og køber hus i Vinderød by. Sylvest er i en årrække former på DFJ i Frederiksværk. Efter en arbejdsulykke der, hvor han bliver forbrændt, får han arbejde som tromlefører i Vinderød kommune. I ægteskabet 2 sønner: Karl Olsen og Amos Olsen.

Da Hans bliver gift med Anna i dec 1929 i Vejby Kirke, kalder han sig forhenværende parcellist og indsider. De køber en mindre firlænget ejendom i Lavø, som de må gå fra omkring 1934. Nedgangstiden i landbruget og en arbejdsløshed uden sidestykke hærgede det ganske land. Tvangsauktioner drev folk fra hus og hjem, og de arbejdsløse stod i kø ved kontrolstederne, for at få lidt midler til det daglige brød. Depressionen varede til slutningen af trediverne indtil !. Verdenskrig.

DEN NÆSTE GENERATION

Fra skifteprotokollen:

Dødsboet efter gdr Lars Chr. Larsen Evetofte.

År 1929 den 2. november udbetales til sagfører Beck ti refusion af et af ham til arvingen Lars A.Larsen udbetalt a conto beløb på 300 kr til begravelsesudgifter.

3. januar. I fhv gårdejer Lars Chr Larsens bo hævet 200 kr på contobog nr 20407 med Frederikssund Sparekasse.

År 1930 d 23 januar udbetaltes til sagfører A.J.Beck dennes regning med 50 kr, idet sagfører Beck med sin underskrift i protokollen kvitterede for modtagelsen.

År 1930 d. 3 oktober udbetaltes til overformynderiet:

1/ Hansigne Olsens arv, 440 kr.

2/ Fru Laura Ingeborg Olsens arv, 500 kr.

År 1930 d. 4 oktober sendte skifteforvaltningen til Frederiksborg

Amtsstue de i boet beregnede gaveafgifter 690 kr.

Endvidere udbetalt gdr Hans Chr Larsens arv med 3670 kr.

Hans Chresten Larsen, bror til Lars A Larsen, havde siden overdragelsen af fødehjemmet haft plads på flere gårde, bl. A. i Ølstykke, St. Lyngby, Torup og Holløse.

VejbyKirke:

"6 december 1929. Ungkarl, forhenværende. parcellist og indsidder

Hans Kristian Larsen, Vejby by og sogn, Holbo Herred, Frederiksborg Amt, født 2. juli 1896 i Evetofte, Melbysogn, søn af afdøde gdr Lars Christensen Larsen og afdøde hustru Karen Kirstine Larsen viedes til ugift husbestyrerinde, Anna Kristine Niemann født 12 juli 1904 i Tisvilde Tibirke sogn, datter af husejer og arbejdsmand Carl Christian Niemann og hustru Maren Kirstine Larsen, Holløse, Vejby sogn.

Vidner: Husejer og arbejdsmand Carl Chr Niemann Holløse Vejby Sogn (brudens fader). Ungkarl og landmand, Knud Petersen, Havegården

Mønge, Vejby sogn, (brudgommens svoger)

Præst. Sognepræst, provst, L.Haagen Muller

I ægteskabet en datter, Laura Hansine Larsen, født den 26. marts 1931.

Hans Chresten Larsen og Anna Kristine

Laura Ingeborg Larsen

AMOSSEN SLÆGTEN

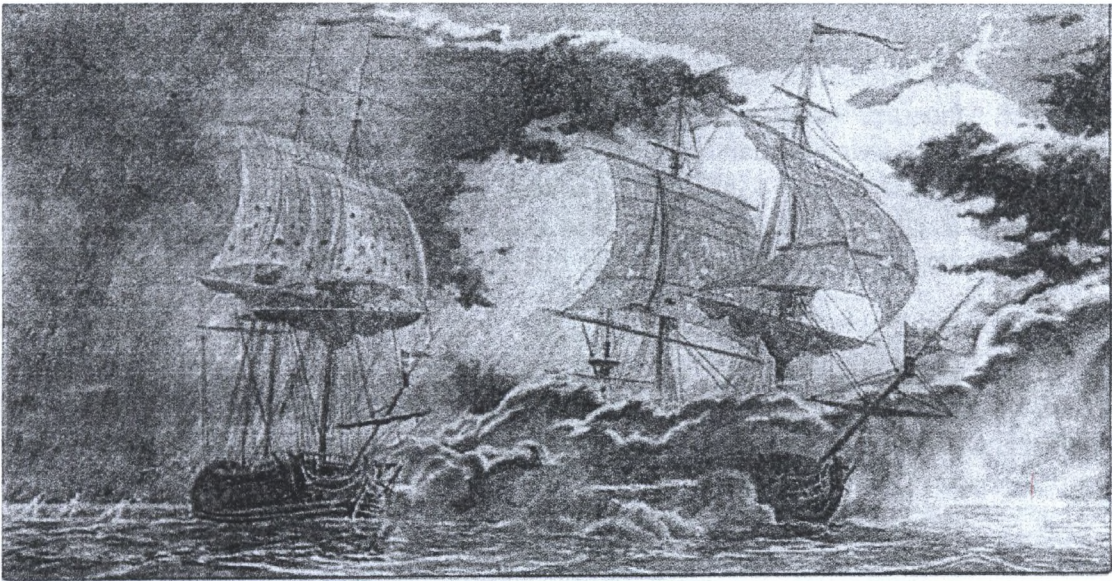
Amossen-slægten er en meget gammel slægt på Halsnæs. Slægten kan forholdsvis nemt følges, fordi navnet Amos går igen i næsten hveranden generation så langt kirkebogen rækker.

Kirkebogen i Melby: "Anno 1710 3 påskedag førte Jørgen Amossen, Evetofte en søn til dåben kaldet Jens. Faddere var Hans Jenssøn Larsen, Lars Pederssøn, Maren Jensdatter i Evetofte. Margrethe Rasmusdatter ? bar barnet.

"Domino Invocavit, jan 4. 1714: Lars Pederssøn 2 døtre til dåben, en kaldet Mette, den anden kaldet Kirsten. Faddere, Gamle Peder Jacobsen, Unge Peder Jacobsen, Christopher Jørgensen, Lars Jenssøn i Evetofte, Margrethe Pedersdatter, Sidse Pedersdatter. Margrethe Bentis bar det første barn, Margrethe Jacob Pederssøns bar det andet.

Lars Pederssøn med tvillingedøtrene er fadder 4 år tidligere ved dåben i Amossen-familien

Læg mærke til, at mødrenes navne ikke nævnes i forbindelse med dåben. Det kan skyldes, at de endnu ikke er introducerede og derfor ikke måtte komme i kirken. I Melby Kirke fandtes den tavle til opsætning af salmenumre indtil ca 1935, hvorpå der stod: Ved Altergang, Ved Daab, Ved Kirkegangskone. Jeg spurgte mange om, hvad det var for en kone, men fik ikke rigtig noget svar. Men lærer Randskov i Evetofte skole fortalte os det ganske naturligt: "I gamle dage, sagde man, at en kone var "uren", når hun havde fået et barn. En kirkegangskone var sådan en kone, der selv om hun var gift skulle fremstilles i Kirken ved den første kirkegang efter barselfærd, 5 eller 6 uger efter barnefødslen, og ved den lejlighed skulle præsten modtage hende og hendes ledsagerinder og efter en kort tale indlede hende i kirken, hvor hun skulle ofre en gave.

Billedet: Tegning af forfatteren Dag Reider Frognes. Titlen kunne passende være "Tordenskjolds sidste togt"

Og hvad er det så for en tid, man lever i da fæstebønderne i Evetofte holder barnedåb. Den Store Nordiske Krig raser mellem Danmark-Norge og Sverige (1709-20) og den unge søhelt, Tordenskjold, vinder det ene søslag efter det andet over svenskerne. Man fik fortalt om hans bedrifter i skolen 130 år efter, og vi sang: Jeg vil sjunge om en helt..., så vi kunne den helt udenad.

AMOSSEN - SLÆGTEN

En kold og barsk januarnat 1721 sejler en lille skude ind mod Københavns havn. Ombord er liget af en 30-årig ung mand. Det er Danmarks berømte søhelt, Tordenskjold, dræbt i duel. Det er ikke tilladt at stille op i duel. Officielt hedder det sig, at derfor har flådens skibe nægtet, at hente hans afsjælede legeme hjem. Nu ligger den lille lastskude udefor havnen. Den må ikke lægge til kaj i dagslys. I nattemørket bliver kisten bragt i land og stillet i kælderen i Holmens Kirke. Ikke før 1995, 274 år efter får Tordenskjold en standsmæssig begravelse i fuld offentlighed i Kirken for søens folk.

*Tordenskjold-statuen
ved Holmens Kirke i
København. H V Bissen*

Fra Kirkebogen. Om Amossen-slægten.

Fødte: "Jørgen Jacob Amossen, født 6. juli 1842, søn af indsidder Amos Pedersen og hustru, Anna Marie Jørgensdatter af St Carlsminde. Fadder: Jens Amossen Uglerup.

Gift: "31 marts 1871 Jørgen Jacob Amossen, 28 år med pigen Birthe Margrethe Jensdatter 18 år L1 Carlsminde.

Børn i ægteskabet:

1/ Johanne Marie Amossen, født 6. maj 1872.

2/ Lars Jørgen Amossen, født 5 januar 1874, hjemmedøbt 13 februar, samme år død.

3/ Ane Margrethe Amossen, født 14. juli 1875. Faddere: Enken Inger Marie Jensen, Hundested.

Jørgen Jacob Amossen blev fundet ilanddrevet 31 marts 1877. Formodes druknet 4 november 1876, 32 år gammel.

Gift. "3 november 1869: Ungkarl Niels Amossen 30 år og pigen Johanne Jensdatter, af Thorup.

Gift, "17 maj 1872: Ungkarl Henrik Didriksen, L1 Carlsminde, 25 år til pigen Karen Margrethe Amossen, af L1 Carlsminde 24 år. Forlovere: gmd Didrik Henriksen af L1 Carlsminde, gmd Jørgen Jacob Amossen af Hundested."

Døde. 21 juni 1868. Peder Amossen, 31 år gammel, Torpmagle. Fader, Jens Amossen, Uglerup.

Døde. 21 oktober 1881: Amos Niels Larsen, gårdmand i Thorup, 71 år gammel.

Døde. 3 december 1882: Karen Kirstine Amossen, 21 år gammel, datter af gårdmand Amos Niels Larsen, Torup.

AMOSSEN SLÆGTEN

Fra Kirkebogen. Fødte i Amossen - slægten:

18 november 1838 Niels Amossen.søn af indsidder Amos Pedersen og hustru Anna Marie Jørgensdatter, af Store Carlsminde .

30 september 1851. Marianne Amossen, Datter af gårdmand Amos Pedersen og hustru Ane Marie Jørgensdatter af St Carlsminde.

6. maj 1872. Johanne Marie Amossen, datter af Jørgen Jacob Amossen og hustru Birthe Margrethe Jensen, Hundested.

5. september 1872. Kirsten Amossen, datter af Birthe Kirstine Amossen, af Thorup. Faddere: gårdmand Peder Pedersen og hustru Dorthe Nielsdatter.

5. januar 1874. Lars Jørgen Amossen, (død før kirkedåb) søn af Jørgen Jacob Amossen og hustru Birthe Margrethe Jensen af Hundested.

14 juli 1875. Ane Margrethe Amossen, datter af Jørgen Jacob Amossen og hustru Birthe Margrethe Jensen af Hundested. Faddere. Enken Inger Marie Jensen af Hundested.

22 september 1875. Lars Nielsen Rasmussen, søn af gårdmand Hans Niels Rasmussen og hustru Birthe Kirstine Amossen af Nødebo. Faddere: gårdmand Hans Jacobsens hustru, Johanne af Tømmerup, gårdmand Amos Niels Larsen af Thorup, gårdmand Anders Pedersen af Nødebo, gårdmand Hans Hansen af Nødebo.

27 december 1884. Amos Christensen, søn af gårdmand Niels Peder Christensen og hustru Maren Kirstine Amosdatter af Tømmerup. Faddere: Pigen, Birthe Kirstine Amossen i Melby, gårdmand Peder Morten Rasmussen i Torup, gårdmand Hans Rasmussen, Nødebo, gårdmand Jens Nielsen i Uglerup.

Folketællingen 1901: Jens Peder Amossen, født 3/6 i Hundested er købmand og fisker.

6/2 1837: Det forbydes ved lov i Danmark at foretage" skarp eksamination" dvs. forhør under tortur.

27/8 1857: Københavnerne oplever for første gang elektrisk lys, idet Christiansborg Ridebane illumines med kulbuelamper.

27/4 1856: Jernbanen København -Roskilde fra 1847 udvides, så man nu kan rejse pr tog til Korsør og tilbage.

18/8 1859: Malerinden Anna Ancher fødes - for tidligt fordi hendes mor, der var kro-kone på Brøndums Hotel var blevet skældt ud af H.C.Ander-sen, der var utilfreds over at maden ikke var færdig til tiden.

6/12 1867: Odense By hylder sin æresborger H.C.Ander-sen med et fakkeltog. Han nyder det ikke i fuld udstrækning, thi digteren har en forskrækkelig tandpine.

27/8 1883: Ved et af historiens voldsomste vulkanudbrud forsvinder øen Krakatou mellem Sumatra og Java. Asken når en højde af 50-80 km. 36000 mennesker omkommer som følge af flodbølger.

HANEHOVED SKOLE

Ved gårdenes udflytning fra Evetofte by, måtte man lægge skolen, hvor den kunne tilgodese afstanden for elever fra både Hågendrup og Evetofte. Færdslen foregik på skolestier anlagt i markskellet, og turen for børnene kunne godt være mere end 1 mil (7,5 km) om dagen. Derfor havde man den ordning, at de mindste elever kun var i skole 2 dage om ugen i vinterhalvåret, hvor fremkommeligheden kunne være svær for de små ben. I sommerhalvåret var de små så i skole 4 dage om ugen. De store elever gik så i skole 4 dage om vinteren og 2 dage om sommeren. Derved kunne man også udnytte de større elevers arbejdsindsats i landbruget. Sommerferien blev lagt så den kunne anvendes, først til høhøsten og derefter kornhøsten. Kartoffelferien i oktober blev lagt når tiden var inde til arbejdet. Ordningen fungerede endnu i trediverne i den stråttækte skole i Evetofte, hvor lærer Randskov midt i september måned spurgte os elever, hvornår vi skulle tage kartofler op.

Christian Andreas Morsing, født 1764 var lærer Evetofte Skole, da denne flyttede ud fra byen til den lille skolelod matr nr 2 a på Hanehoved,

1801

Christian Andreas Morsing	36 gift	skolelærer
Margrethe Cathrine Schouw	36 gift	hans kone

1834

Christian Andreas Morsing	70 gift	skolelærer
Frederikke Lovise	60 gift	hans kone

Lærer Morsings efterfølger i Hanehoved Skole bliver lærer A. Sinding. Ved folketællingen 1850. opgør han skoledistriktets befolkningstal således: Summa 58 familier, 301 personer, heraf fraværende som indkaldt til krigstjeneste 2.

Hanehoved Skole d 8. februar 1850.

A. Sinding.

Netop i forbindelse med navnet Morsing, får man lyst til at knytte forbindelse til en anden Christian Morsing, som er beskrevet af Jens Anker Jørgensen, kurator ved Esrum Kloster. I bogen "Fjernt fra menneskers færden - sider af Esrum Klosters 850-årige historie." Christian Morsing er præst i Blistrup Præstegård i 1756, hvor den yngste tjenestepige Maria Kirstine Pedersdatter føder sit barn i dølgsmål natten mellem 1. og 2. juledag 1755. I fortvivelse lægger hun den nyfødte på ildstedet i køkkenet, men udåden bliver naturligvis afsløret dagen efter. Maria Kirstine bliver dømt til døden ved skarpretterens øxe. Pastor Morsing besøger Maria Kirstine i fængselscellen. Men Maria angrer ikke. "Skulle det være værre end at begrave et dødfødt barn?" - Den 16. september 1756 bliver Maria ført ud til Plejelt Galgebakke nord for Esrum, hvor halshugningen finder sted i fuld offentlighed.

Begivenheden i Blistrup Præstegård finder sted otte år før skolelærer Morsing bliver født og den rokker lidt ved forestillingen om lutter idyl i en landsby som Evetofte i 1700-tallet.

Ved Melby Kirke har der også stået en gabestok, hvor landsbyernes indvånere kunne risikere, at blive anbragt, og hvor pæne kirkegængere i søndagstøjet, spyttede staklerne i ansigtet. Før de gik ind i kirken. Ofte var det kvinder, det gik ud over, som nu stod i gabestokken, og, nå ja, oldefar kunne jo fortælle om, hvordan man i hans drengeår bare havde brændt sådan en på bålet. For han kunne nemlig huske Chr. IV.

MATRIKEL NR 2 A EVETOFTTE

I Evetofte by lå gården før udstykningen ved Rævebakkevej. Den tilhørende skolelod, et lille jordstykke, blev oprettet på Hanehoved. Her flyttede lærer Morsing ud og holdt skole. Han var født i 1764. Da gården blev bygget var der to beboelser, og da lærerembedet i 1859 igen flytter til den nyopførte skole i Evetofte bliver lærerboligen til aftægtsbolig og benævnes 6 c. Billedet her er et postkort sendt af Johanne Olsen til gdr Hans Andersens hustru i Evetofte, ca 1915.

Gårdens jord, der ved udstykningen kun omfattede skoleloden, blev tillagt jord fra matr nr 11, Vangledgård, der oprindeligt var på 90 tdr land. Det samme var tilfældet med naboejendommen kaldet "Bryggerstedet", hvor Rasmus Jensen søn af Jens Rasmussen oprettede teglværk omkring 1860.

Interiør fra dagligstuen. Ole Olsen, hans hustru Johanne og datteren Margrethe sidder ved middagsbordet. Antagelig omkring 1920.

MATRIKEL NR 2 A EVETOFTTE

Jacob Pedersen, født 1749 og hustru Maren Jensdatter, født 1759, der er fæstere på gården 2 a, Hanehoved har en søn, Peder Jacobsen, født 1777 i Jacobs 1. ægteskab.

Peder Jacobsen bliver far til Bodil Pedersdatter, som bliver gift med fæsteren af Langekærgård i Evetofte, enkemanden Jørgen Nielsen, der er 46 år ældre end hende. Da Jørgen Nielsen dør i 1840 bliver Bodil gift med Hans Hansen, der nu fæster Langekærgård. I ægteskabet med Jørgen Nielsen er der en søn, Lars Jørgensen født 1830.

Kirkebogen:

"12 juni 1840. Copulerede: Ungkarl Hans Hansen, 32 år, af Evetofte til enken Bodil Pedersdatter af Evetofte, 28 år. Forlovere: Hans From Jacobsen af Tourup, gårdmand Peder Jacobsen af Hanehoved."

"15 februar 1841: Maren Kirstine Hansen datter af gårdmand Hans Hansen og hustru Bodil Pedersdatter af Evetofte. Båret af Hans From Hansens hustru af Torup. Faddere: Gårdmand Ole Nielsen, Ole Pedersen og Jacob Rasmussen alle af Evetofte, gmd Peder Jacobsen af Hanehoved."

(Ole Nielsen, Bondekærgård) (Ole Pedersen, Kildemosegård) (Jacob Rasmussen, Fredlygård)

Margrethe Nielsen, født 20. september 1849 i Vinderød, fotograferet på gårdspladsen hos Ole Olsen og Johanne på Hanehoved, hvor hun er på besøg. Billedet er et amatørfoto fra 1925. Margrethe var gift med Niels Morten Nielsen, gårdejer på 7 a Evetofte og mor til Lars Nielsen, den næste ejer af gården. Hans søster, Marie Nielsen blev gift med Hans Andersen, gårdejer på nabogården, Maglemosegård i Evetofte.

Interiøret på gårdspladsen afspejler landlig hygge. Et hjørne foran vandposten og den åbne halvdør til stalden danner en perfekt baggrund i billedet

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn
Matr nr 2 a Evetofte
Hanehoved

1787

Jacob Pedersen	38	2. gang gift	husbond gmd i Evetofte
Maren Jensdatter	28	1. gang gift	husmoder
Ellen Jacobsdatter	14		datter af 1. ægteskab
Birthe Jacobsdatter	8		datter af 1. ægteskab
Peder Jacobsen	10		søn af 1. ægteskab
Jens Jacobsen	1		søn af sidste ægteskab

1916

Ole Olsen	4/11	1867 gift	gårdejer	1500	17000
Johanne Olsen	29/11	1878 gift	husmoder		
Morten Olsen	7/8	1906	barn		
Nielsine Olsen	1/8	1909	barn		

1925

Ole Olsen	3/11	1867 gift	Hanehoved	gårdejer
Johanne Margrethe Olsen	29/11	1878 gift	Hanehoved	husmoder
Nielsigne Olsen	1/8	1909	Hanehoved	datter

1940

Carl Ejner Jørgensen *	2/7	1898 gift	Tollerup	gårdejer gift 11/9 1934
Nielsine Jørgensen	1/8	1909 gift	Hanehoved	hans kone
Otto Sørensen	6/5	1925	Nejede	medhjælper

6 c:

Ole Olsen	4/11	1867 gift	Melby	fhv gårdejer gift 5/6 1898
Johanne Olsen	29/11	1878 gift	Melby	hans kone

Carl Ejner Jørgensen * er søn af gdr Ole Frederik Jørgensen og hustru Bertha Marie, matr nr 1 a Tollerup

I Carl Jørgensen og Nielsignes ægteskab er der ingen børn. Carl Jørgensen oplever at blive 100 år og kan fejre sin fødselsdag på plejehjemmet Løvdalen. Han er åndsfrisk og kan fortælle om et rigt liv gennem det tyvende århundrede.

Folketællingsskemaerne kan være upræcise. I skemaet for Tollerup er Carl Jørgensens fødselsdag anført som 9/7 henholdsvis 1995 og 1996. Her er anført 2/7 1898. Navnenes stavemåde kan også være forskellig. Det var lægfolk der indskrev skemaerne, Der blev ikke fremlagt dåbsattester, Der kan være tale om huskefejl eller hørefejl. Skemaerne blev ikke rettet eller sammenholdt med kirkebogen, hvor oplysningerne er mere præcise.

KILDEGÅRDEN EVETOFTTE

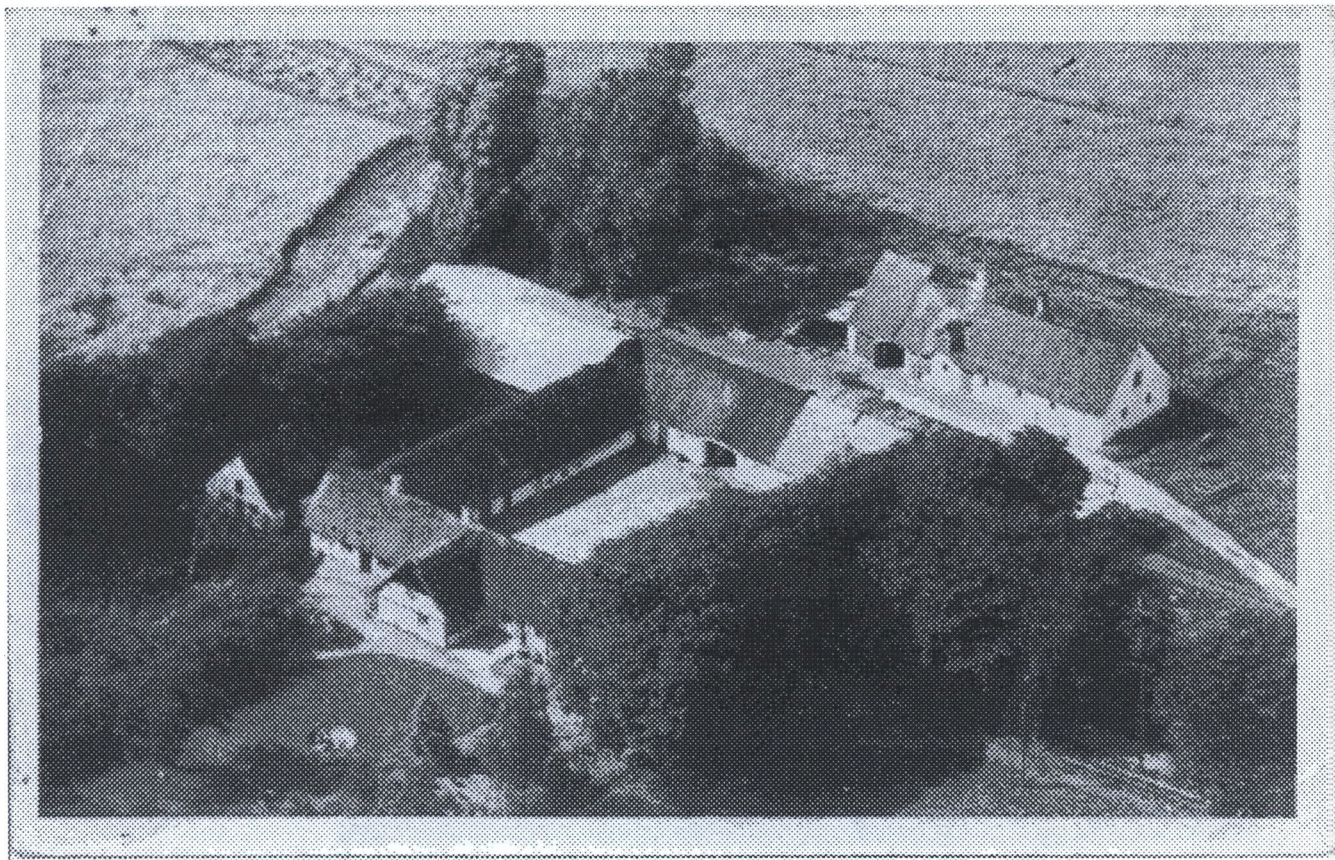
Kildegården i Evetofte. Postkort fra omkring 1910. Billedet er udateret, men da det er datteren Inger, født 18/10 1901, der står foran gården, må tiden være rigtig. Gavlen til venstre er korsstuen, der står midt for stuehuset. Den østre længe med porten er undermuret og opført i brændte mursten og det samme gælder den bagved liggende længe mod nord. Stuehuset er med bindingsværk udfyldt med ubrændte lersten. Dette kom for en dag, da gården brændte i 1950. Lerstenene blev kørt ud på marken, hvor de hurtigt blev bløde og flød helt ud. Billedet er bevaret af Ingers søster Margrethe, født 5/6 1894, gift med gdr i Tollerup Hans Peter Jørgensen, 4/6 1924. (Kilde: Elna Rogers, f. Jørgensen)

Omkring midten af 1800-tallet indledtes en omfattende skovplantning på det før så åbne fællesareal, der udgjorde Evetoftes jorder. På Kildegården plantedes 7 - 8 tdr land skov syd for gården på højdedraget med de syv kildespring, der fandtes. Det var på let sandjord, hvor der mest plantedes gran og fyr. Det samme gjorde sig gældende øst for vejen, hvor Kildemosegården lod et lignende areal tilplante. På Langekærgård rejstes på samme tid 5 tdr land skov på bakkerne, der kaldes Tjørnehøje på det gamle kort. Til plantningen blev der pløjet dybe furer, hvori træerne blev sat. Fremgangsmåden var helt efter bogen. Skovene stod i næsten hundrede år, og mange af træerne havde opnået en høj gavnværdi, der kom til sin ret under 2. Verdenskrig, da alt brændsel og tømmer blev en mangelvare. Når en gård blev flyttet ud, blev der altid plantet læ i sydvest, og det var på de lette jorder ikke mindst for sandfygningens skyld. På Vangledgård står fra endnu ældre tid en klynge gamle egetræer, hvis oprindelse fortaber sig i det uvisse, men de er sikkert fra før udflytningen.

Af andre store projekter anlagde man jordvolde omkring hele den opmålte jordlod for at markere skellet for tid og evighed. Omkring Langekærgårds jorder var volden mere end 1 km lang, og ikke bare en lav vold, men mere end 1 meter høj.

KILDEGÅRDEN EVETOFTTE

Matr nr 3 a. Luftfoto ca 1948. Stuehus med korsstue i syd og den vestre længe står som den blev opført ved udflytningen. Gården er sandsynligvis den første, der er udflyttet fra Evetofte Matr, nr 1 tilhørte Kronen og Matr, nr 2 var skolelodden. I haven sprang en kilde, der forsynede gården med vand. Deraf gårdens navn, der kan føres langt tilbage i tiden. Gårdens jorder udgjorde over 100 tdr land og var den største i Evetofte. Før udflytningen lå gården, som den første på venstre hånd, hvor man kørte ind i Evetofte fra Hanehoved.

Kirkebogen:

"Viede 25 oktober 1844, ungarl Hans Jensen, 25 ½ år og pigen * Karen Hansdatter, 28 år af Haagendrup. Forlovere, gmd Niels Ole Nielsen på Hanehoved, gmd og sognefoged Niels Morten Hansen af Haagendrup."

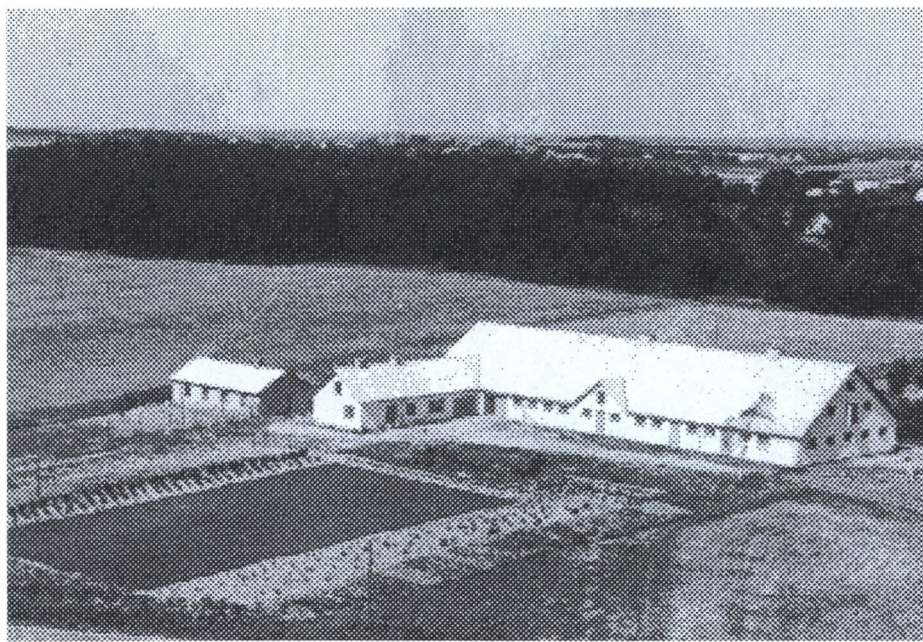
Karen Hansdatter var datter af Karen Rasmusdatter og søster til Dorthe Hansdatter (Langekærgård) samt halvsøster til Maren Nielsdatter (Halsnæsholm), alle 4 af Kastanielund i Hågendrup.

Kildegården blev købt 1 april 1946 af Jens Christian Jensen fra Dammegård i Freerslev og Agnethe Jensen fra Hesselbjerggård i Gørløse. Parret var blevet gift i 1945, og før de købte Kildegården var de forpagtere på Strandskovgård i Skoven ved Jægerspris.

KILDEGÅRDEN EVETOFTTE

Kildegården nedbrændte til grunden i 1951. Ilden var så kraftig, at den antændte den gamle stråttækte Evetofte Skole, der lå i flere hundrede meters afstand. Ved genopbygningen blev gården flyttet til sydsiden af skoven og opført efter tidens mest moderne principper, som en stor længe. Et stuehus til gården blev aldrig opført.

Vandforsyningen til en gård var det første man forberedte ved nybyggeri. Da Kildegården lå på nordsiden af skoven fik den vand fra en af de syv kilder på gårdens jord. Det var også her Arresødal Hovedgård havde reserveret en kildeplads for afhentning af vand til godset.

I Evetofte by har man før udflytningen haft en bybrønd til fælles brug. Nu skulle man hver især finde vand og grave en brønd. Brønden skulle helst ligge på gårdspladsen for nærheds skyld, og der måtte ikke være for dybt ned til vandet og vandmængden skulle være rigelig. Foruden vand til husholdningen skulle der også være til vanding af besætningen. En dygtig mand med en pilekvist havde altid kunnet vise, hvor vandet fandtes og hvor der burde graves.

Men 1950 var en ny tid. Pilekvisten blev afløst af et elektrisk apparat, der viste, at her på gårdspladsen kunne man godt grave en brønd, - og det gjorde man. Den blev uendelig dyb og sat i brøndringe. Man kunne blive helt svimmel af at se ned til brøndgraveren. Og pludselig måtte manden op af brønden i en fart. Det viste sig at brønden var sat i rent flydesand. I løbet af få dage dannede brønden en spiral, hvoraf man kun kunne se de øverste 3-4 brøndringe. Hele herligheden måtte dækkes til. Man fandt så et kildespring et par hundrede meter fra gården, hvor der blev boret efter vand, og med en elektrisk pumpe, var det ingen sag at få vand frem til gården.

Den nyopførte Kildegård blev bygget i det åbne land. Fra det gamle skovbryn bag gården kunne man se fjorden og hele Hornsherreds kyst fra Kulhus til Frederikssund og det nye Stålvalseværk, der var opført i Frederiksværk. I dag er hele området bebygget med sommerhuse, og tæt trævækst har lukket for dette fantastiske panorama.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn, Evetofte
Matr. nr 3 a.
Kildegården.

1787.

Niels Olsen	30 år, 1.gang gift	Landsoldat
Johanne Nielsdatter	25 år, ligeledes	Madmoder
Karen Nielsdatter	1 år	Datter
Ane Jørgensdatter	60 år Enke	1.ægteskab

1834.

Niels Olsen	52 år, gift	gårdmand
Karen Nielsdatter	48 år, gift	hans kone
Hans Nielsen	16 år, ug.	deres søn
Johanne Olsdatter	65 år, Enke	aftægtskone

1850.

Hans Jensen	31 år, gift, fra sognet	gårdbest. Husfader
Karen Hansdatter	34 år, gift, fra sognet	hans kone
Karen Kirstine Hansdatter	4 år, ug.	barn
Ane Hansen	2 år, ug.	barn
Karen Nielsdatter	64 år, Enke	husfaders moder

1880:

Hans Jensen	60 år, gift	husfader, gdr
Karen Hansdatter	63 år, gift	hans kone
Ane Hansen	27 år, ugift	deres datter
Niels Morten Hansen	22 år, ugift	deres søn
Karen Nielsdatter	64 år, Enke	husfaders moder

1890.

Niels Morten Hansen	32 år, gift, Melby	husfader, gårdmand
Marie Hansen	25 år, gift, Vinderød	husmoder
Karen Hansen	u.1 år, 23 dg, Melby	barn
Hans Jensen	70 år enkem, Melby	bedstefar

1901:

Niels Morten Hansen	f. 10/10 1857, husfader, g.	Melby
Marie Hansen	f. 19/12 1864, husmoder g.	Vinderød
Peder Hansen	f. 20/8 1890, barn, ugift	Melby
Hans Hansen	f. 20/11 1895, barn, ugift	Melby
Karen Hansen	f. 23/8 1889, barn, ugift	Melby
Hansine Hansen	f. 27/2 1893, barn, ugift	Melby
Margrethe Hansen	f. 5/6 1894, barn, ugift	Melby
Bertha Hansen	f. 10/7 1897, barn, ugift	Melby
Kirstine Hansen	f. 1/8 1898, barn ugift	Melby
Ejnert Sigfred Larsen	f, 20/1 1884, tyende ug.	Melby
Andrea Hanne Andersen	f. 27/2 1882, tyende	Melby.

FOLKETÆLLINGER

1916

Niels Morten Hansen
Marie Hansen

2500 26000

1921

Niels Morten Hansen   gårdejer   gift
Marie Hansen   husmoder   gift
Peter Hansen   søn
Margrethe Hansen   datter
Hans Hansen   søn
Berta Hansen   datter
Kirstine Hansen   datter

Niels Morten Hansen.

1925

Niels Morten Hansen	10/10	1857	gift Melby	gårdejer
Marie Hansen	19/12	1864	gift Vinderød	husmoder
Hans Hansen	29/10	1895	ug. Melby	søn
Berta Hansen	10/4	1897	ug. Melby	datter
Inger Hansen	18/10	1901	ug. Melby	datter
Jens Knak Jepsen *	5/4	1901	ug. Ferring s.	karl
Alfred Møller Jensen	4/12	1906	ug. Vejle	karl

Jens Knak Jepsen* var fra Ferring sogn i Jylland. Han blev på Halsnæs og blev gift med Astrid Hansigne Carlsen født 8/11 1904, datter af smeden i Torup. Lars Peder Carlsen og hustru Petrea Kristine. Se Torup. Andenkarlen Alfred Møller Jensen blev også i længere tid på egnen og findes på flere gårde i folketællingerne. Karle fra Jylland var velanskrevne på Halsnæs.

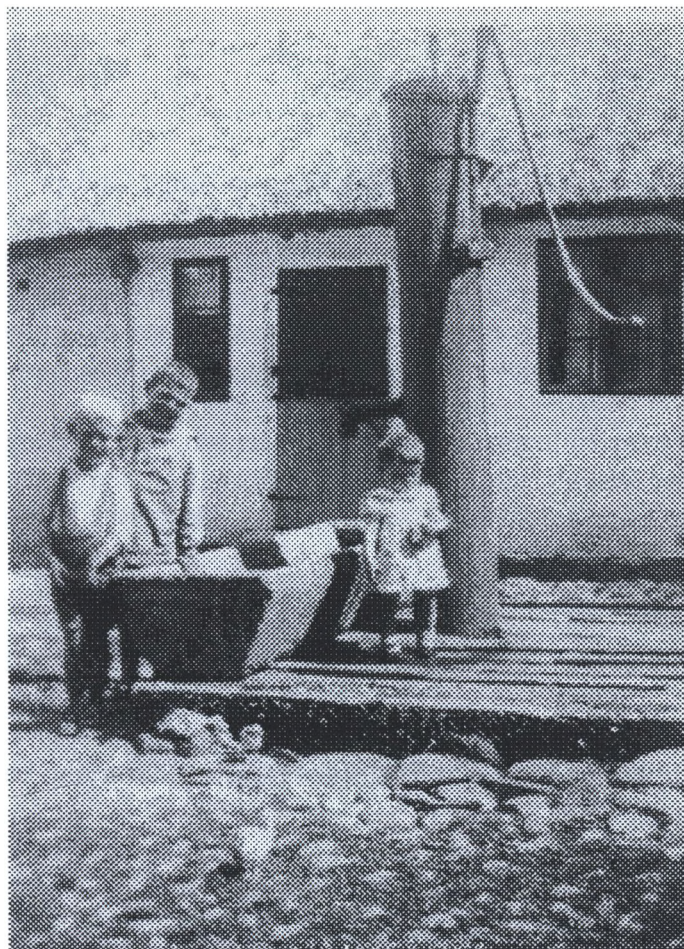

Niels Morten Hansen, født 10/10 1857 og hustru Marie Hansen, der var ejere af Kildegården i Evetofte i mere end 40 år. Slægten er her i bogen ført tilbage til 1787 gennem folketællinger til Niels Olsen, der var landsoldat.

Niels Morten Hansen døde 17/12 1933, 76 år gammel. Marie døde 25/3 1947, 83 år. Familien afhændede gården 1/4 1946.

DET GAMLE VANDVÆRK I EVETOFTTE

Gårdvandpost fra Bondekærgård i Evetofte. Foto fra 1936. Bemærk der er to tude/udløb på. Det øverste bruges når en vandvogn skulle fyldes. Karret var hestenes vandtrug. de blev hver dag trukket ud til vanding.

Vandposten her kan have stået ovenpå en af de gamle bybrønde i Evetofte og kan måske dateres til før udskiftningen. Oprindeligt var bybrønden forsynet med en brøndvippe til at hejse vandet op med. Senere med en valse med håndsving. Men posten her er et teknisk vidunder, der er udtænkt i slutningen af 1700-tallet. Den fandtes i flere af de udflyttede gårde, og brøndene blev altid placeret på gårdspladsen før byggeriet gik i gang. På Langekærgård stod den samme vandpost over brønden indtil Elektriciteten holdt sit indtog i 1925.

Vandposten bestod af en svær træstamme, eg eller lærk, ca 30 cm i diameter og ca 3 m høj. Stammen var gennemboret fra øverst til nederst med et 8-10 cm bor, hvori der blev sat et jernrør, der skulle være så langt, at vandet kunne nås. Indretningen var øverst i pumpen forsynet med et stempel med læderpakning og lige nedenunder, hjerteklappen, der lukkede for vandet efter hvert pumpe slag. En genial opfindelse der med få reparationer kunne holde i mere end 100 år.

Smedearbejdet på vandposten stillede krav til smedens kunnen. Den svære og svungne pumpe tang i massivt jern var afbalanceret, således at pumpearbejdet kunne klares af enhver. Det var også i høj grad kvinderne og de halvstore børn, der skulle klare den opgave. som de i øvrigt havde gjort det i generationer forud.

KILDEMOSEGÅRD EVETOFTTE

Lars Larsen, født 1770 var første fæster ved udskiftningen ifølge Godsprotokollen for Frederiksværk Gods. Gården var sat i hartkorn til 4.4.1.½ . Til gården hørte før gårdenes udflytning Evetofte Mølle, der lå på bakken norden for byen. Overleveringen beretter at Kildemosegård fra gammel tid var kaldet Oldermansgården og at tingstenene stod ved den vestlige ende af gadekæret, hvor byens råd samledes, og at disse sten først er fjernet i begyndelsen af 1800-tallet, hvor også gadekæret blev sløjfet. Se tegning side 7. (*Kilde Poul Jensen*)

Lars Larsen, nævnt ved udskiftningen. var søn af Lars Jensen, født 1733 og hustru Sidse Larsdatter, født 1734, der fæstede gården før udskiftningen. Foruden sønnen Lars Larsen var der i ægteskabet en søn Jens Larsen, født 1760, samt 2 døtre: Margrethe Larsdatter, født 1762 og Karen Larsdatter, født 1764.

Kirkebogen:

"Palmesøndag 1799. Lars Larsen i Evetofte med hustru Margrethe Larsdatter hjemmedøbt søn til dåben, kaldet Jens.

"10 Trin. sønd. 1801. Gmd Lars Larsen af Evetofte og hustru Margrethe Larsdatter en datter til dåben kaldet Ane Marie".

"Lars Larsen, gmd i Evetofte døde 20 sept 1830, 60 år gammel"

Gårdmand Rasmus Jørgensen Evetofte, far til Karen Rasmusdatter,(læs" En Gårdmandskone fra Halsnæs") bliver gift med Lars Larsens datter, Kirsten Larsdatter d. 17 jan 1806.

8/6 1787: Træhesten afskaffes som straffemiddel i Danmark

1788: Stavnsbåndet indført i Danmark i året 1733 blev ophævet i forbindelse landboreformerne

31/7 1792: Frihedsstøtten til minde om stavnsbåndets ophævelse rejses på Vesterbro i København

2/12 1804: I Notre Dame katedralen i Paris sætter Napoleon Bonaparte kejserkronen på sit eget hoved, og derefter kroner han Josephine Beauharnais tilkejserinde.

24/5 1819: Det første dampskib krydser Atlanten. "Savannah" på 703 BRT udstyret med sejl og en 90 hk dampmaskine med skovhjul forlader Georgia og ankommer 25 dage senere til Liverpool

23/4 1811: Den første bemandede danske ballonførd finder sted da J.P.Colding flyver i varmluftsbalon fra Nørreport til Brønshøj Bakke

Gårdmand Rasmus Jørgensen i Evetofte kunne skrive sit navn i kirkebogen med tydelig og pæn skrift i begyndelsen af 1800-tallet og han har sikkert også kunnet læse. De fire indenlandske begivenheder, der her er gengivet, har menigmand sikkert fået mundtligt kendskab til ret hurtigt, men de to udenlandske hændelser hørte landbefolkningen først om langt senere eller slet ikke.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Evetofte

Matr nr 4 a

Kildemosegård

1787

Lars Jensen	54	1. gang gift	husbond
Sidse Larsdatter	53	ligeledes	husmoder
Jens Larsen	26	ugift	ægte søn
Lars Larsen	16		ægte søn
Margrethe Larsdatter	24	ugift	ægtedatter
Karen Larsdatter	22	ugift	gårdmandsdatter

1801

Lars Larsen	30	gift	bonde og gårdbeboer
Kirsten Pedersdatter	26	gift	hans kone
Ellen Madsdatter	22	ugift	
Jens Larsen	38	ugift	moderens broder
Frederik Larsen	7		konens søn

1850

Ole Pedersen	51	gift	Torup	gårdbestyrer husfader
Karen Jensdatter	45	gift	Torup	hans kone
Lars Larsen Olsen	19	ugift	fra sognet	søn
Niels Olsen	14		fra sognet	søn
Peder Olsen	10		fra sognet	søn
Hans Olsen	5		fra sognet	søn
Christen Olsen	2		fra sognet	søn

1870

Lars Larsen Olsen	38	gift	Melby sogn	husfader gårdmand
Johanne Hansdatter	43	gift	Melby sogn	husmoder
Niels Larsen	12		Melby sogn	søn
Ole Larsen	9		Melby sogn	søn
Karen Jensdatter	64	Enke	Thorup sogn	aftægtskone

1880

Lars Larsen Olsen	48	gift	her i sognet	husfader gårdejer
Johanne Hansen	53	gift	her i sognet	hans kone
Niels Larsen	21	ugift	her i sognet	deres søn
Ole Larsen	19	ugift	her i sognet	deres søn
Karen Jensdatter	74	Enke	Thorup sogn	husfaders moder aftægt

1890

Lars Larsen Olesen	58	gift	Evetofte	husfader gårdejer
Johanne Olesen f. Hansen	63	gift	Evetofte	husmoder
Peder Olesen	18		Evetofte	medhjælper hos fader

FOLKETÆLLINGER

1901

Ole Larsen	5/1	1861	gift	Melby	husfader
Sidse Margrethe Johanne Lars.	16/8	1871	gift	Ll Lyngby	husmoder
Laurits Alfred Larsen	30/7	1894		Melby	barn
Karen Kirstine Larsen	19/10	1895		Melby	barn
Ellen Johanne Larsen	28/4	1898		Melby	barn
Niels Peder Olsen	30/4	1879		Melby	tyende
Niels Peder Jørgensen	12/9	1895		Melby	tyende
Anna Kristine Larsen	10/7	1892		Melby	tyende

1916

Ole Larsen	5/1	1861	gdr		2200	22000
Sidse Larsen	16/8	1871	husmoder			
Niels Larsen	7/1	1890	søn		400	
Laurits Larsen	30/7	1893	søn		400	
KarenLarsen	19/10	1894	datter		300	
Ellen Larsen	28/4	1899	datter		300	

1921

Ole Larsen	5/1	1861	gift	Evetofte	gårdejer
Sidse Larsen	16/8	1871	gift	St Lyngby	hustru
Henrik Andreas Olsen	4/6	1898		Frederikssu.	tyende
Ingeborg Larsen	15/2	1905		Evetofte	tyende

1930

Christian Olsen	11/3	1888	gift	Melby	gårdejer
Karen Olsen	17/10	1894	gift	Melby	husmoder
Knud Olsen	15/8	1918		Ramløse	barn
Rasmus Langgren	13/6	1910		Greve Kildebr.	tjenestekarl

1940

Kristian Olsen	11/3	1888	gift	Evetofte	gårdejer
Karen Kirstine Olsen	19/10	1894	gift	Evetofte	husmoder
Knud Olsen	15/8	1917		Annisse	søn enekarl
Kamma Olsen	6/11	1932		Evetofte	datter

Til Kildemosegård hørte en spændende skov, der var plantet på udlodden ved siden af Kildegårdens skov omkring midten af 1800-tallet. Der var rester af stengærder i skoven og nogle steder bar skovbunden mærker af plovfurer. Skoven gik under navnet Sids O Lavs' skov. Det var blandet skov. Enkelte store egetræer var væsentlig ældre end den plantede skov. Her fandt vi børn et eldorado, der stod mål med Robin Hoods Sherwood Skov som vi fik læst i Evetofte Skole. Når den store klasse havde haft "eksamen" mødtes vi svært bevæbnede med hundepistoler og legede røvere og soldater. Forinden havde vi besøgt købmanden på Hanehoved og forsynet os med slik. Negerkys til 5 øre, engelsk lakrids 2 øre, bolsjer i posevis, og sodavand,- Hindbærbrus, 10 øre som købmandens kone havde taget de nymodens kapsler af og erstattet med en korkprop for at gøre det lettere for os. Når vi så småløb op til skoven med en flaske i hver bukselomme sprang propperne og den halve sodavand ud . Men vi havde en fridag fra det daglige arbejde, og "godter" var ikke noget der vankede hver dag.

BONDEKÆRGÅRD EVETOFTTE

Amatørfoto 1932. Kirstine og Sylvest Pedersen med familie i haven foran det gamle stuehus, der sandsynligvis er bygget på det sted helt tilbage fra før udflytningen begyndte af Evetofte landsby. Bindingsværket er skjult eller fjernet gennem årene, men har tydeligvis hørt til i bygningen.

Niels Pedersen født 1767 var første fæster nævnt i Frederiksværk Godsprotokol omkring udskiftningen i Evetofte Bye. Ole Nielsen født 1742 overtager fæstet efter ham. De to er ikke nødvendigvis i familie, idet folketællingen 1801 mangler.

Kirkebogen.

"6 sønd e Trin 1801. Gårdmand Ole Nielsen af Evetofte med hustru Kirsten Jensdatter en søn til dåben kaldet Lars Olsen "

Maren Larsdatter* var datter af gårdmand Lars Pedersen og hustru Birthe Jeppesdatter fra Hvidelandsgård i Torup.

Kirkebogen:

"14 oktober 1891 døde gårdejer N, Pedersens hustru af Evetofte Maren Larsdatter 60 år gammel " Ifølge lægeattesten selvmord ved drukning antageligvis af fortvivlelse over hendes sygelige tilstand".

Peder Sylvest Pedersen, født 21/12 1887 kommer fra Askebakkegård i Torup. Han bliver gift med Kirstine Pedersen født 24/12 1900. Hun kommer fra Sturegården i Hågendrup.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Evetofte

Matr nr 5 a

Bondekærgård

1787

Ole Nielsen	45	gift 1. gang		gårdmand i Evetofte
Birthe Jensdatter	65	2. gang gift		madmoder

1834

Niels Pedersen	67	gift		gårdmand
Kathrine Eskildsdatter	62	gift		hans kone

1850

Ole Nielsen	47	gift	fra sognet	gårdmand husfader
Ane Jensdatter	45	gift	Thorup	hans kone
Niels Olsen	16		fra sognet	deres søn
Svend Olsen	14		fra sognet	deres søn
Marie Olsdatter	9		fra sognet	deres datter
Niels Pedersen	85	gift	Vinderød	aftægtsmand husfader
Kathrine Eskildsdatter	77	gift	fra sognet	hans kone

1880

Niels Pedersen	53	gift	Ll. Lyngby	husfader gårdejer
Maren Larsdatter *	48	gift	Thorup	husmoder
Lars Christen Andersen	12		fra sognet	deres søn
Ane Kirstine Pedersen	9		fra sognet	deres datter

1890

Niels Pedersen	63	gift	Ll. Lyngby	husfader gårdejer
Maren Pedersen f Larsdatter	58	gift	Thorup	husmoder
Lars Christen Andersen	22	ugift	Evetofte	medhjælper hos fader
Ane Kirstine Pedersen	19	ugift	Evetofte	medhjælper hos moder
Jens Nielsen Jeppesen	14		Evetofte	tjenestedreng

1901

Niels Pedersen	3/4 1826	Enkem.	Ll Lyngby	husfader gårdejer
Ane Kirstine Pedersen	6/5 1870	ugift	Melby	husmoder

1921

Marie Olsen	9/1	1869	Evetofte	gårdejerske	ugift
Oline Olsen	16/1	1874	Evetofte	søster medhjælper	ugift
Jens Petersen	14/2	1874	Ramløse	gårdbestyrer	ugift
Erik Rydberg	16/7	1905	København	tyende	

FOLKETÆLLINGER

1925

Marie Olsen	9/1	1869	Melby	gårdejerske
Oline Olsen	16/1	1874	Melby	søster
Jens Peersen	14/2	1874	Ramløse	bestyrer

1940

Peder Sylvest Pedersen	21/12	1887	Torup	gårdejer <i>gift 11/3 1930</i>
Kirstine Pedersen	24/12	1900	Melby	husmoder
Aksel Sylvest Pedersen	29/5	1931	Frederiksv.	søn
Inge Pedersen	24/5	1934	Melby	datter
Ejner Sylvest Pedersen	22/5	1939	Melby	søn

Kirstine og Sylvest Pedersen, Bondekærgård. Billedet er dateret 28/10 1961. Ingen af dem er født i Evetofte. De to faldt ualmindeligt godt til i Evetofte. Deres glade og udadvendte sind skaffede dem venner overalt i deres omgangskreds, der rakte langt ud over sognets grænser.

Marie Olsen, født 9/1 1869, gårdejerske på Bondekærgård. Sammen med søsteren, Oline drev hun gården i Evetofte. De gik under navnet "Pigerne" og var respekterede for deres dygtighed. Søstrene havde fra 1921 ansat en bestyrer, Jens Petersen, fra Ramløse og en karl fra København, Erik Rydberg. Marie og Oline afstod gården til Kirstine og Sylvest Pedersen og flyttede til et hus i Melby omkring 1930. Marie og Oline forblev ugifte.

MAGLEMOSEGÅRD EVETOFTTE

Maglemosegård Evetofte efter 1910. Der er bygget nyt stuehus i afstand fra udlængerne. Bemærk hesteomgangen helt ude til højre. Det var den tids kraftkilde. Elektriciteten kom i sognet 1925.

Lars Ibsen var første fæster da gården blev flyttet ud fra Evetofte Bye ifølge Udskiftningsprotokollen for Frederiksværk Gods. Hans søn Jeppe Larsen født 1812 overtog fæstet på gårdens nuværende beliggenhed.

Men Ibsen-slægten er langt ældre i Evetofte. I Melby Kirkebog læses: " Festo Michaeli 1710. Gårdmand Ole Ibsen og hustru i Evetofte en søn til dåben som blev kaldet Ole." Ole Ibsen må således være født omkring 1680.

Kirkebogen:

"21 december 1806. Gårdmand Lars Ibsen af Evetofte med hustru Kirsten Pedersdatter hjemmedøbt datter til dåben, confirmeret (kaldet) Magrethe. Gårdmand Ole Larsens kone af Evetofte bar barnet. Fester: Lars Larsen, Jacob Pedersen, Rasmus Jørgensen Evetofte . Hans og Jens Ibsen fra Auderød. Moderen samme dag introduceret."

"1808. Gårdmand Lars Ibsens kone af Evetofte introduceret. Barnet dødt."

"14 april 1809. Enkemand Lars Ibsen gårdmand i Evetofte viet til pigen Dorthe Rasmusdatter af Evetofte.

Jørgen Michelsen

Jørgen Hansen

Vi kan af Kirkebogen udlede at Lars Ibsens hustru Kirsten Pedersdatter dør kort efter fødslen i 1808 og at Lars Ibsen indgår nyt ægteskab samme år.

"10 september 1810. Gårdmand Lars Ibsen af Evetofte og hustru Dorthe Rasmusdatter en datter til dåben kaldet Kirsten. Gårdmand Ole Larsens kone i Evetofte bar barnet. Fester: Ole Michelsen i Hågendrup, Jørgen Michelsen i Evetofte, Niels Rasmussen, Melby, Morten Olsen Auderød."

MAGLEMOSEGÅRD EVETOFTTE

"13 september 1819. Gårdmand Lars Ibsen i Evetofte og hustru Dorthe Rasmusdatter en søn til dåben kaldet Rasmus."

Hans Peter Andersen f. 18/4 1885 køber Maglemosegård i 1910. Hans hustru, Marie Kristine er datter af Niels Morten Nielsen og hustru, Grethe, der ejer nabogården, 7 a i Evetofte.

Maglemosegård havde ligesom Ellemosegård og 7 a, "Las Nilen" og Bakkelygård hver en udlod op til Langekærgårds skov. Disse udlodder var sandede og kun egnet til skovplantning . Disse udlodder udgjorde nu et samlet skovareal. Fra bakken var der en pragtfuld udsigt over Roskilde Fjord. Her i hjørnet mellem disse lodder var der et højt dige mod nord og vest, hvor der altid var læ. Søndag eftermiddag mødtes naboerne ofte her til et par timers passiar, inden vi alle skulle hjem ved firetiden for at passe kreaturerne igen. Her kunne man få nyt fra hele sognet og mere til. De fleste havde familier og bekendtskaber, der rakte viden om. Det var dengang, man skrev breve og kort til hinanden. Vel var telefonen opfundet. men det var ikke altid, der var telefon i den anden ende.

Samtalen foregik i en lystig omgangsform. Alt og alle kunne komme under behandling. Grise og kreaturhandler. priser på dit og dat, politik og skolevæsen, og her kunne vi børn give vort besyv med når vi blev spurgt. Der var en ungersvend, der havde besøgt lærer Randskovs pige på loftet, men da han skulle hjem i en fart ud gennem vinduet, trådte han ned på halvtaget over indgangen til skolestuen og røg lige ned gennem cementteglene og strejfede knagerækkerne. Sikken et hul der var i taget, da vi kom i skole den morgen.

Ellers var samtalerne familieanliggender. Nye folk, der var kommet til sognet, karle og piger og hvem der ellers havde fået deres gang her. Familieforøgelser, som altid var omgivet af tys tys og fniseri, ligesom når to unge mennesker var begyndt at "komme sammen". Eller når det var gået over styr igen. Sjældent talte man om sygdom og i så fald kun en enkelt bemærkning selv om man vidste, at det kunne stå skralt til. Klynkeri hørte ligesom ikke den tid til, eller også var det for at skåne os børn for at høre om det. Jeg spurgte en gang efter at have hørt en samtale, Far, hvad er prioriteter? Det har du ingen forstand på, det skal jeg fortælle dig, når du er gammel nok til det, var svaret. Pengesager bekymrede man ikke sine børn med.

Bakken vi sad på, kaldte vi Bedstefars bakke. Her sad han ofte også alene, og så over mod Hornsherred, hvor han var kommet fra. Stedet har sikkert været brugt til samlingssted lige siden udstykningen kan jeg tænke mig. Seks gårde havde jord næsten lige op til bakken, og man skulle alligevel ud og tilse bedriften en gang imellem.

Udsigten fra bakken mod Hornsherred og ud over fjorden er stadig storslået her omkring år 2000 Men mod vest og nord er landskabet helt lukket og for en stor del bebygget med sommerhuse. Fra bakken kunne man dengang mod nordvest se Kattegatkysten. Hyllingebjerg og Melby med møllen og Melby Kirke.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Evetofte

Matr nr 6 a

Maglelosegård

1834

Lars Ipsen	63	gift		gårdmand
Dorthe Rasmusdatter	46	gift		hans kone
Jeppe Larsen	22	ugift		deres søn
Karen Larsdatter	17			deres datter
Rasmus Larsen	15			deres søn
Ellen Larsdatter	12			deres datter

1850

Jeppe Larsen	38	gift	fra sognet	gårdbestyrer husfader
Mette Jacobsdatter	26	gift	fra sognet	hans kone
Dorthe Rasmusdatter	62	Enke	fra sognet	aftægtskone
Rasmus Larsen	31	ugift	fra sognet	hendes søn arb.i Frv.Støberi

1890

Jens Bendsen	39	gift		gårdejer
Ane Bendsen	36	gift		hans kone
Hans Peder Bendsen	7			søn
Mads Hansen Bendsen	6			søn
Mete Larsen	65	Enke		kones mor

1901

Jens Bendsen	3/4	1850	gift	Vejby	husfader gårdejer
Ane Rasmussen	25/11	1853	gift		husmoder
Mads Hansen Bendsen	25/1	1884		Frederikss.	søn
Karl Johan Bendsen	14/4	1890		Melby	søn
Mette Jacobsdatter	4/12	1824	Enke	Melby	aftægtskone

1916

Hans Peter Andersen	18/4	1885	gift	gdr	1600 14000
Marie Kristine Andersen	29/9	1885	gift	husm	Evetofte
Karla Andersen	2/4	1913		datter	Evetofte
Gerda Andersen	13/7	1915		datter	Evetofte

1921

Hans Andersen	18/4	1885	gift	Melby	gårdejer
Marie Andersen	30/9	1885	gift	Evetofte	husmoder
Karla Andersen	2/4	1913		Evetofte	datter
Gerda Andersen	13/7	1915		Evetofte	datter
Ewald Andersen	14/3	1919		Evetofte	søn
Frederik Frederiksen	4/11	1900		Tisvilde	tyende

FOLKETÆLLINGER

1925

Hans Peter Karl Andersen	18/4	1885	Melby	husfader
Marie Kristine Andersen	30/9	1885	Melby	husmoder
Karla Margrethe Andersen	2/4	1913	Melby	datter
Gerda Hansine Andersen	13/7	1915	Melby	datter
Evald Andersen	14/3	1919	Melby	søn
Hans Andersen	29/8	1847	Oppe Sundby	Enkem. bedstefader

Nytårsløjer og gamle traditioner som skulle holdes i hævd.

Før skolens juleferie som begyndte en uges tid før jul og varede til efter Hellig 3 Konger, havde vi drenge lagt slagplanen for nytårsaften. Det var kun os, der gik i "store klasse" altså over 10 år, der blev indviet i planerne. Løjerne var ældgamle, det fortalte de store, som for længst var gået ud af skolen, og nu var det så op til os at sørge for at beretningen om hændelsene nytårsnat kunne blive til sjove historier langt ind i januar. Vi mødtes nytårsaften ved ottetiden og havde lagt ruten over pløjemarken, gennem skove og langs skel til bagsiden af de gårde vi ville hjem-søge. Vi var bevæbnede med hundepistoler og alskens fyrværkeri, kinesere, skrubbudser og kæmpestore sejlgnarbsbomber, som vi nok skulle vide at lægge eksempelvis på trappestenen før antændelsen. Hvis man ikke lod sig "vække" og kom udenfor, fortrak vi lige så stille, men de var ikke glemt. Natten var ung. På Kildegården blev vi et år overrumplet efter en kort kanonade med fyrværkeri på gårdspladsen. Pludselig var tilbagevejen spærret af folk og vi blev gennet ind i stuehuset. Det var med bange anelser vi gik ind, var det til en alvorlig afklapsning? Men nej, indenfor stod bordet dækket med æbleskiver og sodavand, pebernødder og godter til at putte i lommerne. Vi var en glad flok, der sagde pænt tak, ønskede godt nytår og vinkede farvel på gårdspladsen. Men - vi gik ikke langt - og da alt var roligt, gik vi i gang. Stalddørene blev blokeret udefra med en bunke møg eller andet forhåndenværende. Alle løse genstande blev flyttet, måske ud i haven eller ind i indkørselsporten. Alt foregik lydløst, intet måtte lide overlast. Til slut blev der affyret et kæmpe- kanonslag, - og så løb vi, alt hvad remmer og tøj kunne holde.

Næste sted var Bakkelygård, men der var man ikke vågen for sagen. Og vi skulle jo også til at spare på krudtet. Ellemosegård blev skånet, der havde vi et medlem hos os, som var i følgeskabet. Men hos "Las Nilen" var vi ventet. Her var fastvognene tøjret med kotøjr, der var forsvarligt samlet med specielle led, som man brugte til den slags, - vi manglede bare en knibtang -. Den blev skaffet og vognen blev frigjort. Vi tog den med helt til Maglemosegård, hvor vi konstaterede, at vi var godt inde i det nye år og at alle sov. Vi skilte vognen ad på behørig vis, bær delene op på en stor roekule og samlede fastvognen igen.

Og så var der jo lige Bakkelygård på tilbagevejen. Alt åndede fred, men der var ikke rigtig nogen løse genstande. Jo, der var lige den tohjulede gig, som man brugte til at køre mælkejunger med hver dag. Det ville være for hårdt at gemme den. Men der var jo den obligatoriske brandstige, som hang der på ydervæggen på to knager og fristede. Den blev rejst op til rygningen. Giggen blev båret op - forsigtigt -, for her kunne man ses fra stuehuset. Men så kunne man også se giggen nede fra og slap for at lede efter den. Stigen blev anbragt på sin plads, og så var det vist tid til at komme hjemad. Der var kun en god times tid til, at vi skulle være klar til at gå i gang med morgenmalkningen....

MATRIKEL NR 7 A EVETOFTTE

Ole Larsen fæstede nr 7 a, da gården lå i Evetofte by ifølge Godsprotokollen for Frederiksværk Gods. Han afløses af Lars Oelsen, født 1727. Gården har såvidt vides aldrig haft noget navn.

Kirkebogen:

"Dom 4. post Trin. 1802. Gårdmand Niels Larsen med hustru Johanne Larsdatter hjemmedøbt datter kaldet Maren. Faddere: Jørgen Nielsen, Jens Larsen af Melby. Rasmus Jørgensen Evetofte. Moderen samme dag introduceret.

"24. februar 1830 døde gårdmand i Evetofte Ole Larsen 68 år gammel." (født 1762)

Marie Andersen født født Nielsen d. 30/9 1885 bliver gift med Hans Andersen, Maglemosegård i Evetofte. Hun er søster til Lars Nielsen, født 24/12 1882.

Lars Nielsens søn, Niels Morten Nielsen, født 8/10 1912, bliver gift med Karen fra Kongsgården i Torplille.

Hestekøretøjerne var tidens transportmiddel i første halvdel af det tyvende århundrede. Efter at gårdene var flyttet ud på markerne, og fællesskabet var ophørt måtte hver gård holde sine vogne i forsvarlig stand. Da Frederiksborg Slot blev bygget af sten fra nedrivninger af eksempelvis Æbelholt Kloster, var det hovbondens lod at fragte stenene. På den tid skrev man, "at hovbondens elendige fjælevogn var så ussel, at den næppe kunne bære mere end en snes sten".

Nu havde de hestetrukne køretøjer udviklet sig til fuldkommenhed. Hvad enten det var arbejdsvogne eller det var stadsvognen, kunne de holde til flere generationers brug. Karetmager, smed og hjulmand kunne deres håndværk. Arbejdsvognen, eller som den hed, fastvognen, fordi der ikke var fjedre i den var solid og kunne ændres i længde, efter hvad den skulle bruges til. Om der skulle en hest for, eller det skulle være tospand. Fjedervognen, også til en eller to heste og med flad bund, kunne forsynes med agestole til persontransport, eller lukkede varekasser der kunne fragte, kød, fisk, brød eller børstevarer, der blev falbudt på gårdene jævnlige.

Stadsvognene var noget for sig selv. Der var forskellige modeller alt efter ejerens temperament. Der blev ofret en del på den videre udsmykning af den færdige vogn med lakering og staffering og endvidere polstring og indtræk. Vognen var som bilen i dag blevet et statussymbol. Forspandet var forsynet med sølvpletterede seler, hvor skagler og liner var af læder. Og blev det hele holdt i god stand, afspejlede det familiens økonomiske formåen og dens magt over tilværelsen. En helt ovenud luksus bestod i at forsyne køretøjet med patentaksler og gummiringe. om hjulene. Så kom man kørende lydløst selv på stenbroen. Hestevognen kom til at danne forbillede for de første automobiler.

Men ikke desto mindre forsvandt den hestetrukne epoke på rekordtid i halvtredserne og er nu kun anvendt til pynt og pragt hovedsageligt ved festlige lejligheder.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn
Evetofte
Matr nr 7 a

1787

Niels Larsen	43 g. 2. gang,husbond	gårdmand i Evetofte
Johanne Larsdatter	26 g. 1. gang,husmoder	hans kone
Lars Nielsen	16 ægtesøn, 1.ægteskab	
Jørgen Nielsen	9 " "	
Ole Nielsen	1 " "	
Sidse Nielsdatter	18 datter af 1.ægteskab	
Lars Oelsen	60 enkem.konens fader	

1834

Johanne Larsdatter	74 Enke	gårdmandsenke
Lars Olsen	37 gift	bestyrer gården
Dorthe Olsdatter	41 gift	hans kone
Niels Larsen	12	deres barn
Mathis Larsen	9	deres barn
Ole Larsen	7	deres barn

1850

Lars Olsen	54 gift, fra sognet	gmd husfader
Dorthe Kirstine Johansd.	57 gift, Torup s.	hans kone
Niels Larsen	28 ugift, fra sognet	deres børn,arbej-
Mathias Larsen	26 ugift, fra sognet	der i Frederiks-
Johan Larsen	23 ugift, fra sognet	værk Støberi.

1890

Niels MortenNielsen	45 gift, Vejby s.	husfader, gdr
Grethe Mortensen Nielsen	40 gift, Vinderød s	husmoder
Peder Nielsen	9 Melby s	deres barn
Lars Nielsen	7 Melby s	deres barn
Johanne Nielsen	11 Melby s	deres barn
Marie Nielsen	4 Melby s	deres barn

1916

Lars Nielsen	24/12 1882 gdr	1600	14000
Ellen Marie Nielsen	10/8 1884 husmoder		
Niels Morten Nielsen	8/10 1912 søn		
Margrethe Nielsen	8/11 1913 datter		
Bertha Nielsen	18/8 1915 datter		
Oda Amossen	18/12 1897 tyende	300	0

FOLKETÆLLINGER

1921

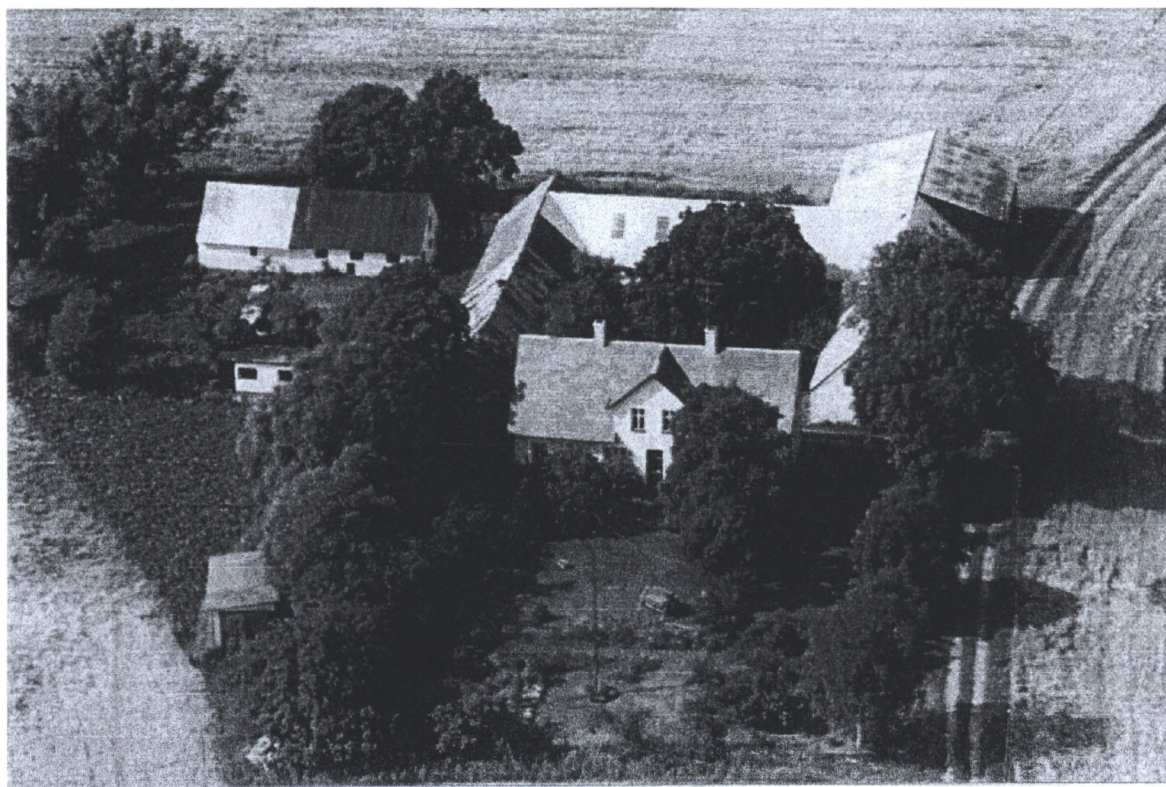
Lars Nielsen	24/12	1882	Evetofte	landmand, gift
Marie Nielsen	10/8	1884	St Hagelse	husmoder, gift
Niels Morten Nielsen	8/10	1912	Evetofte	søn
Margrethe Nielsen	8/11	1913	Evetofte	datter
Berta Nielsen	18/8	1915	Evetofte	datter
Peter Nielsen	6/11	1917	Evetofte	søn
Inger Nielsen	8/7	1920	Evetofte	datter
Margrethe Nielsen	20/9	1849	Vinderød	aftægt
Margrethe Nielsen	20/9	1849	Vinderød	aftægt
Maren Kirstine Jørgensen	21/8	1888	Tollerup	nabo, besøg
Jørgen Ludvig Andreassen	7/11	1898	Vinderød	på rejse, kontrol-assistent

Lars Nielsen var en habil jæger. Han var agtet og anerkendt for sin interesse for vildtpleje. Han fik lov til at gå vidt over markerne og i skove og holde opsyn med vildtet. Først og fremmest med rævene, der kunne være en stor plage. Alle havde jo høns, og blev der for mange ræve kunne de gøre voldsomme indhug i hønsbestandene. Rævene færdedes ved alle gårde hver nat og var man for sen med at lukke for høns om aftenen manglede der som regel et par stykker ved tællingen om morgenen. Lars Nielsen kendte alle rævegravens beliggenhed, når han færdedes med sin sortkrudter og med sine dertil hjemmeladede patroner, i det samlede skovareal ned mod Hågendrups skel, hvor de fleste gårde i Evetofte havde en skovpart. Når Lars Nielsen havde løsnet et skud, røbede en mægtig røgsky hans opholdssted. også selv om det var et godt stykke inde i skoven. Fasanerne blev fodret med myreæg, som han gravede op i myretuerne og fodrede kyllingerne med. Melby sogns Jagtforening var en del af Lars Niensens livsværk og havde han store interesse.

Hos Lars Nielsen var stedet, hvor man hentede svinekort, et bevis, der skulle følge leveringen af et slagtesvin. Man fik tildelt et antal kort, der var begrænsning for hvor mange svin gården måtte levere. Kortene kunne frit handles, hvis man da ikke solgte slagtesvinet privat. Ordningen var indført i landbrugskrisen i begyndelsen af trediverne og varede til krigen kom, hvor alt igen kunne afsættes frit. Jeg skulle som 6-årig afhente disse kort hos Lars Nielsen, hvor jeg blev angrebet af en forfærdelig fugl, en gase, som forsvarede flokken af gæs. Jeg måtte skrike om hjælp, der omsider nåede frem og reddede mig. Jeg skulle bare have taget den i halsen og svinget den rundt. Ja tak, men jeg vejede ikke stort mere end gasen. Jeg blev rent til grin, og det varede længe før jeg glemte den forbandede fugl. Vi havde ikke gæs hjemme, og der blev grinet godt igen, da jeg fortalte det hjemme.

ELLEMOSEGÅRD EVETOFTTE

Ole Nielsen fæstede gården, da den lå i Evetofte by. Efter ham var Chresten Knudsen fæster og flyttede gården ud og byggede den op. Chresten Knudsen født i Torup sogn var i første ægteskab gift med Kirsten Jensdatter.

Kirkebogen:

"5 juni 1814. Gårdmand Christen Knudsen og hustru Kirsten Jensdatter en søn til dåben kaldet Ole. Niels Amossens hustru fra Torup bar barnet. Festere: Jens Knudsen fra Torup, Chresten Larsen fra Tøpholm, Knud Olsen Torup, Niels Pedersen, Jens Jensen af Evetofte."

Ole Chresten Jørgensen født 1/2 1885 i Tollerup, søn af Jørgen Larsen og hustru Maren Didrichsdatter og er bror til Ole Frederik Jørgensen, matr nr 1 a Tollerup.

Erik Sørensen, født 19/6 1927 i Alsønderup sogn og hans hustru Margrethe overtager Ellemosegård efter Ole Jørgensen og Maren Kirstine, der er hans plejeforældre helt fra barndommen.

1930

Peter Niels Sørensen	12/9	1895	Ørsted Dåstrup	landbrug g. 1923
Birtha Petrine Sørensen	12/4	1898	Melby	husmoder
Ruth Sørensen	16/4	1924	Alsønderup	datter
Otto Sørensen	6/5	1925	Alsønderup	søn
Erik Sørensen	19/6	1927	Alsønderup	søn
Henning Sørensen	28/8	1928	Alsønderup	søn
Inger Marie Sørensen	4/10	1929	Alsønderup	datter

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn, Evetofte
Matr nr 8 a
Ellemosegård

1834

Christen Knudsen	50 år gift	gårdmand
Maren Hendriksdatter	33 år gift	hans kone
Ole Christensen	20 år ugift	hans søn
Ane Andersdatter	7 år	deres plejedatter

1850

Christen Knudsen	65 gift, Torup s.	gårdmand, husfader
Maren Hendriksdatter	50 gift Kregome	hans kone
Ane Sofie Andersdatter	22 ugift Kregome	plejebørn i
Ole Andersen	11 Kregome	børns sted

1880

Ole Christensen	65 gift fra sognet	husfader gdr
Ellen Chatrine Pedersdatter	57 gift Torup s.	hans kone
Ane Kirstine Olsen	25 ugift fra sognet	deres datter

1890

Peder L. Jørgensen	40 gift Melby	husfadr gdr
Ane Jørgensen	36 gift Melby	husmoder
Ole Chr Jørgensen	5 Melby	barn
Ellen Christensen	67 Enke Torup	aftægtskone

1901

Peder Jørgensen	30/4 1849, gift Melby	husfader gdr
Ane Kerstin Jørgensen	1/5 1859, gift Melby	husmoder
Olle Jørgensen	1/2 1885, ugift Melby	søn
Peder Jørgensen	11/2 1894, Melby	søn
Ellen Kathrine Christensen	28/4 1822, Enke Torup	aftægt

1916

Peder L. Jørgensen	30/11 1848, enkem. Gdr	3000	62000
Ole Kristen Jørgensen	1/2 1885, søn	800	2600
Peder Jørgensen	11/2 1894, søn	400	
Maren Kirstine Jørgensen	21/8 1888, tyende	300	

Birthe Petrine Jørgensen, født 12/4 1898 er datter af Ole Frederik Jørgensen og hustru Birthe Marie Jørgensen, matr nr 1 a Tollerup

FOLKETÆLLINGER

Peter L. Jørgensen	30/11	1849	Tollerup	landmand, enkemand
Ole Kresten Jørgensen	1/2	1885	Evetofte	søn ugift
Peter Jørgensen	11/2	1894	Evetofte	søn ugift
Karen Kirstine Olsen	31/12	1900	Melby s.	tyende, ugift
Maren Kirstine Jørgensen	10/8	1887	Tollerup	husholderske

1930

Ole Chresten Jørgensen	1/2	1885	Melby	gårdejer
Maren Kirstine Jørgensen	21/8	1888	Melby	husmoder
Otto Sørensen	6/5	1925	Alsønderup	slægtning
Erik Sørensen	19/6	1925	Alsønderup	slægtning

1940

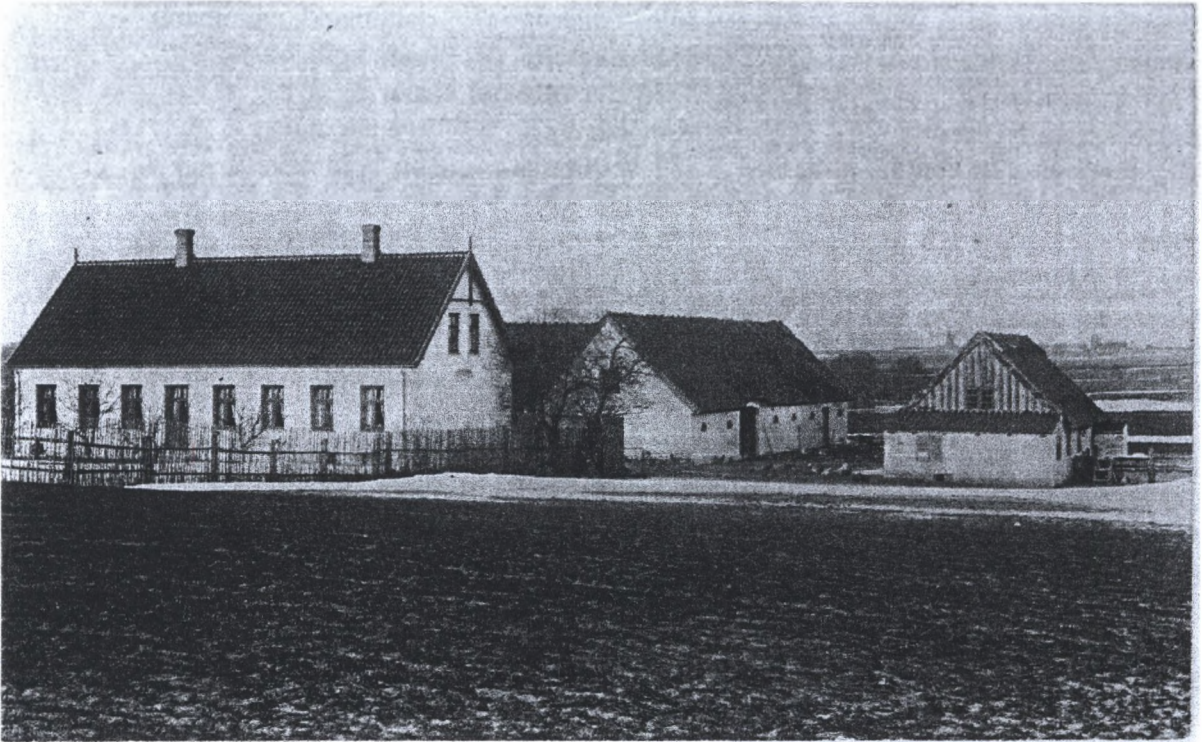
Ole Chresten Jørgensen	55 år,	Melby	gårdejer
Maren Kirstine Jørgensen	52 år,	Melby	husmoder
Erik Sørensen	13 år,	Alsønderup	slægtning

*Ole Christen Jørgensen, Ellemosegård
Evetofte født 1/2 1885. Foto ca 1940.*

Ole Chresten Jørgensens far, Peder L. Jørgensen og Maren Kirstines far, Ole Frederik Jørgensen var brødre og født i Tollerup. (matr nr 1 a) Ole Jørgensen og Maren Kirstine var således fætter og kusine.

BAKKELYGÅRD EVETOFTTE

Bakkelygård, Evetofte ca 1915.

Matr nr 9 a fæstedes ved udflytningen af Anders Larsen. Før ham, da gården lå i Evetofte by af Jacob Peersen, ifølge Udskiftningsprotokollen for Frederiksværk Gods.

Jacob Pedersen er nævnt som fester (fadder) ved barnedåb på Maglemosegård, Evetofte for datteren Magrethe. Skrivemåden er lydskrift, sådan udtaltes navnet. Ligeså efternavnet, Peersen.

Bakkelygård blev i omkring tredive år drevet af de tre ældste søskende, Margrethe, Elna og Ejner, der alle forblev ugifte. Den yngste søn Peter flyttede ved sit giftermål fra hjemmet. I denne periode blev Bakkelygård drevet som en mønsterejendom, hvad den for øvrigt også var blevet i deres forældres tid. Den daglige rytme i arbejdet var lagt som efter en snor fra tidlig morgen til fyraften. Årets gang med jordbearbejdning, såning, høhøst, kornhøst og efterårspløjning ligeledes. Hvert år til pinse var gården kalket og alt gået efter med maling og tjære. Hver havde sit faste arbejde. Foruden det huslige stod pigerne for malkningen, der foregik med håndkraft morgen og aften, også om sommeren, når der skulle spændes hest for giggen og køres i Enghaven, når kørerne var på græs der. Indendøre var var alt skinnende velholdt. Når vi børn kom på besøg, ofte for at give en besked, - vi havde ikke telefon dengang, - blev vi fyrsteligt modtaget ved hoveddøren. Vi følte os velkomne. Jeg husker vi kom en formiddag og blev budt ind som vanligt til en drik, der godt kunne være et glas kirsebærvin. Vi kom ind i gangen og satte vores fodtøj på måtten. Vi kom to skridt ud på gulvet i strømpefodder, og - skvit, sad vi alle tre på halen-. Gulvet var bonet, også i den pæne stue, hvor beværtningen foregik.

Elskelige mennesker var de tre søskende, og selv om der jo ikke var børn i huset, holdt de af os børn fra nabogården. Bakkelygård kom senere på andre hænder og jorden er lagt ind under Langekærgård.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Evetofte
Matr nr 9 a
Bakkelygård

1834

Anders Larsen	57	gift		gårdmand
Johanne Olsdatter	45	gift		hans kone
Ole Andersen	19			deres søn
Birthe Andersdatter	17			deres datter
Karen Andersdatter	15			deres datter
Peder Andersen	13			deres søn
Dorthe Andersdatter	11			deres datter
Sidse Andersdatter	9			deres datter

1850

Anders Larsen	73	gift	Kregome	gmd husfader
Johanne Olsdatter	61	gift	Kregome	hans kone
Peder Andersen	29	ugift	fra sognet	deres søn
Valborg Kirstine Andersd.	25	ugift	fra sognet	deres datter
Frederik Pedersen	14		Søllerød	plejesøn

1880

Niels Olsen	45	gift	her i sognet	husfader gårdejer
Karen Kirstine Hansdatter	38	gift	her i sognet	hans kone
Bodil Kirstine Olsen	16		her i sognet	deres datter
Hans Jensen Olsen	13		her i sognet	deres søn
Ane Marie Olsen	11		her i sognet	deres datter
Oline Hansine Olsen	6		her i sognet	deres datter
Bertine Jørgine Olsen	2		her i sognet	deres datter
Jens Jensen	74	Enkem.	her i sognet	kapitalist

1890

Niels Olsen	55	gift	Melby	husfader gårdejer
Maren Kirstine Olsen	48	gift	Melby	husmoder
Hans Olsen	23	ugift	Melby	barn
Oline Olsen	16		Melby	barn
Berthine Oksen	12		Melby	barn

1916

Niels Jensen Pedersen	25/10	1865		1600	2000
Albertine Pedersen	24/4	1882			
Oline Margrethe Pedersen	27/8	1905			
Elna Almine Pedersen	1/3	1907			
Ejner Pedersen	18/7	1908			

FOLKETÆLLINGER

1921

Niels Jensen Petersen	25/10	1865	gift Laugø	landmand
Albertine Petersen	24/4	1882	gift Torup	husmoder
Margrethe Petersen	27/3	1905	Evetofte	datter
Elna Petersen	1/3	1907	Evetofte	datter
Ejner Petersen	18/7	1908	Evetofte	søn
Peter Petersen	1/3	1916	Evetofte	søn
Alfred Nielsen	18/8	1895	Melby	tyende

Spinderokken. Udateret postkort fra omkring 1920 sendt som julekort. Den første træderok blev opfundet i 1530, og denne har været grundlag for alle senere modeller op gennem tiderne. Her ses en smukt forarbejdet udgave af træderokken fra 1800-tallet. Det var den type der anvendtes og var et uundværligt redskab i hvert et landbohjem. Spindemaskinerne udkonkurrerede rokken, og alle disse pragteksemplarer og også de gamle mindre prangende, endte på loftet, hvor de stod i flere generationer, mens forældre måtte forklare børnene om de mærkelige maskiners brug. Sidst i 1900 tallet havde tidens tand gjort det af med de fleste, hvis de ikke var endt på et museum eller var blevet restaureret til pryde for øjet. En 400 årig epoke var afsluttet.

VANGLEDGÅRD EVETOFTTE

Vangledgård, Evetofte 1909. Den gamle længe mod øst var oprindeligt stuehus. Det nye stuehus i syd er her opført og ses til venstre i billedet. Personerne på billedet er fra venstre: Lars Chr, Hansen, hans kone, Karen. En ung pige, Hansine, der også var mejerske. Peter Nielsen Petersen, daglejer. Manden der holder hesten er Hans Jørgen Hansen, der overtager gården i 1911, og dernæst en dreng, Laurits Andersen fra Hanehoved.

Sognefoged Hans Jørgen Hansen, født 4. maj 1883 har i sine optegnelser noteret følgende: *"Om gården i Evetofte ved jeg, at den i 1846 ejedes af Jens Rasmussen. Hans søn Rasmus Jensen overtog den efter hans død og oprettede teglværk, hvor nu Torben bor (før ham Robert Frederiksen) Dengang hørte ejendommen sammen med gården (altså Vangledgård) og noget af Karl Jørgensens gård på Hanehoved (matr nr 2 a) og Hans Jørgen Jensens gård, så gården var på ca 90 tdr land. Rasmus Jensen byggede den vestre og nordre længe, samt undermurede længen ud til vejen. Det var i slutningen af 50'erne, så gik han fallit, og derefter var der flere ejere indtil fader købte den d. 1. marts 1878 for 28000 kr. Der var en besætning på 6 køer, 2 kalve og 4 gamle heste. Jeg overtog den i 1911, da var der 12 køer og ungvæg. Der var en gæld på 13000 kr og aftægt til mine forældre".*

Optegnelserne er opbevaret og videregivet af hans søn, Holger Hansen, født 18/2 1934.

På matrikelkortet fra 1795 ser man gårdens jord jordareal. Det er med de 90 tdr land store areal den 2. største gård i Evetofte næst efter Kildegården. Nævnte gårdejer Rasmus Jensen var født i 1835 og var, da han måtte afstå gården kun omkring 25 år. Antageligt er det kort efter den tid, at "Bryggerstedet", den ejendom, hvor der blev oprettet teglværk, er frastykket.

Matr nr 2 a, Hanehoved, der oprindelig var skolelodden, havde intet hartkorn ved udstykningen. Den fik også tillagt jord fra Vangledgård. Hans Jørgen Jensens ejendom på Hanehoved fik også tillagt jord fra Vangledgård, således at Vangledgård var på 50 tdr land da den d. 8. marts 1878 blev købt af Lars Christian Hansen. De præcise årstal for opdelingen af Vangledgårds jord er ikke undersøgt.

VANGLEDGAARD

Jørgen Larsen var fæster på gård nr 11 i Evetofte by.. Han var født omkring 1720, som søn af Lars Larsen, fæster på gård nr 4 i Evetofte by.

Rasmus Jørgensen var første fæster ved udflytningen fra Evetofte by, ifølge Frederiksværk Godsprotokol.

"Dom. 3. p. Advent 1751 blev Jørgen Larsens søn i Evetofte døbt og kaldet Rasmus. Faddere: Jørgen Oelsen, Lars Pedersen,, Lars Larsens hustru i Evetofte.

Rasmus Jørgensens søn, Jens Rasmussen overtog fæstet af matr nr 11 a efter faderen.

"Dom 3. P. Advent 1774: Gårdmand Rasmus Jørgensen med sin hustru Inger Jensdatter en datter til dåben kaldet Bodil." (Rasmusdatter)

"20. marts 1805: Rasmus Jørgensens hustru i Evetofte, Inger Jensdatter dør, 51 år gammel"

"17 januar 1806: Enkemand Rasmus Jørgensen. Gmd i Evetofte bliver gift med pigen Kirsten Larsdatter." (gårdmand Lars Larsens datter i Evetofte)

"11 november 1807 gmd Rasmus Jørgensen af Evetofte med hustru Kirsten Larsdatter en datter til dåben kaldet Sophie Marie. Jens Niensens hustru fra Uglerup bar barnet. Faddere: Hans Jørgensen i Tollerup, Jens Nielsen i Uglerup, Lars Pedersen i Haagendrup, Anders Jørgensen i Torpmagle. Moderen introduceret samme dag. (Sophie Marie dør 24. Januar 1808, 17 uger gammel)

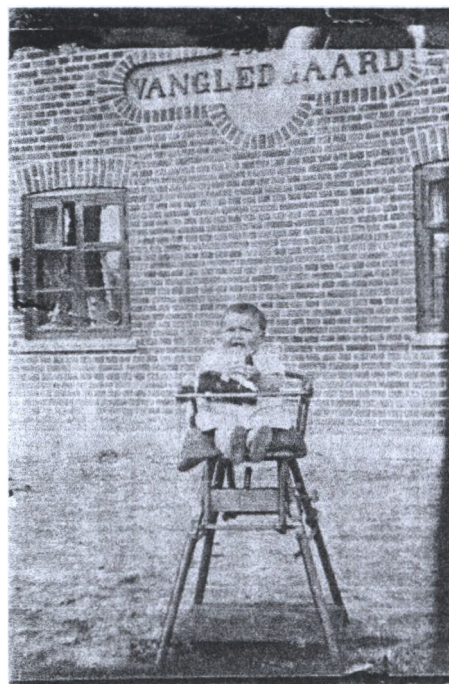
"23 november 1820: Gmd Jens Rasmussens datter i Evetofte, Inger Jensdatter døde 8 uger gammel, af "Slag"

"Rasmus Jørgensen døde 11 december 1825, 74 år gammel.

"16. april 1828: Kirsten. Gårdmand Jens Rasmussen i Evetofte og hustru Maren Kristensdatter. Båret af Karen Rasmusdatter i Hågendrup. Faddere: Niels Morten i Hågendrup, gårdmand Lars Pedersen i Cregome, gårdmand Lars Christensens (aft.) kone, Ane Jensdatter i Cregome"

"23. marts 1833: Inger Kirstine Jensdatter Datter af gmd Jens Rasmussen og hustru. Maren Christensdatter. Niels Mortens kone i Hågendrup bar barnet. Faddere: Gmd. Peder Knuds kone Hanehoved, Peder Christensen, Niels Morten, Lars Olsen, alle af Hågendrup"

"26. Maj 1920 døde Lars Chr Hansen, fhv gårdejer af Evetofte, født 26. Maj 1834 i Kirke Værløse, søn af gdr Hans Christensen og hustru Kirsten, født Hansdatter. Gift med Karen født Jørgensdatter 86 år gammel."

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn, Evetofte
Matr. nr 11 a
Vangledgård

5 maj 1795:
En storbrand af to
dages varighed bryder
ud i København 55 gader
og 941 gårde og huse
ødelægges.

1787
Rasmus Jørgensen 36 år. f. 1751 husbond
Inger Jensdatter 34 år f. 1753 hans kone
Jørgen Rasmussen 9 år f. 1778 søn
Sidse Rasmusdatter 7 år f. 1780 ægtedatter
Karen Rasmusdatter 3 år f. 1784 ægtedatter

1834
Jens Rasmussen 44 år gift gårdmand
Maren Christensdatter 33 år gift hans kone
Inger Jensdatter 1 år ugift deres datter
Kirsten Larsdatter 65 år Enke aftægtskone

1850
Maren Christensdatter 49 år Enke Kregome, gårdmandskone
Inger Kirstine Jensdatter 17 år ugift fra sognet hendes datter
Rasmus Jensen 15 år ugift fra sognet hendes søn
Kirsten Jensdatter 13 år ugift fra sognet hendes datter

1880
Lars Christian Hansen 45 år ugift Kirke Værløse, gdr. Husfader
Mads Johansen Caistella 28 Enkem. Kirke Værløse
Peter Anton Jørgensen 17 ugift Ordrup sogn tjenestekarl
Laurentse Larsen 22 ugift her i sognet tjenestekarl

1901
Lars Chr Hansen 26/5 1834 Kirke Værløse, husfader, agerbr.
Karen Hansen 30/12 1841 Kregome, husmoder

1911
Lars Kristian Hansen 26/5 1834 Værløse gårdejer
Karen Hansen 30/12 1841 Kregome husmoder
Hans Jørgen Hansen 4/5 1883 Melby søn

1916
Lars Chr Hansen 26/5 1834 Værløse, aftægt 400 0
Karen Hansen 30/12 1841 Kregome 0 0
Hans Jørgen Hansen 4/5 1883 Melby 16000 1400

1921

Hans Jørgen Hansen	4/5	1883	Evetofte	gårdejer, gift
Johanne Hansen	11/2	1896	Tømmerup s.	husmoder, gift
Kristian Henrik Hansen	26/5	1920	Evetofte	søn
Karen Hansen	30/12,	1841	Kregome	aftægt, Enke
Thomas Sørensen	25/5	1896	Ørum sogn	tyende

1925

Hans Jørgen Hansen	4/5	1883	Melby	gårdejer gift
Johanne Louise Hansen	11/12	1896	Aarby	husmoder gift
Kristian Henrik Hansen	26/5	1920	Melby	søn
Jørgen Robert Hansen	23/6	1921	Melby	søn
Karen Sara Hansen	27/10	1922	Melby	datter
Jens Gunnar Hansen	21/3	1925	Melby	søn
Peter Gerion Kristiansen	10/10	1904	Sur s. Tønder	karl
Sofie Hansen	2/7	1905	Torup s.	husassistent

1940

Hans Jørgen Hansen	4/5	1883	Evetofte
Johanne Hansen	11/12	1896	Tømmerup s.
Jens Gunnar Hansen	21/3	1925	Evetofte
Agnes Kristine Hansen	27/5	1926	"
Ingeborg Anna Hansen	6/6	1928	"
Emma Marie Hansen	18/1	1930	"
Holger Johannes Hansen	18/2	1934	"

Foto 1932. Hans Jørgen Hansen og Johanne Hansen med familie. Bagest: Agnes, Jørgen, Sara, Henrik. Forrest: Emma, Gunner og Ingeborg.

BRYGGERSTEDET EVETOFT

Bryggerstedet, matr nr 11 d, er udstykket fra Vangledgård af den daværende ejer Rasmus Jensen, født 1835. Rasmus Jensen udførte i 1850'erne en omfattende renovering af Vangledgård, der medførte at han gik fallit. Inden da frasolgte han 11 b, tillægsjord til gården der lå på Hanehoved, hvor skolelodden var. Derudover matr nr 11 c, der blev til et mindre landbrug på Hanehoved. Vangledgårds jordtilliggende blev derved halveret. Billedet er af nyere dato. Stuehuset er nyopført. Udlængerne, der er de oprindelige, er forsynet med trimpeloverbygning, der gjorde pladsen på "Stænget" mere anvendelig, -man kunne gå oprejst, - og loftet rummede mere.

(Kilde: Holger Hansen)

Billedet er et amatørfoto af nyere dato. I billedet til venstre ses Vangledgårds stuehus. Det var på ejendommen her Rasmus Jensen, født 1835 på Vangledgård, oprettede teglværk. Hvor stor produktionen har været vides ikke, men det kan tænkes, at sten herfra er anvendt på Vangledgård og flere andre steder. På kort over Halsnæs fra 1768, lå der allerede på den tid et Teglbrænderie i Ellinge.

Det fremgår ikke helt præcist hvor teglbrænderiet lå, men under k i Fredericsværk er nok stedet. Brænderiet er temmelig sikkert oprettet af C.F. Classen. Læg mærke til stavemåden af Etoft og andre landsbyer. Øvre Mølle og Kikhavns Fiskerleye og Topholm er markeret samt de tre sløjfede landsbyer Rørup, Formerup og Gryndese.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Evetofte
Matr nr 11 d
Bryggerstedet

1901

Jørgen Jensen	2/5	1858	gift	Ølsted	husfader gårdejer
Dorthea Jensen	24/4	1857	gift	Alsønderup	husmoder
Jens Laurits Pedersen	19/4	1875	ugift	Ugilt Hjørring	svigersøn
Anna Jensine Jensen	10/3	1882	ugift	Ll Lyngby	datter

1921

Jens Petersen	19/4	1878	gift	Ugilt sogn	landmand
Jensine Petersen	10/3	1882	gift	Ll Lyngby	husmoder
Asta Petersen	1/3	1912		Evetofte	datter
Jørgen Jensen	2/5	1858	gift	Ølsted sogn	landmand
Dorthea Jensen	27/4	1857	gift	Alsønderup s.	husmoder
Aksel Jensen	23/6	1904		Evetofte	søn

1940

Anna Jensine Petersen	10/3	1882	Enke	Ll Lyngby	
Robert Richardt Frederiksen	14/11	1908	gift	Hillerød	landmand svigersøn
Asta Elisabeth Frederiksen	1/3	1912	gift	Evetofte	datter
Poul Bernhart Frederiksen	20/8	1933		Evetofte	dattersøn

Søndagsskolen.

I Missionshuset i Melby var der hver søndag åbent for os børn i "Søndagsskolen". Den var ledet af en elsket ældre dame, og vi kunne lide at komme der. Her traf vi børn fra hele sognet. Præstens børn, læreres børn, kort sagt et bredt udsnit af nye kammerater fra hele sognet. Skolen var indremissionsk, men uden at det dog virkede kunstigt på os. En vinterdag var der en ung mandlig vikar, der afløste. Vi gik ind med støvler på, og i den gode varme indenfor faldt en mægtig sneklods fra min sidemands støvle ned på gulvet og begyndte at smelte. Det syn medførte en kort undertrykt fnisen fra min sidemand og mig. Vi var skamfulde. Det var midt i "Fader vor" "Tror I ikke Jesus har lagt mærke til jeres dårlige opførsel? Den sad. Hvis han ikke kun havde været vikar denne ene gang havde vi overvejet at droppe søndagsskolen.

En sommersøndag hvert år blev der arrangeret udflugt med hestevogn. Altid til et nyt sted. Det kunne være Hvide Klint, Ørby Baun, Hundested Skanser, Salgårdshøj i Vejby eller Ølsted og flere andre steder. Forud for turen gik et arbejde med at sværte og polere seletøjet, pudse de blanke messingspænder, vaske og polere stadsvognen og måske fylde muleposen til hestene. Hvis der nu ikke var en græsmark til at tøjre 25-30 heste på. Og så provianten, madkurven til os selv og saftevandet. Øl så man ikke,- der skulle jo også synges salmer-. Det var et flot syn, når alle de nypudsede ekvipager med den nye sølvbeslåede pisk i holderen ved kusken drog hjemmefra.

Hestene blev spændt fra og man lejrede sig på et tæppe og nød den medbragte kaffe. Der blev arrangeret lege: "To mand frem for en enke" og hvad der nu kunne findes på. Heste og køretøjer blev taget i øjesyn og man gik ture i omegnen indtil aftensmaden blev indtaget hvorefter det var tid at drage hjemad igen.

FREDLYGÅRD EVETOFTTE

Luftfoto af Fredlygård ca 1950. (Sylvest Jensen) Stuehusets byggestil vidner om, at det er bygget omkring 1850. Der er blevet højere til loftet, end der var i de første gårde, der flyttede ud kort efter udskiftningen -Et smukt høstbillede fra selvbinderens tid.. Marken øverst til venstre er sat i hobe. På marken øverst til højre ligger negene endnu og opsætningen er lige påbegyndt.

Jørgen Michelsen var fæster på gården matr nr 12 a, da den lå i Evetofte by. Den var tæt sammenbygget med matr nr 11 a, som Rasmus Jørgensen var fæster på, og hvor han i øvrigt var født 1 1751. Ved udskiftningen bliver gården delt op, således at 12 a, den nuværende Fredlygård flytter ud, og den tilbageværende Bondekærgård bliver liggende i byen og benævnes matr nr 5 a.

Jørgen Michelsen var født i 1762.

Kirkebogen:

"22 december 1816 døde gårdmand i Evetofte Jørgen Michelsen af tæring, 53 ½ år gammel."

Jacob Rasmussen, født 1785, søn af Rasmus Pedersen og Mette Jacobsdatter bliver fæster efter sin far Rasmus Pedersen.

Kirkebogen:

"3 november 1920. Gårdmand Jacob Rasmussen og hustru Karen Mortensdatter af Evetofte en søn kaldet Rasmus Jacobsen, "

"12 april 1827. Gårdmand Jacob Rasmussen i Evetofte og hustru Karen Mortensdatter en søn kaldet Rasmus Peder."

"19 oktober 1829. Gårdmand Jacob Rasmussen i Evetofte og hustru Karen Mortensdatter en søn kaldet Hans Jacobsen."

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn, Evetofte
Matr nr 12 a
Fredlygård

1787

Rasmus Pedersen	44, husbond	fæster, gmd i Evetofte
Mette Jacobsdatter	36, hans kone	moder
Niels Rasmussen	9, ægte søn	ældste søn
Peder Rasmussen	7, ægte søn	2.søn
Jacob Rasmussen	2, ægte søn	yngste søn
Margrethe Rasmusdatter	5, uægte datter	datter

1834

Jacob Rasmussen	49, gift	gårdmand
Karen Mortensdatter	38, gift	hans kone
Mette Jacobsdatter	10	deres datter
Rasmus Jacobsen	7	deres søn
Hans Jacobsen	5	deres søn

1850

Jacob Rasmussen	65, gift fra sognet	gmd, husfader
Karen Mortensdatter	54, gift Vinderød	husmoder, hans kone
Rasmus Peder Jacobsen	23, ugift fra sognet	søn, arb begge i Frv.
Hans Jacobsen	21, ugift fra sognet	søn, Støberi.

1860

Rasmus Peder Jacobsen	33, gift fra sognet	gmd, husfader
Inger Kirstine Jensdatter	27, gift fra sognet	hans kone
Ane Kirstine Rasmussen	4, fra sognet	datter
Jens Rasmussen	2, fra sognet	søn
Karen Mortensdatter	65, Enke Cregome	husfaders moder, forsørges af ham

1880

Rasmus Peder Jacobsen	52, gift fra sognet	husfader gdr
Inger Kirstine Jensen	46, gift fra sognet	hans kone
Jens Rasmussen	21, ugift fra sognet	søn
Kirsten Rasmussen	18, ugift fra sognet	datter
Karen Marie Rasmussen	16, ugift fra sognet	datter
Peter Jacob Rasmussen	13, ugift fra sognet	søn
Niels Morten Rasmussen	9, ugift fra sognet	søn
Karen Mortensdatter	83, Enke Vinderød	aftægt

1890

Rasmus Jacobsen	62, gift Melby	husfader, gdr.
Inger Kirstine Jacobsen	56, gift Melby	husmoder
Marie Rasmussen	26, ugift Melby	datter
Peder Rasmussen	22, ugift Melby	søn

1901

Peder Jacob Rasmussen	3/1	1866	gift Melby	husfader, gdr
Oline Rasmussen	11/7	1850	gift Herløv	husmoder
Ingeborg Rasmussen	12/12	1899	Melby	datter
Rasmus Jacobsen	22/4	1827	gift Melby	aftægtsmand
Inger Kirstine Jacobsen	28/3	1833	gift Melby	aftægtskone

1916

Jacob Andreas Jensen *	6/2	1871,	gdr	1800 15000
Anna Hansine, f. Amossen	7/5	1876,	husmoder	
Jenny Marg, Elisabeth Jensen	25/11	1905,	barn	
Agnethe Kjerstine Jensen	16/6	1915,	barn	
Inger Kjerstine Jacobsdatter	23/3	1833,	Enke, aftægt	100

1921

Jacob Jensen	6/2	1871,	gift, gdr.	Randers amt
Anna Hansine Jensen	7/5	1876,	gift, husmoder	Vinderød
Jenny Jensen	25/11	1905,	datter	Evetofte
Agnethe Jensen	16/6	1915,	datter	Evetofte
Søren Leth	15/6	1896,	tyende	Viborg amt

1930

Lyng Madsen	9/12	1901,	gdr	Helsingø
Jenny Madsen	2/12	1905,	husmoder	Melby
Aksel Amos Madsen	8/8	1925	barn	Melby
Grethe Irene Doris Madsen	20/8	1926	barn	Melby
Vagn Hakon Madsen	23/8	1928	barn	Melby
Kristian Anton Petersen	16/6	1876	arbejdsm.	Melby
Ingeborg Kristine Eriksen	26/8	1914	tjenestep.	Torup

1940

O.R.Lyng Madsen	9/12	1901	(gift 7/4 1924)	gdr
Jenny Madsen	2/12	1905		husmoder
Ernst Bent Madsen	11/10	1931		barn
Jacob Sylvest Madsen	17/4	1934		barn
Kurt Walter Madsen	8/1	1936		barn
Keld Verner Madsen	8/1	1936		barn

Fredgård Ammendrup

1916

Christian Madsen	10/12	1847	Enkem. (syg)	gdr	500 35000
Niels Madsen	14/11	1892		gårdbestyrer	søn
Anna Madsen	16/2	1895		husbestyrerinde	datter
Søren Madsen	18/5	1898		søn	
Lyng Madsen #	9/12	1901		søn	

FOLKETÆLLINGER

Parceller udskilt fra Fredlygård.

1880

Christen Mogensen	41	gift	Lille Lyngby	husfader gårdejer
Dorthe Kirstine Jeppesen	29	gift	her i sognet	hans kone
Lars Peder Mogensen	5		her i sognet	deres søn
Mette Jacobsdatter *	55	Enke	her i sognet	aftægtskone

Matr nr 12 b

Evetofte Skole blev bygget og taget i brug i 1859 til afløsning for skolen på Hanehoved.

Det har været Rasmus Peder Jacobsen, der afstod jorden.

Matr nr 12 c

1921

Chr Knigge	14/10	1880 g.	Vinderød	malermester
Anna Knigge	15/11	1878 g.	Melby	husmoder
Jens Knigge	14/12	1906	Vinderød	søn
Else Knigge	29/9	1908	Evetofte	datter

Matr nr 12 d

1921

Kristian Jørgensen	28/10	1893 g.	Melby	ægsamler
Petrea Sofie Jørgensen	17/6	1894 g.	Hanehoved	husmoder
Inger Jørgensen	3/7	1920	Evetofte	datter

Matr nr 12 e

1901

Hans Peter Larsen	16/12	1874 gift	Melby	husfader smed
Laurine Kristine Larsen	9/10	1867 gift	Vejby	husmoder
Anders Peder Christensen	21/11	1894 ug	Melby	søn
Peder Jørgen Christensen	31/3	1889 ug	Melby	søn

Smedehuset her er frastykket senere. Det ses af, at det har bogstav e i matr. nr. Hovedparcellen bibeholdt altid bogsav a.

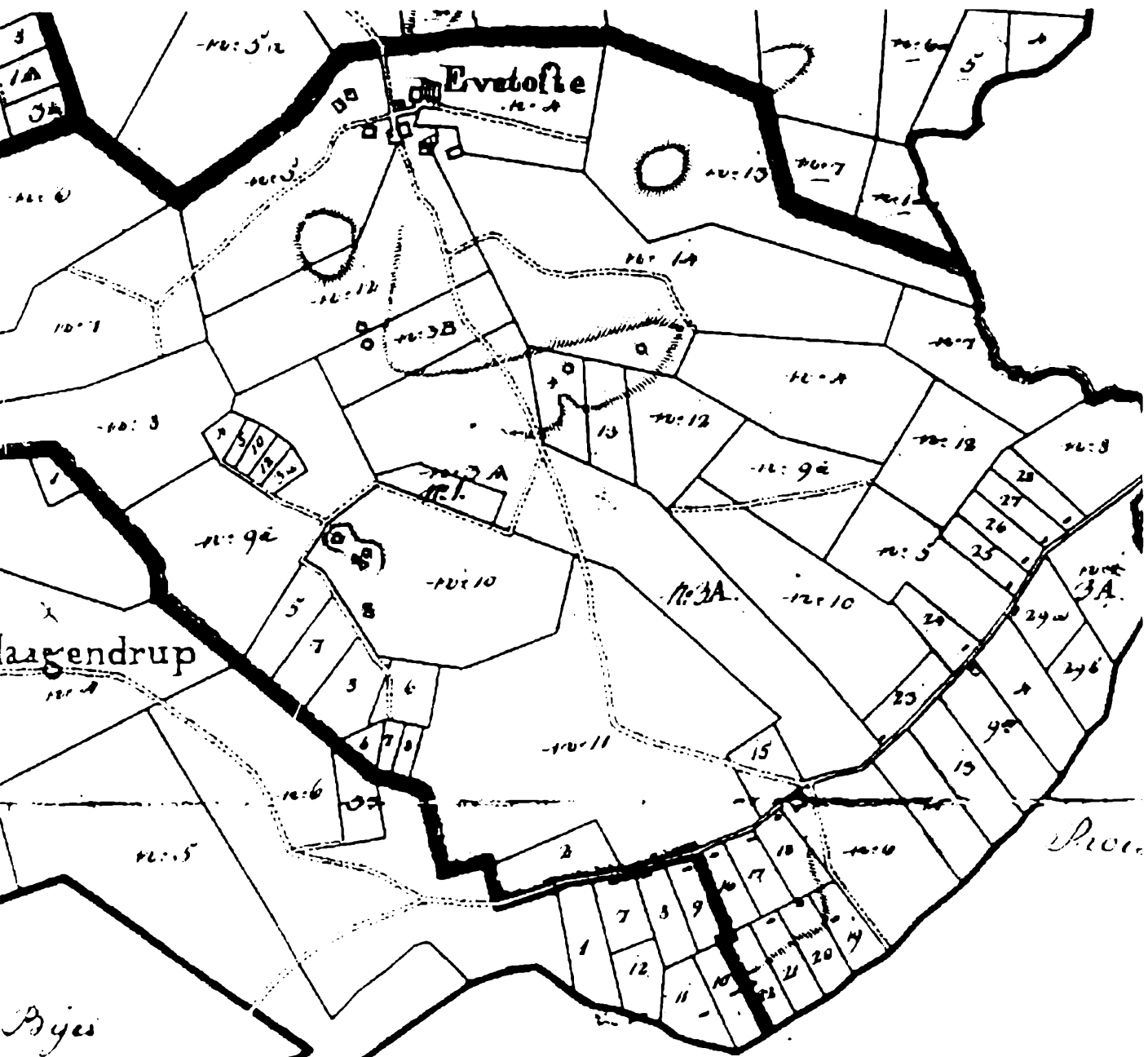
Mette Jacobsdatter * født 1751, gift med af Rasmus Pedersen, der fæstede Bondekærgård i 1787 er sikkert blevet boende i aftægtsbolig på Bondekærgård til sin død.

Hendes barnebarn, der også hedder Mette Jacobsdatter, født 4/12 1824, datter af Jacob Rasmussen og hustru Karen Mortensdatter træffer vi på Bokildegård i Melby i folketællingen 1890, hvor hun er enke og anført som mor til Ane Bendtsen, gift med gårdejer Jens Bendtsen Bokildegård.

Lyng Madsen # søn af Christian Madsen i Ammendrup bliver gift med Jenny, datter af Jacob Jensen og hustru Anna Hansine, født Amossen, i Vinderød. Jenny og Lyng er ejere af Fredlygård i Evetofte.

UDSTYKNING EVETOFTTE

Fredlygård, Evetofte matr nr 12 a er en af de sidste gårde, der flytter ud. Den tildeles jord i en udlod beliggende øverst i Fuglebæk Enghave helt op mod Bøgebjerg, bakken, der er den gamle stenalderskrænt og kystlinie til Roskilde fjord. 13 a, Østergård og 4a Kildemosegård får også udlodder her. Det er let jord, der i første halvdel af 1800-tallet tilplantes med skov. Nu i år 2000 er disse arealer udstykket i sommerhusområder. Men kender man matrikelnummeret på sin grund kan man stadig se hvilken gård i Evetofte, der har ejet jorden, og hvilke familier, der har dyrket jorden gennem århundreder.

FREDLYGÅRD EVETOFT

*O.R. Lyng Madsen, født 9/12 1901 på Fredgård i Ammendrup
Helsinge sogn, søn af gdr Christian Madsen, født 10 dec 1847.*

Billedet er taget da Lyng Madsen skulle have kørekort. Landbrugets mekanisering efter første verdenskrig, hvor den lille grå Ferguson kom på markedet omkring 1950 fik bønderne til at gå til køreprøve. Ellers kunne man ikke køre på landevejen med det nye monstrum. Og så kunne det jo også bruges, hvis muligheden for køb af en bil skulle vise sig. Landbruget havde trange kår i trediverne. Der skulle en dygtig bonde til at ride stormen af for at svare enhver sit på den tid, hvis der ikke var lidt på kistebunden. Under Besættelsen og navnlig efter Befrielsen kom det økonomiske opsving. Der var dem der havde havde fået lagt en del til side, - til bedre tider forstås, - uden at snakke for højt om det. Men så kom pengeombytningen som et lyn fra en klar himmel. Der blev brændt hundredkronesedler i kakkellovnen nogen steder - sagde man - og alle vidste, hvor det var. Men det var ikke hos småbønder på sandjorden, hvor familien rummede syv, otte børn, og hver dag, de sidste ti, femten år havde været en kamp for det daglige udkomme.

Lyng Madsen var en jovial og munter mand, der kunne få øje på de lyse sider i tilværelsen omend det undertiden kunne være svært. Produktion og salg af smågrise på markeder var Lyng Madsens metier i adskillige år, og på gården stod en orne opstaldet. Det meste af Fredlygårds jord er udstykket til sommerhuse i dag men gården og en snes tdr land er stadig i familieeje.

FREDLYGÅRD EVETOFTTE

*Jenny Margrethe Elisabeth Jensen født 25 november
1905, datter af Jacob Jensen og Anna Hansine Amossen.*

Her er Jenny Lyngs fødselsdag korrekt. Ser man i folketællinger 1930 og 1940 er datoen forkert. Man kan ikke helt regne med oplysninger herfra. Bryllupdagen er også anført forkert. Den skal være 7/4 1925.

Jenny hørte til den tids arbejdsomme landhusmødre, der gik med i bedriften i travle perioder og samtidig gav sig tid til at opfostre syv børn på bedste vis. Glad og venlig var hendes fremfærd i alle henseender.

Fredlygård var nær nabo til Evetofte skole. Det havde vi børn glæde af. Fodbold var det nye spil i trediverne. Læderbolden med syninger og snøre blev anskaffet, men hvad med fodboldbanen. Jo, den stillede Fredlygård til rådighed, endda lige op ad skolen. En nypløjet mark - og to høtyve i hver ende udgjorde målene. I løbet af en uges tid var marken planeret og fast. Kildegården, hvis mark også stødte op til skolen, stillede ved andre lejligheder jord til rådighed. Det var gerne nyafgræsset grønjord, der dog skulle soltørre et par dage af hensyn til nyfordøjet græs, der kunne udgøre en ren glidebane,

På Vangledgård havde man indrettet en græsbane med fast fodboldmål med overligger!! Det sparede mange diskussioner om hvorvidt høje bolde var mål eller ikke mål. Men Vangledgård lå for langt væk til fodboldspil, selv i det "store" frikvarter. Man skulle jo også nå madpakken, for arbejdet ventede derhjemme efter skoledagen, så snart man havde skiftet tøj.

FREDLYGÅRD EVETOFTTE

Familien Jacob Jensen
Fredlygård Evetofte.
Jacob Jensen, 48 år.
Hans kone, Anna Hansine,
født Amossen, 43 år.
Ældste datter, Jenny, 14 år.
og yngste datter Agnethe,
4 år.
Jenny bliver i 1923 gift
med Lyng Madsen og de
overtager Fredlygård.

*Atelier Foto, Frede Hansen
Hillerød 1919.*

Jenny Margrethe Elisabeth Jensen, der på billedet ovenfor
ses som konfirmandinde, er her fotograferet som 2 -3 årig
hos fotograf S Jensen i Frederiksværk. Jenny Lyng, som
hun kaldes i daglig tale, bliver mor til 7 børn og den ældste
søn Aksel Amos får mellemlavnavnet fra mormoderen Anna
Hansine, født Amossen fra Vinderød

ØSTERGÅRD EVETOFTTE

Lars Jensen født 1785 er første fæster ved gårdens udflytning fra Evetofte Bye. Han overtog fæstet efter sin fader Jens Larsen født 1747, der nævnes i folketællingen for 1787.

Jørgen Pedersen var ifølge Frederiksværk Godsprotokol 2. fæster.

Kirkebogen:

"11 april 1814: Gårdmand Lars Jensen af Evetofte og hustru Bodild Olsdatter en datter kaldet Johanne. Mads Olsens hustru bar barnet. FESTERE Jørgen Michelsen, Jens Jensen, Niels Pedersen, Hans Nielsen, Jens Nielsen, alle af Evetofte."

"18. marts 1816, Gårdmand Lars Jensen i Evetofte og hustru Bodild Olsdatter en søn til dåben kaldet Jens (Larsen)"

"10. august 1820. Gårdmand Lars Jensen og hustru Bodil Olsdatter i Evetofte en søn kaldet Peder(Larsen)"

"21 november 1820. Gårdmand i Evetofte Lars Jensen døde , 35 år gammel"

Efter Lars Jensens død bliver hans enke Bodil gift med Jørgen Pedersen det er født i Jyllinge.

"27 januar 1824. Gårdmand Jørgen Pedersen og hustru Bodil Olsdatter en søn kaldet Lars (Jørgensen))

"3 april 1829. Gårdmand Jørgen Pedersen i Evetofte og Bodil Olsdatter en søn kaldet Peder Jørgen'

Ved folketællingen i 1850 var tre sønner fra gården samtidig indkaldt til krigstjeneste under treårskrigen.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Evetofte
Matr nr 13 a
Østergård

1787

Jens Larsen	40	1. gang gift	1747	gårdmand i Evetofte
Karen Olsdatter	34	ligeledes	1753	madmoder
Maren Jensdatter	8		1779	ældste datter
Kirsten Jensdatter	6		1781	mellemste datter
Ane Jensdatter	4		1783	yngste datter
Lars Jensen	2		1785	søn

1834

Jørgen Pedersen	42	gift		gårdmand
Bole Olsdatter	48	gift		hans kone
Johanne Larsdatter	21	ugift		datter
Jens Larsen	18			søn
Lars Larsen	16			søn
Lars Jørgensen	11			søn
Ole Jørgensen	8			søn
Peder Jørgensen	5			søn

1850

Jørgen Pedersen	58	Enkem.	Jyllinge sogn	gårdmand og husfader
Jens Larsen	34	ugift	fra sognet	stedsøn hjulmand
Lars Jensen Jørgensen	27	ugift	fra sognet	søn indkaldt til krigstjeneste.
Ole Jørgensen	24	ugift	fra sognet	søn indkaldt til krigstjeneste
Peder Jørgensen	21	ugift	fra sognet	søn indkaldt til krigstjeneste

1860

Lars Jensen Jørgensen	37	gift	fra sognet	gårdmand husfader
Kirsten Michelsdatter	33	gift	Strø sogn	hans kone
Bodil Larsdatter	7		fra sognet	deres datter
Jørgen Jacobsen	68	Enkem.	Jyderup	forsørges af hans søn

1880

Lars Jensen Jørgensen	56	gift	her i sognet	husfader gårdejer
Kirsten Michelsdatter	52	gift	Strø sogn	husmoder
Bodil Kirstine Larsen	26	ugift	her i sognet	deres datter

1890

Kirsten Michelsdatter	62	Enke	Strø	L. Jensens Jørgens. enke gmd.
Lochs Kirstine Larsen	36	ugift	Evetofte	datter, medhjælper hos moder

1921

Morten Jørgensen	4/5	1865 ug.	Alsønderup	gårdbestyrer
Stine Larsen	27/8	1853 ug.	her i sognet	gårdejerske

FOLKETÆLLINGER

1940

Knud Jacobsen	3/11 1907 gift	Ølsted	gårdejer <i>gift 10/12 1933</i>
Inga Marie Jacobsen	8/1 1903 gift	Magleby	husmoder
Linda Sofie Jacobsen	3/3 1938	Frv.	datter
Morten Jørgensen	4/5 1865 ug.	Alsønderup	fhv gårdbestyrer

Morten Jørgensen,, fhv gårdbestyrer, som her er 75 år kommer fra Alsønderup sogn. Han lever på aftægt på Østergård også efter at gården har skiftet ejer.

Kirkebogen:

"Morten Jørgensen, født 4/5 1865, døbt 25 juni, søn af afbygger Jørgen Pedersen Alsnyderup Indelukke og hustru Birthe Christensdatter, 41 år. Faddere: Afbygger Morten Andreassen og gårdmand Peder Hansen af Alsnyderup Indelukke, afbygger Jørgen Jensen og hustru Bodil Marie Jørgensdatter og pigen Marie Jørgensdatter af Strø sogn."

Østergård blev solgt i 1937 til Knud Jacobsen og hans kone Inga Marie. De førte gården videre som et mønsterlandbrug. Derefter kom gården igen på andre hænder.

Da jernbanen blev forlænget fra Frederiksværk til Hundested blev der liv på Halsnæs I 1897 var banen kommet til Frederiksværk og Den sjællandske Midtbane projekteres i 1901. Den påbegyndtes fra Hillerød over en nyopført bro til Hornsherred og videre ned til Tølløse. Men - desværre, den blev aldrig fuldført. Folkeviddet sagde, at det var fordi politikerne fandt, at det var bedst om al trafik gik over København. På Halsnæs gik man i gang omkring 1915, og det var noget der kom til at berøre mange mennesker. En hær af arbejdere med skovl og trillebøer var indlogeret på gårdene gennem Melby og Torup sogne efterhånden som arbejdet skred frem. Det var hårdt arbejde, men der tjentes gode penge. Tipvogne blev brugt til jordtransport, men det var også en stor lettelse når jorden skulle køres fra en gennemgravet bakke og ud over Melby Enghave.

Rasmus Jørgen Olsen, Bøgebjerggård i Evetofte var en af foregangsmændene ved planlægningen af banen. Han kørte gratis med banen da den stod færdig sammen med sin familie, naturligvis. Og så holdt han styr på tingene mens han var ude at køre. En ung fløs havde sat sig i I. klasse med benene oppe på bordet. Hvad sagde du så? Der var ingen der sagde noget. Men han fik sådan en på skrinet, så han faldt ned på gulvet og så luskede han af, sagde Rasmus Jørgen.

Der var mange ting der skulle ændres før alt var i orden . Stationerne og dermed postadresserne i Torup, Tømmerup og Ullerup fik nye navne, henholdsvis Dyssekilde, Østerbjerg og Vibehus. Østergård i Evetofte hvis bygninger kom til at ligge tæt på banen skulle have bliktag af hensyn til de ofte ildspyende lokomotiver, der let kunne anstifte brand. Kreaturhegnene langs banen skulle holdes i god stand, ellers kunne der blive tale om en hurtig nødslagtning..

Men man vænnede sig hurtigt til den nye befordring. For nogen kunne der være lidt langt til stationen når man kom hjem i en sen natte-time, og når man alligevel kørte lige forbi gården, så kunne man jo trække i nødbremsen, hvis ikke togføreren var til at tale til fornuft. Det blev forsøgt ved Østergård, sagde man. Men det var vist kun den ene gang...

BØGEBJERG GÅRD EVETOFTTE

Bøgebjerggård i Evetofte. Foto fra omkring 1930. Gården brændte i 1895. Kun stuehuset blev reddet. Ved opbygningen anvendte man brandsikre lofter i staldene. Det var murede hvælvinger mellem jernbjælker i I-profil, som skulle sikre at loftet ikke brændte igennem, før man kunne nå at redde dyrene ud. Bemærk de rundbuede staldvinduer, som hører til tidens byggestil. Nu bygger man også med hulmur, som var et meget stort fremskridt. På nogle steder begyndte man at anvende beton og flest mulige marksten, - det sparede på cementen, -men klimaet i stalden blev derefter. Hesteomgangen, den gamle kraftkilde, ses ved det nærmeste hjørne. nu bliver den kun anvendt til at trække hakkelsmaskinen, så hestestalden er lige indenfor. Stakladen er opført senere og den seneste kraftkilde, vindmotoren med tryk på det sidste o. knejser endnu. Men allerede først i tyverne blev "Elektricitetsforsyningen for Strø-Holbo Herred" oprettet med gårdejer Mads Bendsen i Melby som foregangsmand, og den åbenlyse fordel ved elektriciteten var, at man kunne tærsk korn og male skrå, selv på dage, hvor vinden ikke blæste. Den nye teknik indebar også, at landsbyernes vindmøller, eksempelvis Meby mølle måtte bukke under efterhånden som elforsyningen blev udbredt.

Lars Larsen var fæster på gård nr 4 før udskiftningen. Ved matrikuleringen fik den nr 14 a og havde i hartkorn 4.4.1.½. Kildemosegård fik matr nr 4 a. Begge gårde blev liggende i byen.

"27 februar, 1814. Gårdmand Jens Jensen i Evetofte og hustru Maren Hansdatter en søn kaldet Hans. Fester: Hans Jørgen Larsen, Heje Larsen, Rasmus Jørgensen Jørgen Michelsen, Niels Pedersen, Ole Larsen, alle af Evetofte."

Rasmus Jørgensen født 1802 overtog fæstet efter Lars Larsen.

Christian Olsen født 1853 i Tibirke sogn købte Bøgebjerggård i 1876 og blev gift med Birthe Pedersen født 1854 i Vinderød sogn.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Evetofte

Matr nr 14 a

Bøgebjerggård

1787

Jens Jensen	37	1. gang gift	gårdmand i Evetofte
Karen Margrethe Hansdatter	50	2. gang gift	madmoder
Johanne Larsdatter	26	ugift af 1. ægteskab	ældste datter
Peder Larsen	17	af 1. ægteskab	ældste søn
Lars Larsen	14	af 1. ægteskab	yngste søn

1850

Rasmus Jørgensen	48	gift fra sognet	husfader gårdmand
Maren Hansdatter	73	gift Torup	hans kone
Lars Jensen Nielsen	18	ugift Kgs. Lyngby	plejesøn
Anders Olsen	4	fra sognet	plejesøn

1860

Rasmus Jørgensen	58	gift fra sognet	husfader gårdmand
Johanne Larsdatter	49	gift fra sognet	hans kone
Anders Olsen	14	fra sognet	hans søn
Jørgine Marie Nielsen	3	fra sognet	plejedatter

1880

Christian Olsen	27	gift Tibirke sogn	husfader gårdmand
Birthe Pedersen	26	gift Vinderød sogn	hans kone
Rasmus Jørgen Olsen	2	her i sognet	deres søn
Dorthe Kirstine Larsdatter	61	Enke her i sognet	husfaders moder af hans forsørg.

1890

Christian Olesen	37	gift Evetofte	husfader gårdmand
Birtha Pedersen	36	gift Vinderød	husmoder
Rasmus Jørgen Olsen	12	Evetofte	søn
Bodil Johanne Olsen	8	Evetofte	datter
Anders Peder Olsen	ul år	Evetofte	søn

1901

Birthe Olsen	9/6	1853 Vinderød	Enke gårdmand
Rasmus Jørgen Olsen	3/4	1877 Melby	barn
Anders Peder Olsen	22/3	1888 Melby	barn
Bodil Johanne Olsen	21/7	1881 Melby	barn
Karl Emil Nielsen	3/4	1885 Vinderød	tyende

1916

Rasmus Jørgen Olsen	3/4	1877 Evetofte	2500	37000
Inger Olsen	12/12	1878 Evetofte		
Helga Olsen	31/12	1905 Evetofte		
Knud Olsen	5/1	1907 Evetofte		
Hansine Olsen	30/4	1911 Evetofte		
Birthe Olsen	9/6	1853 Vinderød		

FOLKETÆLLINGER

1921

Rasmus Jørgen Olsen	3/4	1877	gift	Evetofte	landbrug
Inger Petrea Olsen	12/9	1878	gift	Evetofte	husmoder
Birthe Olsen	9/6	1853	Enke	Vinderød	aftægt
Helga Olsen	31/12	1905		Evetofte	datter
Knud Olsen	5/1	1907		Evetofte	søn
Hansigne Olsen	30/4	1911		Evetofte	datter
Frants Harald Andersen	1/3	1902		Københ.	tyende

1940

Knud Olsen	5/1	1907	Evetofte	gårdejer
*Signe Fogh Simonsen	5/1	1913	Skovby s.	husbestyrerinde

Skovby sogn Århus amt
matr nr 8 b

1925

Jokum Jensen Simonsen	17/3	1876	Voldby	gårdejer
Ane Lausine Simonsen	16/5	1876	Voldby	husmoder
Ester Fogh Simonsen	19/2	1904	Skovby	datter
Kresten Fogh Simonsen	8/4	1911	Skovby	søn
*Signe Fogh Simonsen	5/1	1913	Skovby	datter
Svend Fogh Simonsen	5/10	1916	Skovby	søn

I Signe og Knud Olsens ægteskab 2 sønner: 1/ Poul Arne Fogh Olsen født 30 maj 1942. Poul Arne blev dræbt ved en trafikulykke i Hillerød 25 januar 1949, 7 år gammel.

Hans Jørn Fogh Olsen født 16 november 1943, gift med Bente Wium Andersen fra Hillerød. Er chefastronom ved Københavns Universitets Observatorium i Brorfelde.

Hansigne Olsen født 30/4 1911, gift med Olaf Larsen, født 1909 i Auderød, Vinderød sogn købte Fladbogård i Ølsted. I ægteskabet 2 sønner: Egon From Larsen og Helge From Larsen.

Helga Olsen født 31/12 1905 blev gift med Hans Peter Jacobsen født 24/8 1903 på Køgegård i Vinderød. De overtog Køgegård ved giftermålet. I ægteskabet en søn, Arne Jacobsen bosiddende i Aalborg.

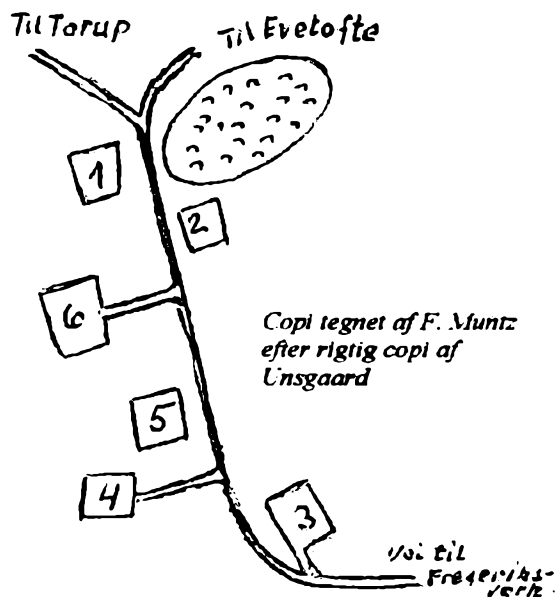
Nabokomsammen i haven foran Kumlegård syd for Roskilde.. Signe og Knud har solgt Bøgebjerggård og naboerne er samlet cyklet på besøg. Som gæster er Bondekærgård, Fredlygård, Bakkelygård, samt familie med på billedet, der er bevaret af Inger Margrethe Larsen, Langekærgård. Signe og Knud solgte Kumlegård fem-seks år efter og købte hus på Friborgvej i Hillerød.

*Slægt skal følge
slægters gang...*

*Melby sogn
Hågendrup*

HAAGENDRUP BYE

En forordning af 23 april 1781 tillod udskiftning blot en fæster i det tidligere landsbyfællesskab ønskede det. Udskiftningen i Danmark varede i ca 50 år. Frederiksværk Gods ejedes af kongen, der gik forrest i Udflytningstanken. Herremændene, de selvejende jordbesiddere, var langt mere tilbageholdne og fulgte kun med efterhånden lovgivningen påbød det. De ældste kort må ikke kopieres, men kan ses i Kort og Matrikelstyrelsen. Kortet her er tegnet af i hånden :

Haagendrup Bye gengivet efter det ældste eksisterende kort ca 1790 før gårdenes udflytning. Gårdene numre er udflytningsnumre. Gård nr 1 ligger på Stureds-ager. Derfor må man formode, at denne gård er nuværende matrikel nr 1, Sturegård. Gård nr 2 er flyttet over vejen på Sturegårds tomt og haug. Det var på denne gård Karen Rasmusdatter levede i sine tre ægteskaber fra hun var 21 år til sin død. Det var langt senere gården fik sit navn, Kastanielund. Hvornår vides ikke med bestemthed. Bemærk at gårdnumrene 3 og 4 har byttet matrikelnumre ved udskiftningen.

Hågendrup var et lille landsbyfællesskab i slutningen af firserne. Halvdelen af de seks gårde skulle flyttes ud på fællesjorden, hvor man hidtil havde arbejdet i samdrægtighed om markarbejdet. Hver fæster skulle passe sin jordlod, som for alles vedkommende fik nye skel. Man skulle ikke mere holde samlet råd om arbejdets tilrettelæggelse vedrørende såtid, høst, udbinding af kreaturer med mere. Men hoveriet, udskrivning til krigstjeneste, og general Classens folk, der pustede bonde og gårdbeboer i nakken eksisterede endnu. Det var kun 10 år siden generalen jævned de tre landsbyer Fornerup, Roerup og Gryndese fra jordens overflade og lod Grønnesøgård opføre på dette areal.

28/4 1772: J.F.Struense og Enevold Brandt henrettes på Fælløden efter dom for at have grebet magten og for majestætsfornærmelse.

14/4 1784 Kronprins Frederik af Danmark, der er blevet myndig tager magten ved et statskup. Blandt hans hjælpere er A.P. Bernstorff

8/6 1787: Træhesten afskaffes som straffemiddel i Danmark. Mangen en bonde var blevet invalid på denne nedrige indretning.

MELBY SOGN MANDTALSLISTE 1700

Nr	Navn	født	alder	hartkorn	stilling
Hågendrup					
1	Niels Andersen	1660	40	5.3.0	gårdmand
	Anders Nielsen	1693	7		søn
	Joen Suendsen	1680	20		tjenestekarl
2	Hans Knudsen	1650	50	5.3.0.	gårdmand
	IfuerNielsen	1687	17		tjenestekarl, (se Evetofte)
	Morten Michelsen	1640	60		indsider, møller
3	Jørgen Larsen	1670	30	5.3.0.	gårdmand
	Søren Pedersen	1680	20		tjenestekarl
4	Anders Jensen	1650	50	5.3.0.	gårdmand
	Jørgen Jensen	1682	18		stifsøn, tien S.Jørgensen Landersløf
	Christopher Pedersen	1650	50		tjenestekarl
5	Lars Boesen	1644	56	5.3.0.	gårdmand
	Lars Larsen	1690	10		søn
	Rasmus Larsen	1698	2		søn
	Niels Jensen	1667	33		tjenestekarl
	Boe Rasmussen	1688	12		tjenestedreng
	Niels Schoemager	1610	90		indsider, schoemager, blind
	2 dater sønner:				
	Niels Jørgensen				søn tien Morten Ibsen i Suerchildstrup
	Lars Jørgensen	1690	10		søn
6	Anders Andersen	1640	60	5.3.0	gårdmand
	Hans Jensen	1680	20		tjenestekarl
	Jørgen Henrichsen	1688	12		tjenestedreng
	Morten Larsen	1631	69		Insider

5/11 1605. Det engelske parlament åbner men forinden viser det sig at katolske fanatikere har har smuglet 36 tønder krudt ned ned i hvælvingerne under mødesalen. Guy Fawkes skulle have tændt luntten mens kongen Jacob I. talte. De sammensvorne overlevede ikke mange dage.

6/11 1632. Den svenske konge Gustav Adolf falder i spidsen for sin hær i slaget ved Lutzen et af Trediveårskrigens store opgør. Kongen blev 38 år.

18/11 1626: Sct Peterskirken i Rom indvies af Pave Urban den 8.

1/7 1644: Under slaget ved Kolberger Heide i Østersøen mister Kong Christian IV sit ene øje.

1698: Leonora Christine I. Ulfeldt, datter af Chr 4 dør i Maribo, 76 år.

STUREGAARD HAAGENDRUP

Postkort 1935 sendt til fisker og klifoged Ole Rasmussen Liseleje pr Melby "Hilsen og Hilsen gamle Præstekammerat. Du bærer de syvti år så brav! Til lykke. Birthine og Hans J. Olsen Sturegård. Gårdens stråetækte udlænger nedbrændte få måneder senere.

Ole Mikkelsen er ifølge Godsprotokollen for Frederiksværk Gods den første fæster på gården efter udflytningen fra Hågendrup by. Gården lå på Stureds ager på den plads, hvor den senere navngivne Kastanielund, matr nr 2 a blev opført. Ole Mikkelsen var født i 1760.

Kirkebogen: "2, søndag i fasten 1791. Gårdmand Ole Michelsen fra Hågendrup med sin hustru en datter til dåben kaldet Ellen."

"2. Søndag i fasten 1793. Gårdmand Ole Michelsen i Hågendrup med sin hustru en datter til dåben kaldet Dorthe."

"2. Søndag i fasten 1802. Ole Michelsen med sin hustru Maren Pedersdatter en søn til dåben kaldet Peder Olsen."

Ole Michelsens søn, Lars Olsen, født 1796, overtager fæstet efter faderen.

Sturegårdens senere ejer, Peder Jensen, født 2/10 1836 var født i Lille Hagelse, Ølsted sogn, som søn af gårdmand Jens Pedersen og hustru Ane Kirstine Hansdatter. *(Se Lille Hagelse slægten)*

Peder Jensens bror, Lars Jensen født 25 september 1839, ejede Andersgård i Freerslev, Nr Herlev sogn ved Hillerød *(Se Aagaard Rasmussen slægten)*

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn, Hågendrup
Matrikel nr 1 a
Sturegård

1787

Peder Jacobsen	58	1. gang gift	gårdmand i Hågendrup
Maren Pedersdatter	58	ligeledes	madmoder
Kirsten Pedersdatter	27	ugift	ældste datter
Maren Pedersdatter	19	ugift	yngste datter

1801

Ole Michelsen	42	gift	bonde og gårdbeboer
Maren Pedersdatter	32	gift	hans kone
Ellen Olsdatter	10	ugift	deres datter
Dorthe Olsdatter	8		deres datter
Lars Olsen	5		deres søn

1834

Lars Olsen	38 år,	gift	gårdmand
Inger Pedersdatter	24 år,	gift	hans kone
Ole Mikkelsen	74 år,	gift	aftægtsgårdmand
Maren Pedersdatter	66 år	gift	hans kone

1850

Lars Olsen	55 år,	gift, fra sognet	gårdmand, husfader
Inger Kirstine Pedersdatter	40 år,	gift, Torup sogn	hans kone
Inger Kirstine Hansdatter	25 år,	ug , Torup	tjenestepige

1860

Rasmus Hansen	38	gift	gårdmand husfader
Inger Kirstine Pedersdatter	50	gift	hans kone
Peter Jensen	9	Vinderød	søn
Jens Peter Jensen	6	her i sognet	søn
Ellen Marie Christine Jensen	4	her i sognet	datter
Ellen Kirstine Jensen	2	her i sognet	datter
Udøbt drengbarn	1	her i sognet	søn

1880.

Peder Jensen	43	Ølsted	husfader gårdejer
Kirstine Jensen f. Sørensen	42	Ølsted	hans hustru
Jens Peder Jensen	15	her	deres barn
Birthinge Kirstine Jensen	14	her	deres barn
Søren Jensen	11	her	deres barn
Anders Jensen	8	her	deres barn
Hans Jensen	6	her	deres barn
Bent Jensen	3	her	deres barn
Niels Peder Jensen	1	her	deres barn
HansPeder Melchiorson	21	her	tjenestefolk
Marie Pedersen	16	Kregome	tjenestefolk

FOLKETÆLLINGER

1890

Peder Jensen	54	Enkem.	Ølsted	gårdejer
Berthine Jensen	24	ugift	Melby	barn
Ane Marie Nielsen	19	ugift	Melby	tyende
Ane Mortensen	16	ugift	Melby	tyende
Anders Jensen	18	ugift	Melby	barn
Hans Jensen	16	ugift	Melby	barn
Bend Jensen	13	ugift	Melby	barn
Niels Jensen	11	ugift	Melby	barn

1901

Peder Jensen	2/10	1836	Ølsted	husfader
Hans Jensen Olsen	23/4	1866	Melby	bestyrer
Berthine Olsen	3/12	1865	Melby	hans kone
Peder Olsen	27/10	1898	Melby	barn
Kirstine Olsen	24/11	1900	Melby	barn
Niels P Nielsen	26/12	1882	Vinderød	tyende
Hans L Pedersen	26/11	1885	Torup	tyende
Kerstine Kristensen	10/1	1880	Bjergby	tyende
Dusine Pedersen	1/4	1885	Ugilte	tyende
Nicoline Jørgensen	21/9	1889	Melby	tyende

1916

Hans Jensen Olsen	23/4	1866	gårdmand	2200	15000
Birthinge Olsen	3/12	1865	kone		
Kristine Olsen	24/4	1900	barn		
Niels Olsen	30/10	1902	barn		
Peder Jensen	2/10	1836	aftægt	300	7000

1921

Hans Jensen Olsen	23/4	1866	Evetofte	landmand
Bertine Olsen	30/12	1865	Hågendrup	husmoder
Kristine Olsen	24/11	1900	Hågendrup	datter
Niels Olsen	30/11	1902	Hågendrup	søn
Peder Jensen	2/10	1836	Ølsted	aftægt
Aage Petersen	20/3	1902	Frederiksværk	tyende
Kristian Rasmussen	16/6	1903	Kregome	tyende

1925

Hans Jensen Olsen	23/4	1866	gift	gårdejer
Bertine Olsen	30/12	1865	gift	husmoder
Kirstine Olsen	24/11	1900	ugift	datter
Niels Olsen	30/10	1902	ugift	søn

FOLKETÆLLINGER

1940

Peder Olsen	27/10	1898	gift	gårdejer, gift 6/12	1931
Maria Helene Olsen	22/4	1912	gift	husmoder " " "	
Licci Olsen	31/5	1932		datter	
Poul Olsen	30/3	1934		søn	
Harry Olsen	20/4	1936		søn	
Verner From Olsen	11/6	1940		søn	
Bertine Kerstine Olsen	3/12	1865	gift	fhv. husm. gift 14/6	1898
Hans Jensen Olsen	23/4	1866	gift	fhv gdr " " "	

Peder Jensen og hustru Kirstine Jensens børn, alle født og opvokset på Sturegården i Hågendrup. Billedet er taget ved Søren Jensens 85 års fødselsdag 9. marts 1953. Stående fra venstre: Hans Niels og Bent. Siddende fra venstre: Anders, Søren og Birthine

STUREGÅRDEN

Hans Jensen Olsen var født på Bondekærgård i Evetofte, og da han blev gift med Birthine overtog de Sturegården, der var hendes fødehjem. Kvægavl havde Hans Olsens store interesse, men også offentlige hverv optog ham. I nogle år var han medlem af Melby sogneråd.

Sturegården brændte i 1936 og blev genopført på samme sted umiddelbart efter. Få år efter overdrog Hans Olsen Sturegården til deres søn Peder Olsen, der 6/12 1931 var blevet gift med Maria Helene Olsen, født 22/4 1912.

Hans Jensen Olsen døde 25/2 1948 kort før sin 82 års fødselsdag og kun 4 måneder før de kunne have holdt guldbryllup. Birthine døde 3/2 1956, 93 år gammel. Deres søn Peder Olsen omkom ved en traktorulykke i et sammenstød med Frederiksværktoget ved Ullerup.

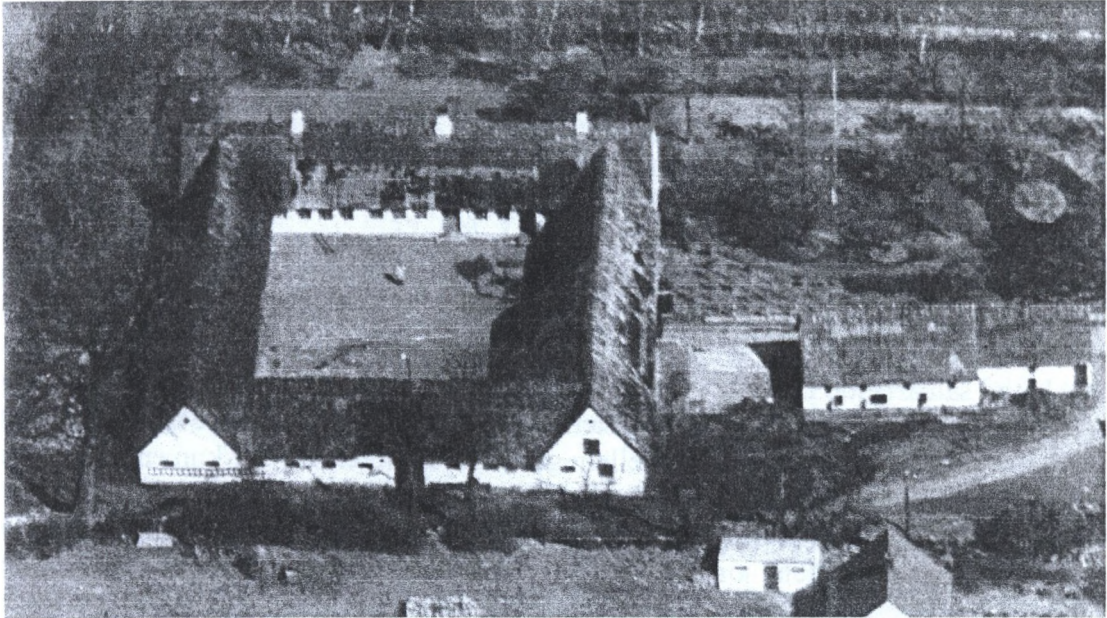
Birthine og Hans Olsen med deres tre børn: Peder, (siddende) Kirstine og Niels. Kirstine blev gift med Sylvest Pedersen, født på Askebakkegård i Torup og de købte Bondekærgård i Evetofte, hvor Hans Jensen Olsen var født.

Tv: Kirstine og Peder Jensen Sturegård var ejere af Sturegården før Birthine og Hans Olsen. Peder Jensen var født 2/10 1836 i Lille Hagelse. Han var bror til Lars Jensen, der ejede Andersgård i Freerslev. Peders hustru Kirstine, født Sørensen var født 1837 også i Lille Hagelse. I ægteskabet var der 7 børn.

I 1901 havde Peder Jensen, der da var enkemand og 65 år gammel et folkehold på 2 karle og tre piger foruden bestyrerparret, datteren og svigersønnen.

KASTANIELUND HÅGENDRUP

Sammenligner man bykortet med gårdens senere placering efter udskiftningen, kan man se, at gården er flyttet over på den anden side af vejen, der hvor matr. nr. 1, Sturegården lå. Stuehuset er opført i bindingsværk. De fire lave, sammenbyggede længer danner rammen om en stor brolagt, lukket gårdsplads, hvor der kun er adgang gennem porte. Det var her Karen Rasmusdatter levede i sine tre ægteskaber indtil sin død 26 juli 1861, 77 år gammel. I 55 år boede hun her på sognefogedgården i Hågendrup. *(Luftfoto Sylvest Jensen 1947)*

Hans Jørgensen var den første fæster ved udskiftningen, nævnt i Frederiksværk Godsprotokol. Alle 5 gårde i Hågendrup var sat i Hartkorn med 5-3- - -. Før Hans Jørgensen, fæstede Gamle Lars Pedersen gården. Han var født i 1731 og var i første ægteskab gift med Johanne Hansdatter, født i 1738.

Johanne Hansdatter dør d. 13 april 1796, 54½ år gammel.

31. dec 1806 bliver enkemand Lars Pedersen gift med Karen Rasmusdatter, og seks måneder efter føder Karen en søn, der bliver døbt, Jens. Men Lars Pedersen fik aldrig set drengen, for han døde en måned før sønnens fødsel, 76 år gammel.

Hans Jørgensen, født 1774 i Hald Torup sogn, bliver d. 9. oktober 1808 gift med Karen Rasmusdatter. Hans Jørgensen dør 26/2 1822, 48 år gammel. Efter kirkebogen af blodstyrtning, efter mundtlig overlevering blev han sparket ihjel af en hingst.

Niels Morten Hansen overtager fæstet og bliver d. 12 december 1823 gift med Karen Rasmusdatter..

KASTANIELUND HÅGENDRUP

Kirkebogen:

"6 maj 1810. Gmd Hans Jørgensen af Hågendrup og hustru Karen Rasmusdatter en hjemmedøbt søn til dåben kaldet Jørgen. Karen Todberg fra Frederiksværk bar ham. Festere. Lærer Morsing fra Hanehoved skole, Ole Michelsen fra Hågendrup.

"27 februar 1814. Gårdmand Hans Jørgensen af Hågendrup og hustru Karen Rasmusdatter en datter, kaldet Maren. Rasmus Jørgensens kone af Evetofte bar barnet. Festere: Anders Jørgensen, Thorpmagle, Hans From Tømmerup, Christen Pedersen, Cregome, Peder Larsen Brederød."

*Ole Petersen født 20/4 1891 på Baunehøjgård i Hald og hustru Anna Petersen født 14/5 1898 i Uglerup overtager Kastanielund ved deres giftermål i 1923.

Omkring 1800-året har Hans Jørgensen her kunnet gøre status over fordele og ulemper ved at forlade fællesskabet og være på vej mod at blive en fri bonde med ansvar for sin egen bedrift. Fællesskabet betød samarbejde i planlægning og udførelse i det daglige arbejde, men sikkert også med vedligeholdelse af gårdenes bygninger, opsættelse af hegn, vedligeholdelse af veje og grøfter. Det har medført et ubrydeligt sammenhold mellem gårdenes fæstere. Der var kun en fælles overmand, alle måtte bøje sig for, Herremanden, General Classen på Arresødal, indsat af HM KONGEN for et halvt århundrede siden for at bestyre KRONENS bøndergods og forberede en fri bonde til at frikøbe og overtage sin egen tildelte jordlod. - Jo, og så var der vel lige en øvrighed mere, som man gjorde klogt i at føje. Præsten, den åndelige herremand, som i visse tilfælde kunne fungere som den gode hyrde, eller ridefogeden, måske i samme person.

Nu skulle man så prøve om samhørigheden mellem mennesker kunne bestå efter udflytningen. Folk mødtes ikke mere dagligt, og som oftest kun lejlighedsvis ved markskellet. Og når to mennesker taler sammen er emnet altid dem, der ikke er til stede. Stridigheder om skellet var almindelige, og den sag måtte man så have en opmand til at afgøre. Vejføring var et andet problem. Når der stod vand over vejen, havde man altid brugt at køre udenom, og vandet der var årsag til striden skulle ledes væk. Løse kreaturer, der spolerede naboens kornmark, skulle forebygges ved pligt til at holde hegn vedlige. Der måtte indføres en række love om mark og vejfred og der blev valgt ansete folk til at holde opsyn med slige sager med bemyndigelse til at afgøre striden. Øverst stod sognefogeden, der var politimyndighed, og når han havde talt, rettede man sig efter afgørelsen .

Men følelsen af at man nu var blevet en fri bonde gav energi til at give sig i kast med tilværelsen på en helt ny måde. Man kappedes nu ligefrem om at blive den bedste til at rydde sine marker for sten og herremanden belønnede den bedste bonde for at sætte stengærder og lave jordvolde om sine marker. Der blev gravet grøfter til afledning af vandet. Hver bonde havde pligt til at sørge for at vandet kunne løbe frit gennem hans jordlod. Det var en betroet post at blive valgt ind i hegnssyn, vandsyn eller ligsyn og flere andre poster. At være snefoged kunne være en streng post i en hård vinter, han skulle ride ud og sammenkalde mandskab i hver gård, som skulle stille med et antal mænd alt efter gårdens størrelse til i fællesskab at rydde de større veje for sne. De mindre veje måtte komme i anden række. Det påhvilede de enkelte lodsejere. Denne ordning holdt helt til omkring 1950. Man kaldte den for den sidste rest af hoveriet.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Hågendrup
Matr nr 2 a
Kastanielund

1787

Gamle Lars Pedersen	56	2 gang gift	gmd i Hågendrup
Johanne Hansdatter	49	1 gang gift	husmoder
Ane Larsdatter	20	ugift	datter af 2 ægteskab
Peder Larsen	10		søn af 2. ægteskab

1834

Niels Mortensen	37	gift 1.gang	gårdmand
Karen Rasmusdatter	50	gift 3.gang	hans kone
Lars Pedersen	26	ugift	deres søn
Karen Hansdatter	18	ugift	deres datter
Dorthe Hansdatter	13		deres datter
Maren Nielsdatter	10		deres datter

1850

Niels Morten Hansen	53	gift Torup	gmd sognefoged husf.
Karen Rasmusdatter	66	gift fra sognet	hans kone
MarenNielsdatter	26	ugift fra sognet	deres datter

1901

Matr nr 2 og 12,
hus til gården.:

Peder Clausen	4/2	1858 g. Slesvig	husfader gårdejer
Poula Clausen	24/10	1866 g. Kjøbenhavn	husmoder
Guntha Clausen	15/2	1887 Kregme	datter
Marie Clausen	3/6	1891 Kregme	datter
Kinta Clausen	4/5	1894 Hågendrup	datter
Maren Frederiksen	30/5	1824 E. Hågendrup	aftægtskone

I Hågendrup var der efter udflytningen tre gårde tilbage, hvis beboere kom til at danne et lille landsbysamfund, der ikke ændrede sig væsentligt før 1900-tallet. På Holmegårds jord blev der bygget et hus tæt ved Kastanielund. Hågendrups nærhed med Torup gjorde, at der ikke udviklede sig noget håndværk for eks. smed, tømrer, hjulmand og ejheller købmand eller bager. I Torup blev i slutningen af 1800-tallet startet en brugsforening, der arbejdede sig op til at kunne betjene ethvert behov for omegnens beboere. Her kunne man købe dagligvarer, korn og foderstoffer og isenkram. Bager, slagter og fiskehandler kom rundt ugentlig i hestevogn og solgte deres varer.

Børnene havde lidt langt til skole og præst, for Hågendrup var jo Melby sogn, og man kunne ikke uden videre benytte Torup Skole og Torup Kirke. Sognegrænserne lå fast. Som det blev sagt fra gammel tid: "Han er ikke en af vore", når han eller hun ikke var fra sognet.

FOLKETÆLLINGER

1921

Sophus Andreas Mortensen	11/7	1885	gift	Tikøb	landmand
Frida Mortensen	3/10	1897	gift	Asminderød	husmoder

1925

Ole Petersen *	20/4	1891	gift	Torup	gårdejer
Anna Petersen	14/5	1898	gift	Uglerup	husmoder
Niels Jensen	11/11	1862	gift	Torup	fhv. gårdejer
Ane Margrethe Larsen	8/10	1865	gift	Torup	husmoder

1930

Ole Petersen	20/4	1891	gift	Torup	gårdejer
Anna Kirstine Marie Petersen	14/5	1898	gift	Torup	husmoder
Grethe Laurentse Hald Peters.	4/4	1927		Melby	barn

1940

Ole Petersen	20/4	1891	gift	Torup	gdr gift 5/10 1923
Anna Kirstine Marie Petersen	14/5	1898	gift	Torup	husmoder
Grethe L. Hald Petersen	4/4	1927		Melby	datter
Inger Marie Hald Petersen	2/7	1931		Melby	datter
Niels Jensen Larsen	11/11	1862	E.	Torup	fhv gårdejer

Niels Jensen Larsen født 11 november 1862 på Højbjerggård i Uglerup blev gift 1892 i Torup Kirke med Ane Margrethe Pedersen født 8 oktober i Hundested. I ægteskabet var der 2 børn:

1/ Lars Peder Larsen	7/6	1896	død	30/8 1896
2/ Anna Kirstine Marie L.	14/5	1898		

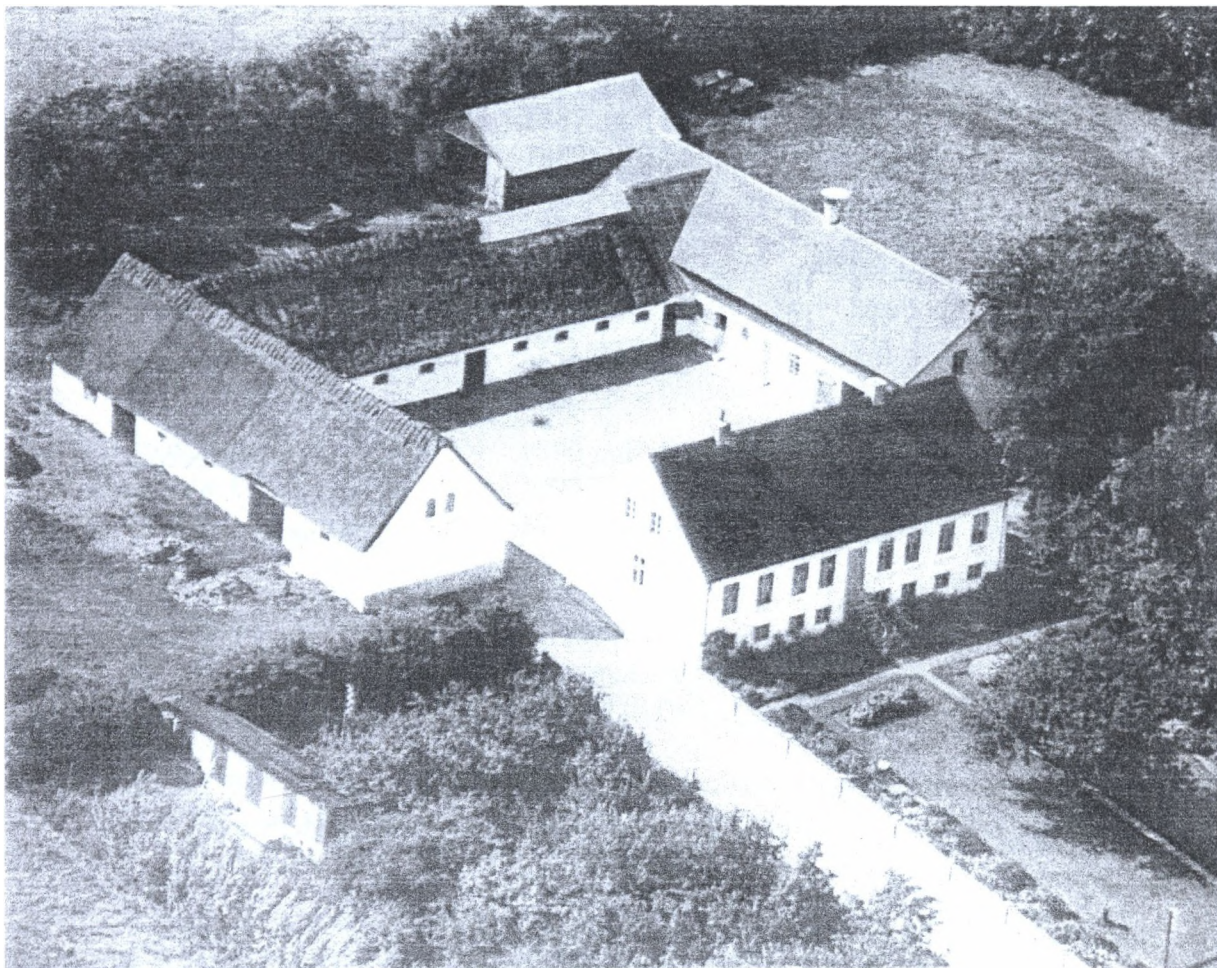
Datteren Anna Kirstine Marie bliver gift 5 oktober 1923 i Torup Kirke med Ole Petersen, født 20/4 1891 på Baunehøjgård i Hald . Ole Petersen og Anna køber samme år Kastanielund i Hågendrup.

Den gamle sognefogedgård i Hågendrup overgår med Ole Petersen og Anna til en ny slægt efter Niels Morten Hansen og Karen Rasmusdatter, der er beskrevet i "En gårdmandsdatter fra Halsnæs" ,hvis datter Maren var blevet gift med Peder Frederiksen på Halsnæsholm. Gården havde dog, som det fremgår af folketællingen, været ejet af Peder Clausen.

Annas forældre, Ane Margrethe og Niels Jensen Larsen flytter med til Hågendrup og bor der på aftægt.

Niels Jensen Larsen døde d 12 oktober 1945 og blev begravet fra Torup Kirke.

HOLMEGÅRD HÅGENDRUP

Holmegård i Hågendrup, 1949. Luftfoto Sylvest Jensen. Udlånt af Erland Pedersen, nuværende ejer af Holmegård. Den østre længe er moderniseret med trimpeloverbygning og der er opført et nyt maskinhus. De to andre udlængere er endnu stråttækte, mens stuehuset tidligt fik fast tag af glaserede tegl.

Jens Pedersen, født 1768 var fæster på matr nr 3 a i Hågendrup før udskiftningen. Peder Christensen overtog som 23 årig fæstet ved Jens Pedersens død i 1816. Samtidig måtte han gifte sig med Jens Pedersens enke. Gården blev sat i hartkorn med 5-3- , hvilket var ens for alle gårdene i Hågendrup.

Kirkebogen:

"18 marts 1816 døde gårdmand i Hågendrup, Jens Pedersen 48 år gammel.

Carl Christian Pedersen født 3/4 1890 og hustru Anna Margrethe Pedersen født 8/1 1993 begge født i Lille Lyngby sogn købte Holmegård i slutningen af tyverne.

Nuværende ejer af Holmegård er Erland Pedersen og hustru. I ægteskabet en søn. (2002)

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Hågendrup

Matr nr 3 a

Holmegård

1787

Hans Jensen	41	1. gang gift	gårdmand i Hågendrup
Sidse Olsdatter	41	1. gang gift	madmoder
Karen Hansdatter	16		ældste datter
Maren Hansdatter	12		anden datter
Dorthe Hansdatter	6		yngste datter

1801

Jens Pedersen	33	gift	bonde og gårdbeboer
Maren Hansdatter	27	gift	hans kone
Peder Jensen	3		deres søn

1834

Peder Christensen	43	gift	gmd. sognefoged lægdsm.
Maren Hansdatter	57	gift	hans kone
Sidse Jensdatter	23	ugift	hendes datter m. 1. mand

1880

Hans Jørgensen	27	ugift	Thorup sogn	husfader gårdejer
Jørgen Larsen	16		Lyngby sogn	tjenestekarl

1890

Hans Jørgensen	38	gift	Torup	husfader gårdejer
Karen Jørgensen	33	gift	Melby	husmoder
Marie Kirstine Jørgensen	2		Melby	barn
Peder Jørgensen	ulår		Melby	barn

1901

Hans Jørgensen	14/10	1852	gift Torup	husfader gårdejer
Karen Jørgensen	14/2	1857	gift Melby	husmoder
Peder Jørgensen	26/9	1889	Melby	søn
Marie Jørgensen	11/8	1887	Melby	datter

1916

Hans Jørgensen	14/10	1852	gift Torup	2500	47500
Karen Nielsine Jørgensen	14/2	1857	gift Melby		
Marie Kirstine Jørgensen	11/8	1887		300	
Peder Jørgensen	26/7	1889		600	1000

FOLKETÆLLINGER

1921

Hans Jørgensen	14/10	1852	gift	Torup	landmand
Karen Jørgensen	14/2	1857	gift	Melby	husmoder
Marie Jørgensen	11/8	1887	ugift	Melby	datter
Peter Jørgensen	26/7	1889	ugift	Melby	søn

1930

Karl Kristian Petersen	3/4	1890	gift	Ll. Lyngby	gårdejer
Anna Ludovika Margrethe P.	8/1	1893	gift	Ll. Lyngby	husmoder
Erland Petersen	16/3	1929		Melby	søn

1940

Carl Christian Pedersen	3/4	1890	gift	Ll. Lyngby	gårdejer, gift 15/6 1928.
Anna Margrethe Pedersen	8/1	1893	gift	Ll. Lyngby	husmoder
Erland Pedersen	16/3	1929		Melby	søn

Hans Jørgensen født 14/10 1852 var fra Ellingegård i Ellinge, Torup sogn, søn af Jørgen Peder Jeppesen og hustru Anne Marie Olsdatter. (se Ellingegård) Hans Jørgensen, gift med Karen Nielsigne Jørgensen, født 14/2 1857 i Melby måtte afstå Holmegård ved tvangsauktion. Efter afståelsen rejste sønnen Peder, født 26/9 1889 til Paris. (Kilde, Erland Petersen)

Holmegård blev købt i 1928 af Carl Petersen og hans hustru Anna Margrethe, der begge var fra Lille Lyngby sogn. De var samme år blevet gift i Ll. Lyngby Kirke. I ægteskabet en søn, Erland Petersen, der overtager gården efter forældrenes død..

Endnu i 50-erne var Hågendrup præget af landsbyidyllen. Det store gadekær ved Kastanielund blev stadig brugt til kreaturvanding og til at sætte en vogn ud i for at hindre at hjulegerne tørrede ud i sommervarmen, som man havde gjort det altid. Gårdene og de få huse blev holdt med tjære og kalkning. Den smalle vej snoede sig gennem den lille by og fuldendte idyllen. Men tingenes tilstand skulle snart ændres. Mekaniseringen med traktor og nye redskaber tog fart i halvtredserne og kreaturholdet gik tilbage. Karle- og pigeholdet forsvandt i bybilledet. Der var ikke mere brug for ret mange unge mennesker på landet. Da så den smukke gamle gård Kastanielund nedbrændte blev der sat punktum for 300 års idyl, men også for slid og slæb, sorger og glæder i dagligdagen.

Den smalle markvej til Evetofte der fandtes før udflytningen og som kun førte ud til fælleskabets marker, blev adgangsvej til Maglemosegård i Evetofte, og fra denne gård fortsatte en smal vej til Hågendrup. En cykelsti var ført op over Sturegårdens mark mod Torup.

Hågendrup blev i sidste halvdel af det 20 århundrede gennemfartsby til Torup, hvilket var ganske naturligt, fordi Torup rummede alt, hvad landbefolkningen havde behov for. Godt nok var den gamle kro nedbrændt og aldrig genopført. Halsnæs mejeri blev nedlagt, men Kirken, Halsnæs Brugs og flere andre serviceenheder består.

Det eneste karakteristiske ved Hågendrup i nutiden er de fire store vindmøller ved Halsnæsholm, der kan ses viden om, og som fortæller at her lå engang en idyl, det gamle Hågendrup.

RØRKÆR HÅGENDRUP

Postkort sendt 26/6 1928 fra Ingeborg og Peder, Rørkær i Hågendrup til Hr forpagter Sylvest Pedersen Lundeberggård Frederikssund: Kære venner, I bedes venligst om at komme os førstkommande fredag d. 29. kl 3½. Håbende at I kommer sender eder de venligste Hilsner, Ingeborg og Peder" Bemærk datidens smalle vej, der runder skarpt til venstre mod Hanehoved. Telefonen er ved at vinde indpas, der er allerede 4 tværbjælker på masten. og plads til 16 ledninger Stuehuset er typisk begyndelsen af 1900-tallet, mens de stråttækte udlænger er fra omkring 1850.

Lars Sørensen, født 1765 er den første fæster, der er nævnt i Frederiksværk Godsprotokol omkring udskiftningen på gården matr nr 4 a, Hågendrup.

Niels Madsens forældre, nævnt i folketælling 1987, var fæstere før udskiftningen. Det var Mads Mortensen født 1713 og hans hustru Kirsten Pedersdatter, født 1708.

Kirkebogen:

"XX Trin. okt 1815. Aftægtsmand Niels Madsens hustru i Hågendrup, Johanne Larsdatter døde 77 år gammel."

"Martii 4. 1816. Niels Madsen, tilforn gårdmand, nu aftægtsmand død af høy alder, 72 år,"

"18 juli 1824. Gmd i Hågendrup, Lars Sørensen døde, 59 år gammel."

Lars Sørensen, der er født 1798 og hans hustru Johanne Larsdatter født 1803 har d. 2. februar 1830 en søn til dåben, som bliver kaldet Lars Søren' .

Fra gården bliver der frastykket to parceller omkring 1920, 4 b og 4 c.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Hågendrup
Matr nr 4 a
Rørkær.

1787

Niels Madsen	43	1. gang gift	gårdmand i Hågendrup
Johanne Larsdatter	50	ligeledes	madmoder
Ane Nielsdatter	18	ugift	ældste datter
Karen Nielsdatter	16		yngste datter
Ole Hansen	21	ugift	landsoldat
Mads Mortensen	74	1. gang gift (f 1713)	
Kirsten Pedersdatter	79	2. gang gift (f 1708)	

1801

Niels Madsen	57	gift	bonde og gårdbeboer
Johanne Larsdatter	65	gift	hans kone

1834

Ane Nielsdatter	65	Enke	gårdmandskone
Søren Larsen	36	gift	bestyrer gården for moderen
Johanne Larsdatter	31	gift	hans kone
Lars Sørensen	4		deres søn

1850

Søren Larsen	52	gift Torup	gårdmand husfader
Johanne Larsdatter	47	gift fra sognet	hans kone
Lars Sørensen	20	ugift fra sognet	deres søn

1880

Lars Sørensen	49	gift her i sognet	husfader gårdejer
Marie Christensen f. Rasmuss.	46	gift Thorup sogn	hans hustru
Maren Kirstine Sørensen	18	ugift her i sognet	deres datter
Johanne Sørensen	16	ugift her i sognet	deres datter
Karen Jensine Sørensen	13	her i sognet	deres datter

FOLKETÆLLINGER

1901

Hans Larsen	9/6 1844	gift	Torup	husfader gårdejer
Hulda Larsen	9/5 1844	gift	Kjøbenh.	husmoder
Niels Larsen	10/4 1880	ug.	Kjøbenh.	søn
Velvena Larsen	13/8 1877	ug.	Kjøbenh.	datter

1916

Lars Peter Petersen	22/10 1886			1400 8000
Marie Petersen	9/10 1890			

1921

Anders Søren Andersen	20/8 1874	gift	Illerup s.	landmand, romersk katolsk
Laura J. Andersen	3/11 1876	gift	Dons s.	husmoder,
Dora C. Andersen	20/2 1901	ug.	Kbhv.	datter

1925

Peter Andreas Jensen	12/10 1896	gift	Ølstykke	gårdejer
Ingeborg Anna Jensen	14/3 1898	gift	Ølsted	husmoder

Matr nr 4 b

Lars Peter Larsen	26/9 1882	gift	Torup	landmand
Anna Larsen	4/10 1882	gift	Torup	husmoder
Maren K. Larsen	27/8 1848	Enke	Torup	

Matr nr 4 c

1921

Jens Peter Nielsen	11/4 1870	gift	Melby	landmand
Bodil Marie Nielsen	8/11 1870	gift	Melby	husmoder
Ebba Nielsen	8/12 1901	ugift	Melby	datter syerske
Rigmor Nielsen	26/8 1907		Melby	datter

1930

Jens Peter Nielsen	11/4 1870	gift	Melby	parcellist
Bodil Marie Nielsen	8/11 1870	gift	Melby	husmoder
Klaus Alfred Nielsen	18/8 1895	ug.	Melby	søn

HALSNÆSHOLM HÅGENDRUP

Melby sogn Hågendrup
Matr. nr 5 a
Halsnæsholm

Lars Knudsen, født 1777, var den første fæster på gården omkring udskiftningen, ifølge Godsprotokollen for Frederiksværk Gods. Han afløses af sønnen Ole Larsen, født 2. søndag efter Trinitatis 1801.

Lars Knudsens hustru, Anne Larsdatter var datter af Lars Pedersen, født 1729, og L. Knudsen overtog fæstet ved at gifte sig med den 12 år ældre Anne Larsdatter.

Kirkebogen:

"16 januar 1800 mødte i Melby Præstegård ungarl Lars Knudsen af Torup sogn med forlover og pigen Anne Larsdatter.

Copulerede 17/3 1801

For brudgommen
Knud Olsen
af Torup

For bruden
Lars Pedersen
af Hågendrup

"Dom 12 p. Trin 1801. Gmd Lars Knudsen og hustru Anne Larsdatter en søn til dåben kaldet Ole Larsen."

" Dom 1. p Trin 1803. Gmd Lars Knudsen og hustru Anne Larsdatter en datter til dåben kaldet Johanne Larsdatter."

"25/9 1814 døde Lars Pedersen, aftægtsmand hos gårdmand Lars Knudsen i Hågendrup, 79 år."

"26/5 1816. Gårdmand i Hågendrup, Lars Knudsen død af skarlagensfeber, 39 år gammel."

Maren Nielsdatter, datter af gårdmand og sognefoged Niels Morten Hansen og hustru Karen Rasmusdatter blev gift med Peder Frederiksen, Halsnæsholm.

Dorthe Hansdatter, datter af Hans Jørgensen og Karen Rasmusdatter blev gift med Hans Hansen, gårdmand i Evetofte på Langekærgård.

Maren Nielsdatter og Dorthe Hansdatter, døtre af Karen Rasmusdatter og født på Kastanielund var altså halvsøstre.

"28 august 1915 døde Maren Frederiksen født Nielsdatter, enke efter gdr Peder Frederiksen, Hågendrup, født 30 maj 1824 i Melby sogn, datter af gdr Niels Morten Hansen og hustru Karen Rasmusdatter, 91 år gammel."

HALSNÆSHOLM HÅGENDRUP

Matrikel nr 5 a, Hågendrup. Navnet Halsnæsholm er absolut af nyere dato og nævnes først omkring 1950 da gården var solgt til anden side af gårdejer Lars Peder Pedersen. Billedet her er udlånt af hans søn Poul R Pedersen.. Gården var sognefogedgård i Peder Frederiksens tid og det vil sige i mere end 40 år. Før hans tid var Niels.Morten Hansen sognefoged i Hågendrup, Han ejede Kastanielund også et navn af nyere dato. Den eneste gård i Hågendrup med et gammelt navn, der fortaber sig i historien er Sturegården. Da den lå i byen, lå den på Stureds ager og har sandsynligvis heddet Stureds-gård og var opkaldt efter en mere markant jordbesidder. Den nordlige længe bærer præg af tiden lige efter udflytningen. Stuehuset i øst er fra første halvdel af 1800-tallet. Bemærk at gårdspladsen ikke er rektangulær. Det hænger sammen med at nordlængen ikke har gennemgået den store renovering. De andre bygninger er alle af nyere dato.

Den store vindmotor var et markant vartegn for gården helt op til omkring 1950. En sådan mølle havde en enorm kraft til at drive tærskværk og kværn når vinden var gunstig.

Karen Rasmusdatter, nævnt i "En gårdmandskone fra Halsnæs" boede på aftægt på gården i sine sidste år hos sin svigersøn, Peder Frederiksen.

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Hågendrup
Matr nr 5 a
Halsnæsholm

1787

Gamle Lars Pedersen	56	2.gang gift	gårdmand i Hågendrup
Johanne Hansdatter	49	1.gang gift	madmoder
Ane Larsdatter	20	ugift	datter af andet ægteskab
Peder Larsen	10		søn af andet ægteskab

1801

Lars Knudsen	22	gift	bonde og gårdbeboer
Anne Larsdatter	34	gift	hans kone
Lars Pedersen	72	Enkemand	konens fader

1834

Ole Larsen	33	gift	gårdmand
Kirsten Larsdatter	25	gift	hans kone
Lars Olsen	7		ders søn

1850

Ole Larsen	49	gift fra sognet	gårdmand husfader
Kirsten Larsdatter	41	gift fra sognet	hans kone
Lars Olsen	23	ugift fra sognet	hans søn indk. til krigst. (fravær)
Henrik Christian Hansen	9	Vinderød	kones søn

1860

Peder Frederiksen	36	gift Ølsted sogn	gårdmand sognefoged
Maren Nielsdatter	36	gift her i sognet	hans kone
Sidse Kirstine Pedersdatter	10	her i sognet	datter
Lars Pedersen	9	her i sognet	søn
Karen Nielsine Pedersen	3	her i sognet	datter
Niels Morten Pedersen	1	her i sognet	søn
Karen Rasmusdatter	76	Enk. her i sognet	husfaders svigermoder

1870

Peder Frederiksen	45		gårdmand
Maren Nielsdatter	45		husmoder
Lars Pedersen	18		søn
Karen Nielsine Pedersdatter	12		datter
Niels Morten Pedersen	10		søn

1880

Peder Frederiksen	56	gift Ølsted sogn	husfader gårdejer
Maren Frederiksen, f. Nielsd.	56	gift her i sognet	hans hustru
Lars Pedersen	28	ugift "	søn
Karen Nielsine Pedersen	23	ugift "	datter
Niels Morten Pedersen	20	ugift "	søn

FOLKETÆLLINGER

1890

Peder Frederiksen	65	gift	Torup	husfader	gårdejer
Maren Frederiksen	65	gift	Melby	husmoder	

1901

Niels Morten Pedersen	6/6	1859	gift	Melby	husfader	gårdejer
Stine Pedersen	18/8	1869	gift	Melby	husmoder	
Lars Peder Pedersen	22/10	1886		Melby	søn	
Ane Olsen	11/5	1834		Torup	aftægtskone	
Bodil Kirstine Christensen	16/4	1842		Vinderød	malkepige	
Anders Christensen	18/5	1873		Kregme	tyende	
Niels Peder Herluf Olsen	4/3	1884		Melby	tyende	

1911

Niels Morten Pedersen	6/6	1859		Melby	gårdejer	
Stine Pedersen	18/8	1859		Melby	husmoder	
Lars Peder Pedersen	22/10	1866		Melby	søn	
Ane Olsen	11/5	1834		Melby	Enke	aftægt

1916

Niels Morten Pedersen	6/6	1859			2200	30.000
Ane Kirstine Dorthe Peders.	18/8	1859				
Ane Olsen	11/5	1834	aftægt			

1921

Lars Peter Petersen	22/11	1886	gift	Melby	landmand	
Marie Petersen	9/10	1890	gift	Sigerslev	husmoder	
Kirstine Petersen	29/6	1916		Melby	datter	
Niels Morten Pedersen	5/6	1859	gift	Melby	aftægt	
Kristine Petersen	18/8	1859	gift	Melby	aftægt	

1930

Lars Peter Petersen	22/11	1886		Melby	gårdejer	
Hansigne Marie Andrea P.	9/10	1890		Sigerslev	husmoder	
Kirstine Petersen	29/6	1916		Sigerslev	barn	
Poul Rikart Petersen	25/11	1926		Melby	barn	
Elna Petersen	23/12	1927		Melby	barn	
Niels Morten Petersen	6/6	1859		Melby	fhv. gårdejer	
Ane Kirstine Dorthea P.	18/8	1859		Melby	husmoder	

1940

Lars Peder Pedersen	22/11	1886		Melby	gdr gift	25/8 1914
Marie Pedersen	8/10	1890		Sigerslev		
Ane Kirstine Pedersen	18/8	1859		Melby	slægtning	formue

MATRIKEL NR 6 a HÅGENDRUP

Foto fra omkring 1920. De oprindelige bygninger fra udflytningen er nedrevet og gården er nyopført i begyndelsen af 1900-tallet. Den vestre længe i baggrunden er renoveret på det gamle fundament og er derfor Lavere i rejsningshøjden. Bemærk det arkitektoniske mesterværk af et stuehus med frontspice, der giver en pragtfuld udsigt over Roskilde fjord. Og så er der naturligvis tre skorstene, som det hører sig til på en gård.

Peder Larsen født 1737 var fæster af gården, da den lå i Hågendrup by Beliggenheden kan ses på kortet over Hågendrup by før udflytningen.

Mandtalslisten for Hågendrup år 1700 (side 96), gård nr 5 kan føre slægten endnu længere tilbage: Lars Boesen, født 1644 har en søn Lars Larsen, født 1690, der er fader til Peder Larsen.

Hans søn, Jørgen Pedersen var første fæster ved udflytningen fra Hågendrup by ifølge Godsprotollollen for Frederiksværk Gods.

Kirkebogen: "2. Søndag i fasten 1803 Gårdmand Jørgen Pedersen af Hågendrup med hustru Karen Olsdatter bar deres hjemmedøbte søn til dåben kaldet Ole Jørgensen. Gårdmand Jens Andersens kone fra Auderød bar barnet. Faddere: Lars Larsen, Lars Jørgensen, Lars Amossen af Thorup, Søren Hansen af Uglerup, Lars Pedersen af Hald."

"18 januar 1807. Gårdmand Jørgen Pedersen og hustru Karen Olsdatter Hågendrup en søn til dåben kaldet Lars Jørgensen "

Sønner Ole Jørgensen overtager fæstet af gården efter sin fader

Skolen på Hanehoved blev flyttet til den nybyggede Evetofte Skole i 1859. Måske var det en af grundene til, at der oprettedes privatskole på gården kort efter..

Gården har i 7 generationer været beboet af den samme slægt, der kan spores tilbage til tiden, da gårdene lå tæt sammen i Haagendrup by, og hvor bønderne var fæstere under Frederiksværk Gods, og som sådan benævntes bonde og gårdbeboer. Det var ikke ualmindeligt, at en enke kunne overtage fæstet efter sin mand, men godsejeren kunne også indsætte en ny fæster og dermed ægte mand.

Da selvejet blev muligt omkring 1850 kunne fæsteren frikøbe gården, og selv bestemme arvefølgen.

Da Karen Kirstine Hansdatter, f. 5/6 1846, datter af Hans Jensen fra Kildegården i Evetofte blev enke efter Morten Olsen stod hun for gårdens drift en snes år. Det kunne lade sig gøre, fordi hun havde voksne børn .

Karen Kirstine Hansdatter

Under og efter 1.verdenskrig kom der "Wienerbørn" til Danmark. Det var børn fra Østrigs hovedstad, der trængte til rekreation fra krigens elendighed. Maria Olsen, født i Wien 28/8 1909 var et af disse pigebørn, der kom til Hågendrup - og blev der. Den 15. Marts 1930 blev hun gift med gårdejer Hans Olsen i Hågendrup Hans mor Karen Kirstine var da 84 ar, og havde nogle år tidligere afstået gården til sin søn.

Maria Olsen

Hans Olsen

FOLKETÆLLINGER

Melby sogn Hågendrup

Matr nr 6 a

1787

Peder Larsen	50	1.gang gift	gmd i Hågendrup
Kirsten Oelsdatter	42	ligeledes	madmoder
Lars Pedersen	23	ugift	ældste søn
Jørgen Pedersen	14		anden søn
Ole Pedersen	11		tredje søn
Anders Pedersen	7		fjerde søn
Peder Pedersen	5		femte søn
Rasmus Pedersen	3		yngste søn
Kirsten Pedersdatter	17	ugift	datter

1801

Jørgen Pedersen	28	gift	bonde, gårdbeboer
Karen Olsdatter	35	gift	hans kone
Anne Pedersdatter	2		deres datter
Rasmine Jørgensen	1		deres datter

1834

Jørgen Pedersen	62	gift	gårdmand
Karen Olsdatter	68	gift	hans kone
Lars Jørgensen	27		deres søn

1850

Ole Jørgensen	48	Enkem. fra sognet	gmd husfader
Jacob Olsen	16	Torup s	
Ane Olsdatter	16	Torup s	
Karen Olsdatter	11	fra sognet	
Morten Olsen	8	fra sognet	
Karen Olsdatter	83	Enke Vinderød	husf. moder, forsørges af ham

1860

Ole Jørgensen	58	Enkem, fra sognet	gmd. husfader
Jacob Olsen	26	ugift Torup	hans søn
Morten Olsen	18	ugift fra sognet	hans søn
Karen Olsdatter	21	ugift fra sognet	hans datter

1880

Morten Olsen	37	gift her i sognet	husfader gdr
Karen Kirstine f.Hansen	34	gift her i sognet	hans hustru
Ole Olsen	12	her i sognet	søn
Karen Kirstine Dorthea O.	7	her i sognet	datter
Ole Jørgensen	77	Enkem. her i sognet	husfaders fader forsørges af ham

FOLKETÆLLINGER

1901

Karen Kirstine Olsen	5/6	1846	Enke,	Melby	husmoder	gdr
Ole Olsen	4/11	1867	ugift	Melby	søn	
Karen Olsen	18/8	1872	ugift	Melby	datter	
Inger Hansine Olsen	21/8	1886	ugift	Melby	datter	
Hans Olsen	24/5	1888	ugift	Melby	søn	

1911

Karen Kirstine Olsen	5/6	1846	Enke	Melby	husmoder	gdr
Hans Olsen	24/9	1888	ugift	Melby	søn	
Inger Olsen	2/8	1886	ugift	Melby	datter	

1916

Karen Kirstine Olsen	5/6	1846	Enke		2400	46000
Hans Olsen	24/9	1888	ugift		400	0

1921

Hans Olsen	24/9	1881	ugift	Melby	landmand	
Jutta Dølnner	1/4	1881	ugift	Jungsh.	husbestyrerinde	

1925

Hans Olsen	24/9	1888	ugift	Melby	gårdejer	
Karen Kirstine Olsen	5/6	1846	Enke	Melby		

1930

Hans Olsen	42 år	gift	Melby	gårdejer	
Marie Olsen	21 år	gift	Wien, Østrig	husmoder	
Karen Kirstine Olsen	84 år	Enke	Melby		

1940

Hans Olsen	24/9	1888	Melby	gårdejer	gift 15/3
Marie Olsen	28/8	1909	Wien	husmoder	1930
Inger Lise Marie Olsen	5/7	1931	Melby	datter	
Sonja Anni Kirsten Olsen	24/10	1936	Melby	datter	

HANEHOVED

Hanehoved er det areal, der ligger mellem Fuglebæk eng og Roskilde Fjord og som strækker sig fra Arenakke Å til Hågendrups skel på begge sider af vejen fra Arresødal Gods til Torup sogn. Navnet Hanehoved optræder ikke på kortet, som findes på side 8 her i bogen, men er utvivlsomt langt ældre. Arealet hørte til Evetofte by før udstykningen og var overdrev og strandlodder, der blev tillagt gårdene ved udflytningen. Nærmest Frederiksværk findes 3A. Kildegården og lige overfor 8 a. Ellemosegård. Den første ejendom, der blev frastykket var nr 15 på begge sider af af Evetofte-vejen. Det var det første ledige nr efter nr 14 a , Bøgebjerggård. Jorden blev taget fra Vangledgård, den næststørste gård i Evetofte. Ved folketællingen 1890 boede der 15 familier på Hanehoved:

Hans Jørgen Hansen	34 gift	husfader grovsmed
Ane Kathrine Olsen	34 gift	husmoder
Anna Marie Hansen	8	barn
Lars Larsen	18	dreng
Kirsten Jacobsdatter	63 Enke	husmoder husejerske
Hans Peter Nielsen	38 ugift	barn landarbejder
Hans Peter Hansen	67 gift	husfader husmand
Maren Jørgensdatter	61 gift	husmoder
Anders Ludvigsen	27 gift	svigerbarn former
Maren Kirstine Hansen	30 gift	barn
Drengbarn uden navn	u1 år	barnebarn
Kristine Hessner	7	?
Maren Larsdatter	?	?
Christian Peter Conradsen	46 gift	husfader krudtværksarbejder
Karen Magrethe Larsen	37 gift	husmoder
Sidsine Magrethe Conradsen	16	barn
Lars Peter Conradsen	13	barn
Niels Peter Christian Conradsen	10	barn
Laurits Carl Conradsen	6	barn
Johanne Marie Conradsen	3	barn
Sidse Hansdatter	63 Enke	på aftægt
Dorthe Kristine Larsen	23 gift	husmoders søster
Lars Peter Nielsen	u1 år	søsters barn
Niels Hansen	28 gift	husfader krudtværksarbejder
Ellen Kirstine Larsen	33 gift	husmoder
Jens Peter Hansen	5	barn
Johan Marius Hansen	5	barn
Laurentse Mathilde Hansen	2	barn
Hans Nielsen Petersen	38 gift	husfader parcellist
Maren Kirstine Jensen	24 gift	husmoder
Karen Marie Kirstine Petersen	12	barn
Lars Peter Petersen	8	barn
Jørgen Oluf Petersen	6	barn
Jens Jensen	63 Enkem.	aftægt

HANEHOVED

1890

Hans Nielsen	60 gift	husfader krudtværksarbejder
Maren Larsdatter	57 gift	husmoder
Niels Jensen Hansen	17	barn former
Hans Carl Hansen	12	barn
Ane Margrethe Hansen	20 ugift	barn
Hans Jørgensen	57 gift	husfader husmand
Ane Marie Pedersdatter	58 gift	husmoder
Ellen Kirstine Nielsen	14	plegebarn
Laurits Bertel Nielsen	36 ugift	landarbejder ved agerbrug
Peter Christensen	61 gift	husfader arbejder ved landbruget
Ane Sofie Andersen	61 gift	husmoder
Hans Knud Olsen	25 gift	svigerbarn former
Andrea Christine Christensen	26 gift	barn
Karen Hansdatter	56 ugift	husejerske
Anders Rasmus Hessner	58 gift	former
Ane Frederiksdatter	60 gift	husmoder
Carl Christian Jørgensen	27 gift	svigerbarn
Karen Margrethe Hessner	24 gift	barn
Karoline Margrethe Jørgensen	3	barnebarn
Johan Hessner	19 ugift	barn maler
Ole Larsen	51 gift	husfader former
Sidse Nielsen	56 gift	husmoder
Lars Jensen	50 ugift	parcellist
Hans Nielsen Jensen	35 ugift	former husfaders broder
Mette Larsdatter	75 Enke	på aftægt
Vilhelm Jacobsen	50 gift	krudtværksarbejder
Birthe Kirstine Mortensen	38 gift	husmoder
Margine Sofie Jacobsen	12	barn
Hans Peter Jacobsen	8	barn
Wilhelmine Margrethe Jacobsen	2	barn
Maren Kristine Christensen	53 Enke	husmoder husejerske
Christen Jensen Hansen	18	barn maskinarbejder
Birthe Christine Hansen	12	barn
Jens Peter Mortensen	35 gift	husfader parcellist
Ane Kirstine Rasmussen	33 gift	husmoder
Hans Peter Mortensen	10	barn
Peder Johan Hansen	57 gift	husfader parcellist
Karen Margrethe Olsdatter	52 gift	husmoder
Ane Marie Laurence Hansen	27 ugift	barn

HANEHOVED

1901

Johan Larsen	21/3	1634	Melby	husfader agerbruger
Ane Margrethe Pedersen	30/1	1839	Melby	husmoder
Ellen Kirstine Larsen	31/12	1861	Melby	husmoder
Laura Jensine Petersen	2/3	1892	Helsingør	barn
Willum Jacobsen	17/4	1839	Slagslunde	husmand
Birthe Kirstine Mortensen	20/2	1851	Melby	husmoder
Margine Sofie Jacobsen	2/6	1877	Kjøbenhavn	datter sypige
Vilhelmine Margrethe Jacobsen	27/12	1867	Melby	datter
Hans Peter Jacobsen	2/7	1881	Kjøbenhavn	søn formerlærling
Niels Christian Hansen	16/9	1877	Skævinge	logerende
Laurine Jørgensen	18/7	1844	Kregme	Enke husmoder jordbruger
Mathilde Jensen	30/6	1880	Kregme	datter
Kirstine Jensen	7/6	1886	Kregme	datter
Mette Hansdatter	16/5	1817	Kregme	Enke slægtning
Jørgen Jacob Jørgensen	14/6	1865	Melby	husmand daglejer
Hansine Kristine Nielsen	7/12	1870	Ramløse	husmoder
Jens Massen Jørgensen	19/9	1894	Melby	søn
Hans Peter Jørgensen	25/7	1896	Melby	søn
Ole Jensen Olsen	8/8	1977	Melby	husfader husmand
Dorthea Elisabeth Andersen	29/9	1876	Dråby	husmoder
Laurits Teodor Andersen	16/1	1893	Dråby	søn
Oline Jensine Olsen	7/11	1896	Melby	datter
Jenny Hansine Olsen	15/8	1898	Melby	datter
Hans Peter Olsen	10/2	1900	Melby	søn
Karen Marie Jensine Olsen	26/2	1853	Melby	slægtning aftægt
Oline Hansine Petrea Olsen	29/9	1887	Melby	datter
Hans Christian Olsen	12/11	1890	Melby	søn
Peter Campmann Ditlef Enock	25/6	1816	Holsten	skærsliber ingen fast bopæl
Anna Kathrine Rosenhagen	8/7	1831	Flensborg	husmoder
Ferdinand Enock	26/12	1860	Næstved	søn musiker
1930				
Hans Olsen	22/8	1885	Melby	parcellist
Anna Olsen	9/9	1890	Torup	husmoder
Inger Olsen	1/7	1926	Melby	barn
Erna Olsen	18/10	1930	Melby	barn
Alfred Nielsen	14/1	1892	Vejby	købmand
Anna Nielsen	29/6	1893	Langå	husmoder
Johanne Nielsen	3/4	1924	Esbønderup	datter
Palle Nielsen	25/5	1929	Melby	søn

HANEHOVED

Bebyggelsen på Hanehoved var beskeden i tiden op til 1. verdenskrig. Landbrugsarealerne var endnu dominerende. Store åbne arealer med vid udsigt over det åbne, flade land uden bevoksning og kun få huse og ejendomme langs med den gamle vej mod Osebro.

Ferdinand Andersen	5/5	1881	Kregome	landmand
Karen Andersen	2/6	1883	Torup	husmoder
Svend Andersen	26/2	1906	Vinderød	søn
Aage Andersen	9/1	1900	Melby	søn
Kirsti Andersen	8/11	1916	Melby	datter
Hans Andersen	7/11	1920	Melby	søn
Lars Jensen	10/4	1878	Vinderød	landmand
Mathilde Jensen	6/4	1895	Melby	husmoder
Lili Jensen	10/12	1909	Frederiksv.	datter
Hans Petersen	5/1	1874	Melby	smed
Marie Petersen	1/4	1877	Melby	husmoder
Ejner Petersen	5/5	1907	Melby	søn
Bernt Jensen	9/8	1904	Tikøb	parcellist gift 27/3 1927
Lydia Agnethe Jensen	17/6	1907	Tikøb	husmoder
Jørgen Verner Jensen	10/5	1931	Tikøb	søn
Kai Egon Jensen	31/7	1936	Melby	søn
Jytte Vibeke Jensen	29/5	1939	Melby	datter
Peter Marius Højby Hansen	15/5	1907	Torup	DFJ gift 2/6 1929
Ruth Estrid Kristiane Hansen	8/8	1805	Vinderød	husmoder
Inger Otta Højby Hansen	12/11	1929	Frederiksv.	datter
Jørgen Larsen	25/11	1899	Heden sogn	DFJ gift 23/10 1927
Victoria Larsen	9/2	1906	Helsingør	husmoder
Børge Jens Larsen	29/7	1928	Vedbæk	søn
Carl Christian Aagesen	2/1	1894	Melby	DFJ gift 22/12 1922
Anna Nielsine Henriette Aages.	28/7	1903	Grønholt	husmoder
Poul Carl Aagesen	7/2	1925	Kregme Vind.	søn
Jørgen Niels Peder Aagesen	22/6	1935	Melby	søn
Poula Larsen	28/5	1921	Grønholt	datter
Jørgen Preben Mogens Jørgens.	23/8	1924	Grønholt	søn
Hans Christian Jensen	14/5	1902	Melby	DFJ gift 15/12 1929
Anna Marie Kirstine Jensen	4/3	1905	Ramløse	husmoder
Emmy Valborg Jensen	16/2	1930	Melby	datter
Gerda Marie Johanne Jensen	19/10	1931	Melby	datter
Peder Christian Jensen	11/5	1864	Ølsted	møller mølleri

HANEHOVED

Peder Christian Jensen, mølleren på Hanehoved var en ener. Nogen ville måske kalde ham en særling en enspænder, men et er sikkert, kedelig var han ikke. Han kom fra Ølsted sogn, der var han født. I sine unge dage udvandrede han til Amerika, og der havde han lært sig en masse. Hvad grunden var til, at han rejste kender jeg ikke. Heller ikke hvorfor han vendte hjem en skønne dag og slog sig ned på Hanehoved i en eneboertilværelse. Han havde lært sig teknisk snille. godt tag på værktøj og havde fundet en løsning på alskens problemer. Ja, tusindkunstner var han. Han byggede sin egen mølle på Hanehoved bakke. Tømmeret tilhuggede han selv. tandhjul og remskiver lavede han selv i træ, og smeden lavede de jernbeslag, der skulle til på hans anvisning.

Han havde et lille landbrug, der hørte til, et svin til opfødning og et par høns. Kartofler og urter var der i hans beskedne mark. Han var selvforsynende og selvhjulpen. "Hvordan har du båret dig ad med at få slagtet den store gris, du har hængende?" "Det er ikke så svært, jeg gør mig gode venner med den en måneds tid før jul. Jeg lægger mig ind i stien til den og kæler med den, så jeg får dens fortrolighed, - og så den sidste dag har jeg en kniv, som jeg gemmer bag ryggen, . det er hurtigt overstået, og blodet bruger jeg jo ikke."

Mølleren hjalp til i høsten på Langekærgård. Vi drenge satte korn i hobe sammen med ham. Han var efterhånden en mand i tresserne. Glad var han altid, og han snakkede og snakkede uafbrudt, og samtidig gik hans hoved fra side til side, mens han fortalte. Vi kom hjem til middag og fik bænket os. Mor havde slagtet fire kyllinger og vi var seks mennesker. Mølleren blev ved med at fortælle mens han virrede med hovedet. Han havde haft 106 graders feber da han var syg i Amerika. Samtidig satte mor det første fad kyllingesteg på bordet. Det tog mølleren over til sig og begyndte, Alle bemærkede det. men ingen sagde noget, der var rigeligt kød til alle, og stemningen blev helt løssluppen, det var ikke hver dag underholdning ved middagsbordet. Mølleren havde ret i sin høje feber, for det var Farenheit han talte om og havde i virkeligheden normal temperatur. Den gamle møller havde lært sig mange færdigheder i Amerika. Han kunne lide at være med til at save brænde på den store rundsav, hvor vi også flækkede lange, tynde

granstammer til lægter under stråtaget. Når saven skulle files, var det lige ham. Det tog vel tre fire timer, og så tog han filen med hjem. Når han kom dagen efter var filen som ny. Han havde haft den i kogende vand og rensset hver rille med en stoppenål. Nu er den som ny sagde han. En dag havde han udset sig en skive af egetræ under brændesavningen. Jeg kunne godt bruge den til en ny remskive i møllen, den har lige størrelsen sagde han.

Amatørfoto fra 1929 i haven på Langekærgård. Til venstre bogens forfatter Hans, 2 år og min broder Christian 4 år, begge iklædt tidens mode, lange strikkede strømper med elastik, der blev knappet i livstykket. korte bukser og en solid jakke knappet helt op i halsen. Min iklædning er sandsynligt nok arvet fra min 2 år ældre bror. Det var almindelig skik og brug.

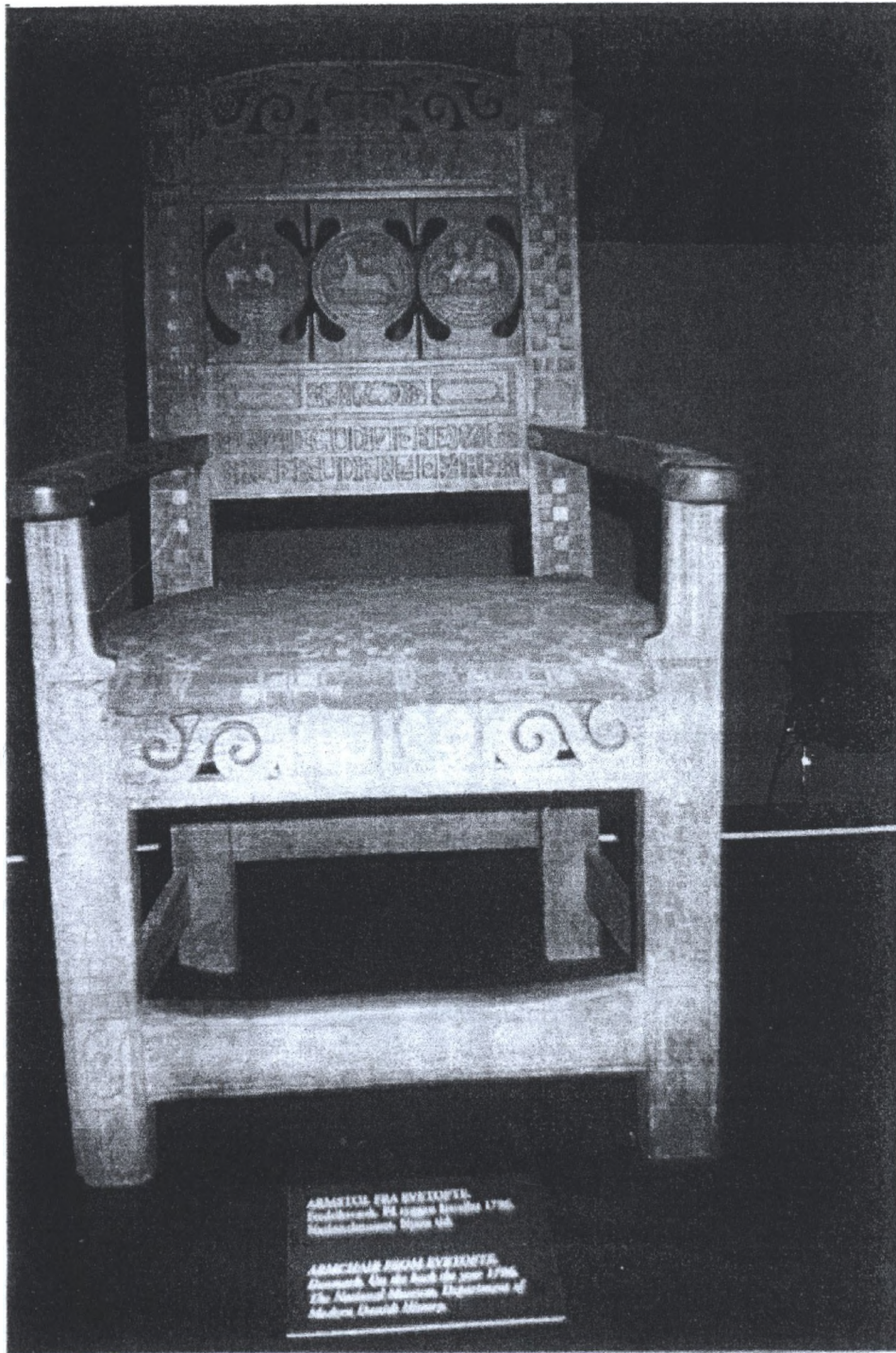

EVETOFTTE

I Evetofte by lå der op til 1930-40 kun tre gårde og syv otte huse tilbage. Beplantningen i og omkring byen var beskeden. Der var milevid udsigt mod øst til Frederiksværk og Vinderød Skov, og så man mod nord, var det nemt at få øje på Melby Kirke. Landbruget var effektivt og hvert et hjørne i marken var udnyttet. Der var ikke mange skel med beplantning. Så man mod syd fra Kildegårdens bakke, kunne man se Hornsherreds kyst fra Kulhus til Frederikssund, hvor man kunne skimte den nye Kronprins Frederiks Bro. I husene i Evetofte boede der 23 personer.

Jonna Kristine Mathiesen	28/11	1875	Lillemark Præstø A.	husejerske
Lars Peter Larsen	31/8	1891		husejer
Laura Kristine Larsen	25/4	1893		husmoder
Hans Peter Larsen	17/10	1917		barn
Laurits Karl Larsen	15/7	1919		barn
Ejner Alfred Larsen	8/1	1921		barn
Dagny Alice Elisabeth Larsen	5/2	1923		barn
Ella Juliane Bothilde Larsen	2/3	1926		barn
Villy Nicolaj Larsen	5/12	1927		barn
Kaj Helmer Larsen	4/1	1929		barn
Lili Viola Larsen	20/7	1930		barn
Etlar Wibom Larsen	7/12	1932		barn
Bendt Herman Bendtsen	11/9	1896	Kregme	vognmand
Anna Amalie Bendtsen	24/10	1898	Aatterup sogn	husmoder
Edith Amalie Bendtsen	24/3	1921	Melby	barn
Edel Anny Bendtsen	24/12	1923	Melby	barn
Inga Kristine Bendtsen	29/6	1926	Melby	barn
Bendt Jørgen Bendtsen	25/12	1927	Melby	barn
Else Marie Bendtsen	11/4	1930	Melby	barn
Ruth Bendtsen	24/9	1931	Melby	barn
Tove Bendtsen	24/2	1935	Melby	barn
Rasmus Jørgen Olsen	3/4	1877	Melby	fhv gårdejer
Inger Petrea Olsen	12/12	1878	Melby	husmoder

Jonna Kristine Mathiesen, "Malkonkrestin" blev hun kaldt i daglig tale, var kendt langt ud over sognets grænser. I sine yngre havde hun været malkekone på flere gårde, og det var en dont, der var almindelig i de fleste sogne på landet, ligesom sypige, kogekone, vaskekone. Men Krestine var ikke helt almindelig. Hun boede i sit lille hus i Evetofte helt alene, men var på farten hver dag. Ud over marker, ad veje og stier småløb hun i luntetrav fra sted til sted med en lille kurv i armen, hvori der altid lå naturalier, når hun vendte hjem ved aftenstid. Ikke sådan, at hun tiggede. Nej hun havde de sidste nyheder med, som hun afleverede i en rivende talestrøm fra hun kom til hun gik. Konen i gården fik ikke mange ord indført. Dialekten var en blanding af nordsjællandsk og Præstø-mål, hvor hun kom fra, så man skulle følge godt, hvis man skulle have hoved og hale med i historien inden hun var langt inde i den næste historie, for der var ikke sat af til hverken komma eller punktum eller vejtrækning. Piger og karle stod for skud med navns nævnelse, "jeg så han smøg ind a' vindued' te' henne og ha' gik ikke før hen a' morningen og Morten Ols' so er død, den la' els' med tolv og kun en dødfødt og jordemoren blev hentet til Stine i morges jeg så hun sad og knejste i den bageste agestol så det var ikke til at tage fejl af for Stine sidder altid med foran og Margrethe og Laurits blev gift for la' os se en, to, fire fem uger siden og jeg tror snart hun er fem måneder henne." ...

Armstol fra Evetofte, Frederiksborg, På ryggen årstallet 1796. Nationalmuseet. Stolen er fra Kildegården i Evetofte dengang Niels Olsen flyttede gården nr 3 A ud fra byen. Niels Olsen var landsoldat. Armstolen er skænket af Niels Morten Hansen omkring 1930. Det kan ikke udelukkes, at stolen har stået i den gamle Evetofte Bye før gårdens udflytning.

Træsnit fra 1774 af en dansk landsoldat, der illustrerer hans funktion som både militssoldat og bonde. I højre hånd holder han plejlen til at tærsk korn med, og ved venstre skulder har han forladeren med bajonet. Han står på kirkegården. Om der også er symbolik i det, kan man kun gætte sig til. Men det var en farefuld og agtet beskæftigelse for en fæstebonde i 1700-tallet.

Den Kælle, Fjerne og Blinde Land-Soldat.

Niels Olsen, der fæstede nr 3 A, da gården lå i Evetofte Bye var født i 1757. Han har været klædt og udstyret sådan, når det gjaldt forsvaret i ufredstider. Han har været en holden mand, der også har oppebåret en god løn som Kongens mand. Den rigt udskårne armstol fra 1796 som er vist på forrige side, har tilhørt Niels Olsen. Armstolen er i øvrigt en del af en spisestue, hvoraf 3 stole var bevaret helt til 1930, da de blev skænket til Nationalmuseet

Barn og ung i første halvdel af det tyvende århundrede

Livet på landet var på den tid en oplæring i hvordan børn skulle blive gode til at dyrke jorden og for pigernes vedkommende til at føre hus, passe børn, lave håndarbejde, sy og brodere og gå med i marken I adskillige år havde det også været pigers lod at forestå eksempelvis malkning, smørkærning og slagting. Drengene var fra helt små med i mark og stald. Og når skolegangen begyndte i 7 års alderen, var mor ikke fast følgeskab, det var flovt, hvis det behøvedes. Når skoledagen var slut ventede arbejdet hjemme. Der blev skiftet tøj i en fart. Først skulle køerne, hvis det var om sommeren, vandes og flyttes. Måske skulle der en ny tøjrepæl til, som lå i huggehuset klar til brug. Man havde selv lavet den af et reelt stykke træ i en ledig stund, korrekt udhugget, så den kunne tjene sit formål. En tiårs dreng kunne godt klare den opgave. Eller sætte nye tænder i træriven i høhøsttiden, vel at mærke tænder af træ, som man selv havde snittet.

Man kunne godt købe sig til den slags ydelser, men hvad der var sparet var fortjent. Depressionen, den økonomiske nedtur holdt sit indtog i begyndelsen af trediverne. Den ene tvangsauktion efter den anden figurerede i avisernes spalter. Mange måtte forlade en ejendom hvis der ikke var noget på kistebunden at tære på. Årslønnen for en karl på en gård havde op gennem tyverne ligget på 300 kr. En daglejer havde 2 kr om dagen. Men terminen skulle betales og selv om det måske kun var 50 kr det drejede sig om, var prisen for den bedste ko faldet til 35 kr. og den kunne måske slet ikke afsættes. Arbejdsløsheden steg til uanede højder, og de arbejdsløse stod hver dag i kø til "kontrol" så de havde til et rugbrød og lidt mælk og leverpostej

Først ved besættelsen bedredes økonomien. Der blev igen arbejde til alle, og gode priser på produkter fra landbruget og bedre løn for for en arbejdsindsats. Den tyske besættelsesmagt stod for seddeltrykkeriet, og den tyske værnemagt kunne aftage alt hvad Danmark kunne producere. På landet var man selvproducerende, og på trods af en stram rationering af alle fødevarer, var der ingen smalle steder på en gård. En omfattende tuskhandel trivedes, brænde og tørv for et stykke arbejde, eller kød, flæsk og kartofler for manufakturvarer ellet et cykeldæk. Man sparede både penge og rationeringmærker. Danmark rykkede sammen i ufredsårene.

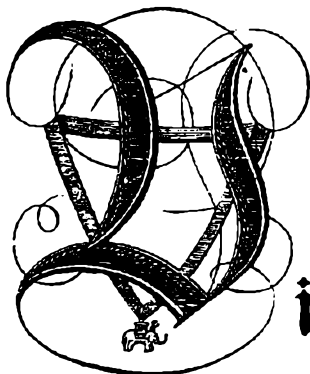
Det sorgløse Danmark som vi børn oplevede under krigen, fik en yderligere opblomstring efter befrielsen i 1945. En omfattende mekanisering i landbrug og industri tog fart, men det vakte ingen bekymring. Ferguson-traktoren tog jo alt det grove arbejde på gården. Bilen blev mere og mere almindelig. Det var jo "Den fagre tid vi ventede" så længe"

Men det sidste halvår af det 20. århundrede skulle vise noget andet. Hvor blev den af den trygge sorgløse tid som vi børn oplevede på landet. Alle de færdigheder som vi var blevet oplært i, blev værdiløse. Hvor blev idyllen af, - og sammenholdet omkring en fælles indsats? Ganske rigtigt, det hele er i dag ren nostalgi. Gårde ligger øde hen, mange af dem i forfald, nådigt tilgroet af en barmhjertig, men frodig trævækst, der gav læ for den sidste ejer, der måtte tage lønarbejde ved siden af. Lystgårde afløser nu de fleste af de før så travle arbejdspladser som vi børn og unge voksede op på. Og der er langt imellem de store gårde som nu om dage står for produktionen af landbrugsvarer. Og landskabet har ændret karakter. Det åbne udsyn over marker med afgrænsede skove, der leverede brænde og gav træ til mange huse og gårde er nu i slutningen af århundredet blevet til krat og vildnis, som dækker for den storslåede udsigt, som var engang.

En cykeltur som vi kunne foretage en søndag efter at have passet køer og grise og måske også have kastreret et hold grise, -det kunne være en tur til Helsingør, - og tilbage igen for at passe dyrene til aften var en oplevelse. Nu er naturen blevet kastreret. Udsynet over åbne vidder er noget, der tilhører svundne tider.

Langekærgård Evetofte. Skøde fra 1856 da Hans Hansen frikøbte Langekærgård fra Kronen Arresødal Gods, der da ejedes af Kongen, Frederik d 7. Købesummen var 1021 Rdl. 87 Sk.

i Frederik den Syvende,

af Guds Naade Konge til Danmark, de Benders
og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stor-
marn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg,

Gjøre bitterligt: at Vi, i Medfør af Loven af 8 April 1851 om Selveiendoms
Indførelse paa det Staten tilhørende Bøndergods, allernaadigst have afhandlet, ligesom Vi
ved dette Skjøde afhænde til *Hans Hansen*
den hidtil af _____ i Første havde
Gaard Matr. Nr. *10* af *Evetofte Bn Heelby*
Sogn under *Frederiksborgs Gods*, saa og de til Gaarden hørende
Torder, der ere skyldsatte for Gammelskat *30 Rdl. 1/2 Sk.* og Uger og Eng-
Værtforn *3 Tdr. 2 Skpr. 3 Tdl. 1 Album.*

Alt til fuld Eiendom for bemeldte

og Gaardens efterkommende lovlige Besiddere.

•Som Vilkaar for den herved skete Overdragelse fastfattes Følgende:

1.

Det røde kongelige laksegl er skjult under et dækpapir, der aldrig har været fjernet. Skødet er dateret 17 april 1855, men er ikke på noget sted underskrevet af Hans Hansen.

Disse ere de Betingelser, hvorefter den her omhandlede Gaard med Tiliggende og Tilhørende overdrages ovennævnte *Hans Hansen* til fuld Eiendom, hvilke Betingelser stulle ubrødeligen opfyldes Ved til andet, som anført.

Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn,
den *17 April 1855.*

Under Vor Kongelige Segl.

efaling.

U. M. B.

Worn.

Skjøde

for

Hans Hansen

paa Gaarden Matr. Nr. 10 af *Carlsøfte* Bn.

INDEX EVETOFTE OG HÅGENDRUP

Evetofte mandtal 1700	3-4
Udskiftningsprotokol	5
Evetofte Bye 1795	6-7-8
Den stråtækte Skole	9-10-11-12-13
Karen Rasmusdatter	14-15-16-17
Tidens skolevæsen	18-19
Niels Morten Hansen	20
Brandtaxation	21
Hans From Hansen	22-23-24
Karen Kirstine Larsen	25-26-27-28-29
Amossen - slægten	30-42-43-44
Et generationsskifte	31-32-33
Den næste generation	34-40-41
Langekærgård Evetofte	35-36-37-38-39
Hanehoved Skole	45
Matr. nr 2 a Evetofte	46-47-48
Kildegården Evetofte	49-50-51-52-53
Det gamle vandværk	54
Kildemosegård Evetofte	55-56-57
Bondekærgård Evetofte	58-59-60
Maglemosegård Evetofte	61-62-63-64
Matr nr 7 a Evetofte	65-66-67
Ellemosegård Evetofte	68-69-70
Bakkelygård Evetofte	71-72-73
Vangledgård Evetofte	74-75-76-77
Bryggerstedet Evetofte	78-79
Fredlygård Evetofte	80-81-82-83
Udstykning Evetofte	84
Jenny og Lyng Madsen	85-86
Fredlygård Jacob Jensen	87
Østergård Evetofte	88- 89-90
Bøgebjerggård Evetofte	91-92-93-94
Hågendrup Bye	95
Mandtal Hågendrup 1700	96
Sturegård Hågendrup	97-98-99-100-101
Kastanielund Hågendrup	102-103-104-105
Holmegård Hågendrup	106-107-108
Rørkær Hågendrup	109-110-111
Halsnæsholm Hågendrup	112-113-114-115
Matr nr 6 a Hågendrup	116-117-118-119
Hanehoved	120-121-122-123
Mølleren på Hanehoved	124
Evetofte i 1900-tallet	125
Armstol fra 1796	126
Landsoldat	127
Barn og ung...	128
Skøde Langekærgård	129-130